

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

ÖZEL SAYI
Buha 3.00 DM
Mart 1992

Yurtsever Kürdistan kadını! ÖRGÜTLENELİM, SAVAŞALIM, KAZANALIM!

YJWK Olağanüstü Kongresi yapıldı

7 Mart günü Almanya'nın başkenti Bonn'da yapılan YJWK Olağanüstü Kongresi gerçekten de olağanüstüydü. Kürdistan tarihinde ilk kez kadınlar, bu kadar kitlesel bir şekilde toplanıyor, kendi sorunlarını, mücadele içindeki yerlerini ve ne yapmaları, mücadeleye nasıl katkı sunmaları gerektiğini tartışıyor ve kararlara varıyordu. Daha düne kadar erkeğin yanında tek kelime laf edemeyen, insan yerine dahi konulmayan Kürdistan kadını artık kendi kaderini ve ülkesinin kaderini tartışıyor, kararlar üretiyor ve bunların uygulanması, mücadele saflarında daha aktif yer alınması için hemcinslerine çağrılar yapıyordu.

Her yaş ve toplumsal kesitten Kürdistan kadını, bayrama gider gibi hazırlanmış, ulusal renklerle yeşil-kırmızı-sarı kah toka olmuş saçlara takılmış, kah kemer olmuş bellere bağlanmış, kah kıvrım kıvrım dökülen elbiselere desen olmuş. Ama istisnasız herkesin üzerinde var. Binlerce kadın, toplanmış ve genelde içine girilen ulusal ayaklanma, ulusal ordulaşma, ulusal meclisin ve savaş hükümetinin inşası sürecinde kendilerinin nasıl katkı sunabileceklerini, mücadelenin zaferle taçlanması için ne yapabileceklerini tartışıyorlar. İşte bu devrimin ta kendisi.

YAZISI 3. SAYFADA

"Kadınlarımızın özgürleşme süreci 1990-'91 yıllarında kitlesel boyutlarda yaşandı. Denilebilir ki, serhildanların en dinamik, en atılgan öğeleri kadınlarımızdı. Adeta yüzyılların öcünü alır gibiydiler, özgürleşmenin tadını çıkarır gibi yürüyorlardı, zulmün üstüne... 1991'e bakarak 1992 yılının halkımız ve kadınlarımız için daha büyük özgürleşme ve özgürlük savaşımını geliştirme yılı olacağını vurgulayabiliriz."

"İnanıyoruz ki, kadın gücü de muazzam bir ordulaşma gücüdür. Kadının ordulaşması sağlandığında kendi başına düşmanı yenilgiye uğratabilecek bir güç ortaya çıkar. Bunu asla küçümsemiyoruz ve inandığımız kadar, gerçeklerimizin de bu olduğunu söylüyoruz. Ordulaşan kadın ordulaşan Kürdistan halkıdır. Ordulaşan kadın isyan eden Kürdistan halkıdır. İsyanı kalkan Kürdistan halkı zafere ulaşan gerilladır. Ve her şeyden önce özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır"

Abdullah ÖCALAN

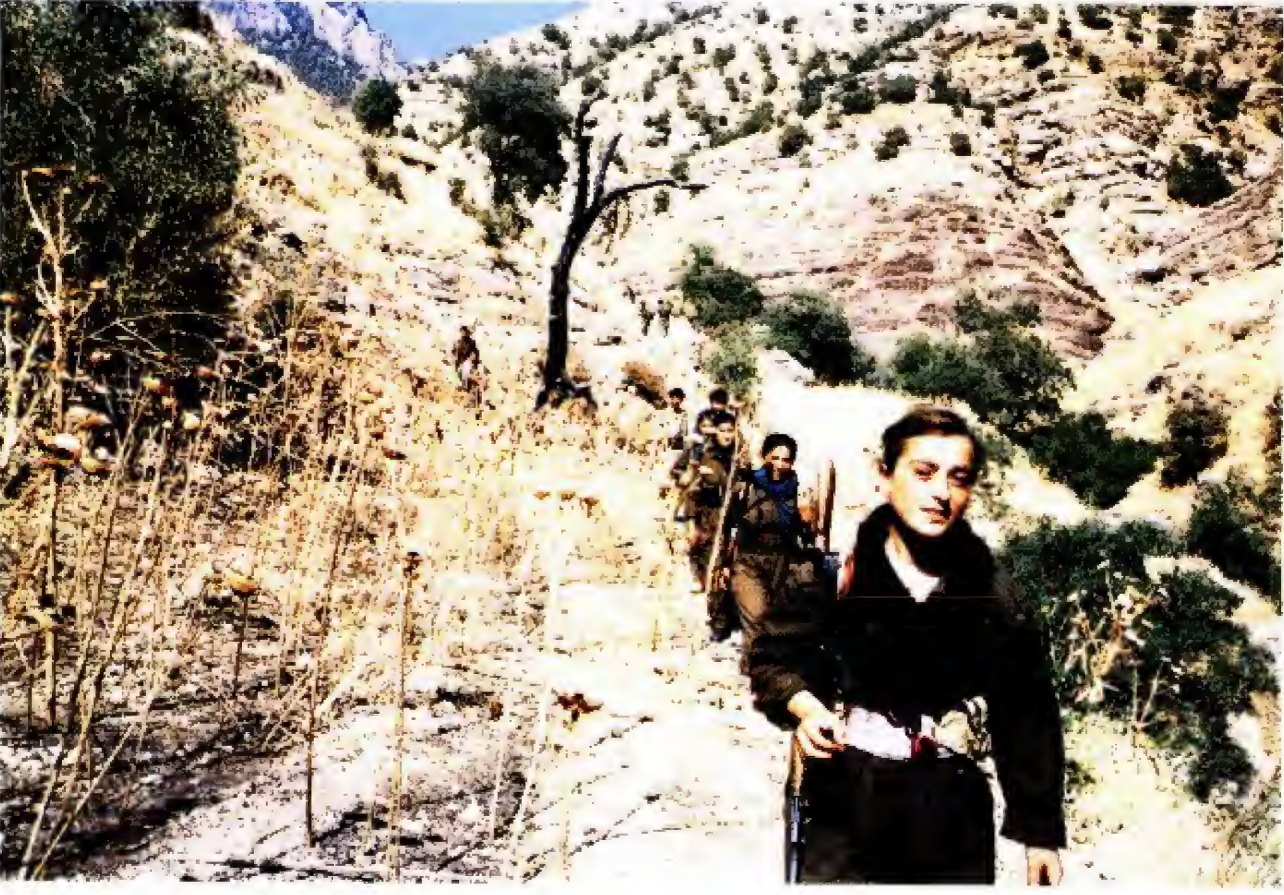

Büyük özgürlük yürüyüşü için ileri!

“Savaş ne kadar şiddetleniyorsa, özgürlük de o derece yakalanmalıdır. Mesela, Botan’da kadının ve yaşamın özgürleşmesi başa geçmelidir, içiçe yaşanmalıdır. Nitekim orada kadınların ölümüne savaşa koşması sebepsiz değildir. Özgürlüğü savaşta yakalıyorlar. Bu kadınların savaşma isteklerine saygılı olalım”

Abdullah ÖCALAN

Ve analarımız
Gözleri özgürlük bakan
Gürül gürül bir pınar gibi yürekleri
Bizim analarımız
Doğururlar
güneşi dünyaya sunacak çocukları
Doğururlar
ölümsüz bir baharı getirecek ülkemize
biz halkız yediden yetmiş
dünya görsün bizi de.
Ölümü yenecek çünkü çığlıklarımız
Ya toprak bedenlerimizde dirilecek
ve tarihin kırıyla dolacak tabutlar
Ya bedenlerimiz toprak olacak
Yeni bir yaşamın tohumu olacak
Medya ülkesinde

Ve taşı kızıl bayrağımı
emanetim olsun sana
dalgalandır sen de
Yarınlar rüzgarında
Vatan Kürdistan için
Köle Kürdistan kadını
Ben bu yolda
bir kızıl ÇİÇEK'im
Sen yetiştir binlercesini
Bezensin KIZIL ÇİÇEKLERLE
Özgürlükte son bulan
kurtuluş yolumuz...

Cûdî bankir Cizîrê got rabe bijî
Têkeve rêza Nisêbînê tu jî
Bêhna barûdê kete poz û mejî
Vaye qada berxwedanê bênijî
Kalê heftêsalî rahîştiye dar
Zarokê heftsalî hilgirtiye bar
Zekiye Newroz pîroz kiriye bi ar
Bo jiyana Kurdan laşê wê b'rijî
Her bijî navve Zekiye tim bijî!
Vajî Kurdistanê bardike reşî
Ketiye şûnê hîva sor û dilxweşî
Bûne yek tev, das û çakuç û teşî
Gel giha hev qet natirsê j'xwînrijî
Her bijî yekîtiya gel her bijî!

Olağanüstü kongrede kadınlar devrimi tartıştı, devrimi yaşadı

Tarih: 7 Mart 1992. Yer: Almanya'nın eski ama mevcut başkenti Bonn. Salona ilk girişte şehit kadın gerillaların büyük posterleri ve üzerinde "Büyük özgürlük yürüyüşüne katıl", "Özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır" vb. sloganların yazılı olduğu oldukça büyük pankartlar dikkat çekiyor. Koca salon tıklım tıklım dolu. Ama buna rağmen, salona hala kadın grupları akın ediyor. Her birisi bir yerden geliyor. Kimisi sabahın köründe yola çıkmış kongreye yetişebilmek için. Kimisi bir gün önceden gelmiş. Sadece Almanya'nın tüm şehirlerinden değil, İngiltere, Fransa, İsviçre, Hollanda vd. diğer Avrupa ülkelerinden gelen delegeler de var. Üstelik sadece Kürtler değil salonda bulunanlar. Türkler, Almanlar, kısacası ilgi duyan, merak eden herkes orada toplanmış.

Geldikleri yolun uzunluğuna, yoruculuğuna aldırmayan çok sayıda kadın, bırakacak yer bulamadıkları için çocuklarını da birlikte getirmişler. Ancak ilk kez, kadınların büyük çoğunluğu çocuklarını kocalarına bırakmış. Ne de olsa bugün kadınların günü. Hemen hemen hepsi bayramlık giysilerinin içinde. Burada Kürt kadınlarının bir ayasının Kürdistan'da bir ayasının Avrupa'da olduğu her hallerinden belli. Birçoğu ulusal giysileri tercih ederken, bazıları da daha farklı giyinmiş. Ama hepsindeki ortak özellik ulusal renkleri şu veya bu araçla üzerlerinde taşımaları. Sarı-kırmızı-yeşil, kah toka olmuş saçlara katılmış, kah kemer olmuş bellere geçirilmiş, kah kıvrım kıvrım dökülen elbiselere can veren desen. Tabi bu arada saçlara bağlananları da unutmamak gerek.

Bu 8 Mart'ın anlamı başka. YJWK (Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği) bir olağanüstü kongre yapıyor. Ve Kürdistan tarihinde ilk kez evinden bile dışarı çıkmamış Kürt kadınları, kendi

durumlarını tartışacak, halklarıyla birlikte kendi kurtuluş sorunlarını ele alacak ve bunun tek çözümü olan bağımsızlık ve öz-

ra az da olsa salonda bulunan erkekler ve ardından genç kızlar. Böylelikle yeni gelenlere yer açılmaya çalışılıyor. Ama bunlar bile

lıyor. Ardından Ey Raqib marşı söyleniyor kadınlar korusu tarafından. Bilenler eşlik ediyorlar koroya.

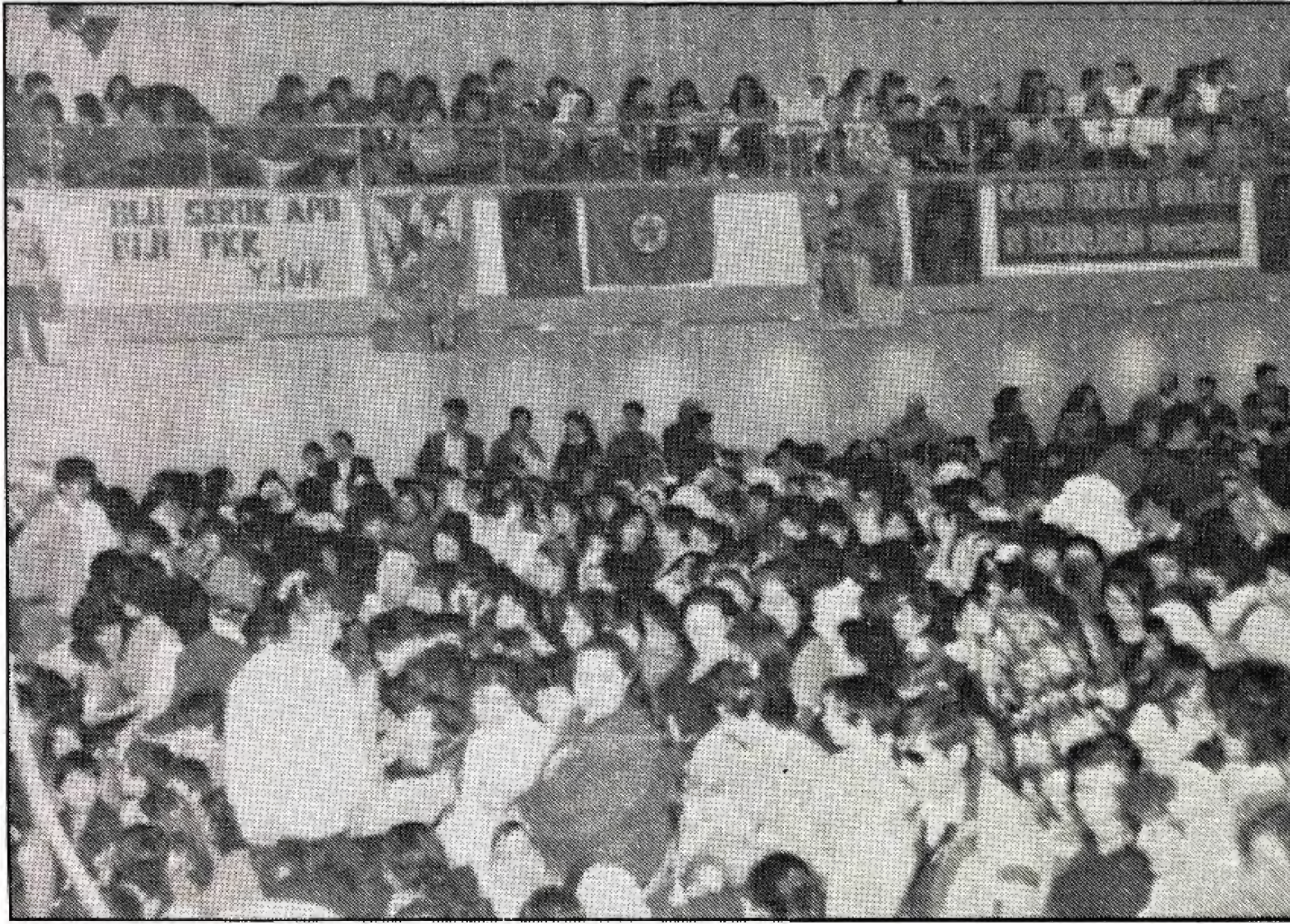
yor. Aslında bunu söylemesine bile gerek yok. Çünkü kadınlar gerçekten yaşamlarında ilk kez kendilerinin doğrudan katıldığı

yeni gelenler de sessizce yer arıyorlar kendilerine, görevliler sağa sola koşturup duruyorlar. Ama devam eden konuşma da mümkün olduğu kadar büyük bir ilgi ve dikkatle dinleniyor. "Bu kongrenin siyasal anlamda, görevlere sarılma, örgütlenme, ulusal birlik ve bütünlük anlamında, kendi kendini yönetme ve örgütlenme anlamında bir zirveyi yaşamak zorundadır... Kürdistan kadını bundan sonraki süreçte kendi sorunlarını üzerinde yoğunlaşmalı, siyaseti öğrenmeli, cahilliği bırakmalı, bilinçli olmalı ve attığı adımları kahramanca ve yürekli kılmalıdır" diyerek mesajı sunmaya devam eden temsilci, konuşmasını şöyle bitiriyor:

"Mazlumların, Kemallerin, Zekiyelerin, Bêriyanların ruhıyla yeni döneme yürürken, mücadelecilerimiz, mutlaka ve mutlaka başarıya azmiyle dolu olmanızı, hiçbir engel, hiçbir sınırlama, hiçbir geriye çeken anlayışa pirim vermeden Partimizin ve Başkan APO'nun size vermiş olduğu büyük emek, büyük politik bilinç ve kavrayışla, bunu düşünce sisteminde bilince çıkararak planlı programlı bir şekilde yürüme durumunda olduğunuzu belirtiyoruz. Mutlaka ama mutlaka başarıya azmimizle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve Olağanüstü Kongrenizi en derin sevgi ve saygılarımızla kutluyor, mücadelenizde başarılar diliyoruz."

ERNK Avrupa Örgütü adına yapılan konuşma büyük bir coşkuyla karşılanıyor, kadınlar biraz daha toparlanıyor ve düşünüyorlar. Bu arada Türkçe bilmeyen çok sayıda kadın var. Bu nedenle konuşma, bir de Kürtçe'ye çevrilerek izleyicilere ve delegelere aktarılıyor.

Bunun hemen sonrasında Başkan APO'nun doğrudan kongreye yönelik konuşması, daha doğrusu mesajı videodan sunuluyor. Daha Başkan'ın görüntüsü

7 Mart 1992. Bonn. YJWK Olağanüstü Kongresi'nden

Foto: Berxwedan

gürlük mücadelesine daha aktif ve daha verimli bir katılımı, bir desteği nasıl gerçekleştirecekleri üzerinde duracak. Bu yüzden daha heyecanlılar. Ve katılım istekleri gerçekten çok görkemli.

Gelenlerle konuşuyoruz. Sadece Stuttgart'ta, gelmek isteyip de otobüste yer olmadığı için glemeyen yüzlerce kadın var. Diğer yerlerde de aynı durum yaşanmış. Kadınların birçoğu gele-memiş. Ama gelenlerin sayısı bile 2 bini aşıyor. Ve salon oldukça dar geliyor. Önce çocuklar kaldırılıyor sandalyelerden, daha son-

talebi karşılamaya yetmiyor. En sonunda salon sahibinin depoladığı yedek sandalyeler çıkarılıyor. Salona taşınan yüzlerce sandalye de ihtiyacı karşılamıyor, ama böylelikle çözüm yolu da kalmıyor görevliler için. Herkes idare etmek zorunda artık.

Gelenlerin çokluğu ve bazılarının oldukça uzak yerlerden gelmesi nedeniyle saat 13.00'de başlaması gereken kongre, ancak 14.10'da başlayabiliyor. 7 kişilik divan yerini aldıktan sonra, Kürdistan ve tüm dünya devrim şehirleri anısına saygı duruşu yapı-

Nihayet kongreye geçiliyor. Divan başkanı, "Mücadelemizin içine girdiği olağanüstü dönem, biz de YJWK olarak olağanüstü kongremizle karşılıyoruz" diyerek, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizin mevcut aşamasına dikkat çekiyor ve böyle bir sürece YJWK'nin de hazır olması amacıyla yapılan olağanüstü kongre arasında paralellik kuruyor. Kongrenin ardından gece-nin de yapılacağını, bu nedenle de zamanın dar olduğunu belirtiyor ve tüm kadınlardan dikkatli ve duyarlı olmalarını talep edi-

yor. bizzat kendilerini ilgilendiren bir kongreye katılıyor, bunun büyük heyecanını yaşıyorlar.

Hala salona kadınların akın ettiği bir sırada ERNK Avrupa Örgütü adına dayanışma mesajı sunuluyor. Mesajı sunan temsilci, "Büyük kahramanlık yaratan 1992 Newroz'una giriyoruz. Bu kongrenin de çağı ve mücadeleyi bilince çıkarma amacıdadır. Botan'da 400 bayan gerilla arkadaşımız, kongrelerini bugün gerçekleştiriyorlar" der demez bir alkış tufanı kopuyor. Zilgilerin ardı arkası kesilmiyor. Bu ara

YJWK Olağanüstü Kongresi'nin değerli delegeleri ve değerli izleyicilerine,

Biz Mahsum KORKMAZ Akademisi'nin bayan öğrencileri, YJWK'nin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlamasıyla birlikte bir kongre düzenleyeceğine duyduk. Bu vesileyle kongrenize hem bir katkı sunmaya ve hem de Kürt kadınının tarih boyunca ve günümüzde karşılaştığı sorunları çözümlemleriyle birlikte bir mesaj halinde dile getirmeye karar verdik.

Biz Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki 90 gerilla adayı bayan, Şehit Ahmet Tekme Eğitim Devresi'nde kadın konferansının çalışmalarını tamamlamış durumdayız. Kongremiz, 8 Mart'ta dağlarımızın doruklarında 400'e yakın gerilla bayanın katılımıyla düzenlenecektir. Kürdistan tarihinde ilk olarak kararlar sunabilen, örgütlü bir güç olmayı başaran Kürt kadını, bundan sonra da Kürdistanlı erkeklerle birlikte kadının ve erkeğin kurtuluşu için, özgür, bağımsız ve birleşik bir Kürdistan için savaşacaktır.

Henüz mücadeleye yeni katılmaya başlayan Kürt kadınının birçok sorunlarla karşı karşıya olduğu bir gerçektir. Bu sorunların çoğu güncel sorunlarımız gibi bir görünümde bürünse de, bunların tarihimizden süzülüp gelen sorunlar olduğu açıktır. Kürt ulusu gibi Kürt kadını da tarih boyunca hem yabancı egemenlik-

ler ve hem de yerli işbirlikçilerin egemenliğine maruz kalmış, bunlara erkek egemenliğinin de eklenmesiyle sonuçta Kürt kadını amansız bir köleliğe mahkum edilmiştir.

Daha yakın döneme kadar Kürt erkeği, yerli ve yabancı egemenliğe karşı doğru önderlikli bir çıkışı gerçekleştiremediğinden dolayı, ülkemizi işgal eden yabancı güçlerin karşısında boyun eğmiş, adeta onlara kul-köle olmuş, ama kinini ve öfkesini kendisini köleleştiren yabancılara yöneltmediğinden, Kürt kadını üzerindeki hakimiyetini artırarak, kendisini avutmaya çalışmıştır. Denilebilir ki, yabancı egemenlik Kürt erkeği üzerindeki baskısını arttırdığı oranda, Kürt erkeği de buna paralel olarak kadın üzerindeki baskısını arttırmıştır.

Yabancı güçlerin ülkemizde sürekli artan baskısı, erkeklerin kadın üzerindeki baskıları, Kürt kadın-erkek ilişkilerini tamamen köleci ilişkiye çevirmiştir. Bunun sonucu olarak, Kürt ailesi sömürgeci düzenin bir hücresi haline dönüşmüştür. Sömürgeciliğin hücresi haline dönüşen Kürt ailesi, sürekli köle tip yetiştiren ve bunları düzenin hizmetine sunan bir kurum görevini görmüştür. Yabancı güçler, baskıyla, gelenek-göreneklerle, kültürle sürekli

bu kurumu ayakta tutmuş ve varlığını bunun üzerinde sürdürmüştür.

Bu kurum içinde kadından istenen, bir erkeğe verilmek için büyütülmektir; dövülerek, horlanarak, alınıp satılmaktır; çocuk doğurmak ve çocuklarını kendisi gibi bir köle olarak büyütme, erkeğin her istediğini itirazsız kabul etmektir. Bu durumu kabullenen kadın, köle üreten bir köleden öteye gidememiştir. En kötüsü de Kürt kadını, kelimenin tam anlamıyla köle olmasına rağmen, köleliğinin bilincine varamamıştır.

Ancak PKK hareketi, Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesini geliştirince, Kürt toplumu ve Kürt ailesini çözünce, Kürt kadınının ve erkeğinin kaderi de değişmeye başladı. PKK ile birlikte Kürtler, kendi gerçekliklerini öğrendiler, köleliklerinin bilincine vardılar ve bu iğrenç kölelikten hızla sıyrılmak için mücadeleye atıldılar.

1988'lere kadar çok sınırlı oranda da olsa özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine katılan Kürt kadını, örgütsel faaliyetlerinde önemli başarılar gösterdi. Düşmana karşı kahramanlıklar yarattı.

Son dönemlerde Botan kadını sömürgecilere meydan okuyarak sokaklara döküldü. Bin yılların

köleci ilişkilerini yerle bir etti. Denilebilir ki, serihildanlarda kadın, Kürt erkeğinin gösteremediği cesaret ve fedakarlığı gösterdi. Bu gerçek de bize, Kürt kadınının beyninin Kürt erkeğinkine kadar fethedilmediğini, Kürt kadınının ruhunun derinliğinde güçlü bir yurtseverlik potansiyelinin bulunduğunu gösteriyor. Kürt erkeğine göre sömürgecilikle daha az ilişkide olan kadın, genelde kölelik zincirini kırınca, sömürgeci güçlere karşı bütün korkusuzluğuyla dikilmiştir. Kürt erkeğinden daha radikal bir tavırla tarih sahnesine giren Kürt kadını, kendi kaderiyle birlikte kendi kaderine çok benzeyen Kürdistan'ın kaderini de değiştiriyor.

Hiç şüphesiz, Kürdistan kadınının bugünkü mücadelesi serihildanla sınırlı değildir. Kadınlarmızın gerilla savaşında aktif olarak yer aldığı, erkek yoldaşlarıyla omuz omuza savaşmış oldukları da bir gerçektir. Kürdistan kadınının gerilla savaşında kadınunun gerilla savaşında yer almasıyla birlikte bu alanda da kaçınılmaz olarak bazı güçlükler ortaya çıkmıştır. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin kişilik sorunuyla çok yakından ilişkili olması, eski toplum anlayışlarından sıyrılmayan kadın ve erkeklerimizin bu özellikleriyle gerilla saflarına akın etmesi,

dolayısıyla eski anlayışları da saflara taşırmıştır. Erkeğin kadına önem vermemesi, kadının erkek otoritesi karşısında kölece tavır takınması gibi durumlar, Kürt kadınının önünde aşılması gereken birçok engelin olduğunu göstermektedir. Kadının klasik kadınlıktan, erkeğin de klasik erkeklikten arınması şarttır. Sömürgeci egemenliğin parçalanması bu noktada olacaktır. Devrimci savaş bütün köhnemiş gelenek, görenekleri yıktırıyor. Kadın ile erkek arasındaki gelenekler de ister istemez yıkılacak ve geçmiş köhnemiş klasik ilişkilerin yıkıntıları üzerinde yeni ilişkiler gelişecektir.

Özgür ilişkilerin yaratılması için biz gerillalar elimizden gelen bütün çabayı harcıyoruz. Her türlü zorluğa katlanıyoruz. Gerçektiğinde gözümüzü kırpmadan canımızı veriyoruz, kanımızı akıtıyoruz.

Siz, Avrupa'da yaşayan Kürt kadınlarını ülkeye dönüştürmeye çalışıyoruz. İstemimiz, fiziki olarak şu anda gerçekleşme de, ruhen dönüşü yaşamanızı istiyoruz. Beyniniz ülkemiz için çalışsın, yüreğiniz ülkemiz için çarpsın. Çocuklarımızı ülkemizin geleceği için yetiştirin. Birbirinizle sıkı ilişkiler geliştirin. Şunu çok iyi bilin ki, birbirlerine sıkıca bağlı olan insanlar çok

büyük işleri başarırlar. Kafa kafaya verip düşünen insanlar yaratıcı, elele veren insanlar kopancı olur.

Avrupa'daki Kürt kadınları!

Kalbınız Botan'daki gerillalar için atсын! Beyniniz Cizre'deki, Nusaybin'deki, Diyarbakır'daki kadınlar için çalışsın! Her şeyi kaybettiğimizden artık kaybedecek hiçbir şeyimiz yoktur. Ama birleşir, elele vererek kazanacak bir ülkemiz ve biz kadınların özgürlüğü olacaktır!

Özgür, birleşik ve demokratik bir Kürdistan'da buluşmak üzere tüm inancımızla çabalarınızın boşa gitmeyeceğini söylüyoruz.

Toplu ayaklanma, Ulusal Meclis ve Savaş Hükümeti'nin kurulması için Kürdistan dağlarına doğru yol alırken, bütün coşku-muzla sizleri selamlıyoruz.

-Yaşasın YJWK!

-Yaşasın Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi!

-Yaşasın Ulusal Meclis ve Savaş Hükümeti'ne doğru özgürlük yürüyüşümüz!

-Yaşasın Ulusal Önderimiz Başkan APO!

Mahsum KORKMAZ Akademisi'nin bayan öğrencileri

8 Mart 1992. Viyana'daki Kürdistanlı kadınların kutlamalarından

Foto: Berxwedan

8 Mart 1992. Viyana

Foto: Berxwedan

perdede belirir belirmez, tüm kadınlar büyük coşkuyla alkışa ve zılgıya başlıyorlar. Ardından da büyük bir ilgi ve dikkatle dinliyorlar. Konuşma bizzat Başkan tarafından hem Türkçe hem de Kürtçe olarak yapılıyor. Bu durum herkesi hoşnut ediyor. Çünkü, kadınların çoğunluğu Türkçe bilmiyor ve bundan da öte Başkan'ın Kürtçe konuşması, kendi ana diliyle konuşması daha büyük bir coşkuyla karşılanıyor. Bu arada herkes yine teknik yeterlilikten yakınıyor. Çünkü görüntü tam net olmadığı gibi, konuşma da salondaki herkes tarafından aynı şekilde anlaşılmıyor. Yine teknik sorun var ve doğal olarak kadınlar tepki duyuyorlar. Fakat her şeye rağmen, tüm güçleriyle yoğunlaşarak konuşmayı anlamaya çalışıyorlar. Bu ara, bir de yeni gelenlerin yarattığı kıpırtılar olmasa salondan çıt çıkmayacak. Video gösterimi sırasında Başkan'la birlikte kadın gerillaların da gösterilmesi salonun alkıştan inlemesine yol açıyor. Çünkü, her kadın, kadın gerilla gibi olmak istiyor; onda özgürlüğü, kendine güveni, geri ci bağlardan kurtulmayı ve o çok öfke duydukları düşmana karşı savaşma gücünü görüyor. Bu nedenle de hemcinslerinin bir gerilla olarak karşılarına çıkması, onlarda büyük bir coşku ve gerillalaşma isteği yaratıyor. Kimisi evli baskılı çocuk sahibi olduğuna hayıflanıyor ve veryansın ediyor ana-babasına. Kimisi acaba ben de olabilir miyim diye düşünüyor. Vahşetler herkes kendisini ve içinde bulunduğu durumu sorguluyor. Bu arada Alman ve Türk dostlar da Kürdistan'da yaşanan bu devrimin niye kendi ülkelerinde de gerçekleşmediğini sorguluyor ve büyük bir özlem duyuyorlar. Bunu seslendirenler de çıkıyor aralarından.

Bu sırada kongreyi yöneten di-vandan bir arkadaş, kısaca 8 Mart ve YJWK Olağanüstü Kongresi'nin önemine değiniyor ve Kürdistan'da yaşanan gelişme-

leri, içine girilen ulusal ayaklanma, ulusal ordulaşma, ulusal meclisin ve savaş hükümetinin inşası sürecinde kadınlara düşen görev ve sorumluluklarla, oynamaları gereken rolü vurguluyor. Ve tüm kadınları büyük özgürlük yürüyüşüne katılmaya çağırıyor.

YJWK raporunun okunması-na geçildiğinde, tüm kadınlar şöyle bir yerlerinde doğruluyor ve tüm dikkatlerini bir kez daha yoğunlaştırıyorlar. Çünkü bu konuda hepsinin söyleyebileceği şeyler var. Zaten rapor okunup da tartışılmasına geçildikten sonra, ilk başlarda belli bir çekingenlik olsa da, giderek birçok kadın konuşmak için el kaldırıyor ve söz istiyor. Konuşanlardan bir kısmı raporu ve YJWK merkezini eleştiriyor, görevlerini tam olarak yerine getirmediği için. Konuşanların hepsi daha etkin bir örgütlenme faaliyeti istiyor ve YJWK'nin rolünü oynaması gerektiğini söylüyor ve hem YJWK merkezini eleştiriyor, hem de kendilerini. Kongreye gelirken, yiyeceklerini beraberlerinde getirdiklerini, adeta pikniğe gider gibi geldiklerini söyleyenler çıkıyor içlerinden ve bunun yanlışlığını da açık yüreklilikle ortaya koyuyorlar.

Yani kadınlar kendilerini, mücadeleyi tartışıyorlar. Avrupa'nın kendilerini özgürlükten yoksunlaştırdığını, ülkede halkın serihildanlara kalktığı ve en ön saflarda kadınların yer aldığı bir dönemde buradaki kadınların rahat oturamayacağını söylüyorlar. Bunları söyleyenlerin büyük çoğunluğu ev kadınları ve ilk kez böyle bir platformda yer alıyor, söz isteyip bu kadar büyük bir kitle önünde konuşuyorlar. Söyledikleri bu nedenle önemli. Görevli olup da çıkıp konuşan son derece az. Herkes hiç konuşmayan, evinden dışarı çıkmayan kadınların konuşmasına, tartışmasına önem veriyor. Doğru olan da bu. Konuşmacılardan birisi, "Bütün an-nelere sesleniyorum. Çocuklarımızı ülke ruhuyla, Apocu ruhla

yetistirelim" diye çağrı yapıyor. Bir diğeri, "Kürdistanlı kadınlar olarak ülkemizdeki mücadele karşısında susmamamız gerekir. Bizim için bireysel kurtuluş mümkün değildir. Partimiz çok yüce bir partidir. Buna sahip çıkmalıyız ve eski dedikoduculuk vb. gibi geri özelliklerimizi aşmalıyız" diyor. Bir diğeri, ilticacıların durumuna değinerek, "Avrupa yasanısı hakkında bir şey diyemeyiz" diyor ve devam ediyor: "Biz burada evde, Sosyalmizman her türlü yardımı alıyoruz. Ama

ülkemiz o kadar güzel. Bugün yüzlerce kadını savaşılıyor. Neden ülkemiz elimizden alınmış? Çocuğum burada serseri olacağına, sarhoş olacağına, Almanların kültürüyle büyüyeceğine, gitsin vatan için ölsün."

Evet, kadınlar sorunlarına, vatanına, halkına sahip çıkıyor. Bunları konuşup tartışıyor ve birbirlerine çağrılar yapıyor. İşte diğer konuşmacıların sözlerinden bazıları:

- Bugün ülkemizde savaş var. Kadınlarımız çocuklarıyla birlik-

CEPHE ANDI

*Çağın yüz karası
ve karanlık bir tarihsel geçmişin
ürtünü olan
vahşi sömürgeciliğe karşı savaşında,
kanımızı damla damla akıtacağımıza,
bütün yeteneklerimizi
ülkemizin kurtuluşu için
en verimli şekilde harcayacağımıza,
hiçbir yeteneğimizi
ve enerjimizi
kendimizle mezara götürmeyeceğimize,
düşmanla aramızdaki
muazzam güç dengesizliğini
göz önüne getirerek bu mesafeyi
en güçlü teknik olan
insan faktörüyle kapatmayı
şiar edeceğimize,
halkımızın çağla
ve tarihle kopuk yaşamını
ilerici insanlıkla birleştirmek
ve kendi öz tarihimizi yazmak için
yaşayacağımıza,
bunun dışında bir felsefe,
siyaset ve pratik ahlak yaşamını
kabul etmeyeceğimize
ve bunu tüm topluma egemen kılmayı
partili olmanın,
yurtsever olmanın,
cepheye alt olmanın
bir gereği olarak kabul edeceğimize
and içeriz.*

Cephemizin Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşa

Biz Kürt kadınları olağanüstü bir kongre gerçekleştirirken, bize sunmuş olduğunuz değerlere bağlı kalacağımızı ve açmış olduğunuz ışıklı yolda yürüyeceğimizi bir kez daha belirtiyoruz. Düşmanın tüm azgınca saldırılarına, bitirilmeye yüz-yüze getirilen Kürdistan toplumundaki tüm gerilik ve gerici dayatmalara rağmen, bin bir emek ve çabıyla, her şeyi yoktan var ederek yarattığınız bağımsızlık ve özgürlük çizgisini koruyup geliştirdiniz. Ulusal kurtuluş mücadelesinde onbinleri, yüzbinleri bir araya getirip bilinçlendirerek örgütlediniz, ayağa kaldırdınız. Halkımızı dirilterek ulusal kimlik kazandırdınız. Özgürlük silahını elimize tutuşturup insanlığımızı, insan olmanın gerçek sanatını öğrettiniz. Büyük bir inanç, kararlılık ve fedakarlığı aşılayarak bizleri güçlü kazanım ve mevzilere ulaştırdınız.

İlk defa önderliğiniz altında, tarihin hiçbir döneminde ve yerinde görülme-yen bir biçimde halkımıza ve bizlere en yüksek değeri biçerek, yeniden yaşamının, değer kazanmanın, sevilip sayılmanın büyüklüğünü ve yüceliğini gösterdiniz. Bununla bizlere en büyük armağanı bahsettiniz.

Tarih boyunca boynumuza takılan kölelik zincirlerinin kırılmasının, ortaçağ ve çağdışı geriliklerden kurtulmanın tek yolunu önderlik ettiğiniz bu devrimde bulduk.

Sizin, kadınların kurtuluşu için sarfettiğiniz emeğe karşılık, biz yurtsever Kürdistan kadınları gereken doğru cevabı verecek, emir ve direktiflerinizi bağımsız kişiliği kazanmada ve özgür bir toplumu yaratmada talimat olarak ele alacak ve kararlıca uygulayacağız.

YJWK Avrupa Örgütü olarak, verdiğiniz emeklerin karşılığını mutlaka yerine getirmeye kararlı olduğumuzu belirtiyor, APO'cu ruhu kendimize esas alacağımıza ve sonuna kadar sizlere ve öncülük ettiğiniz mücadeleye bağlı kalacağımıza söz veriyoruz.

7.3.1992

ERNK-YJWK / Olağanüstü Kongre Delegeleri

...

ARGK'nin

değerli komutan ve savaşçılara,

Yeni bir özgürlük hamlesinin zaferi için atakta olduğunuz bir dönemde, bizler vatandan uzak alanlarda olsak da yürek, düşünce ve duygu olarak sizlerle aynı şeyleri paylaşıyor, aynı amaçlar uğruna yürüyoruz. Sizlerle, ortak davanın amaçları uğruna her koşulda, eşit ve özgür bir temelde, bağımsız, özgür ve müreffeh bir Kürdistan yaratmak için omuz omuzayız.

Bugün Medyalıların genç kız ve kadınları olarak, yürütülen devrimci savaşta kanımızı damla damla akıtarak, yüzyılların kirinden, pasından temizlenerek, aklanarak, çağdaş insanlık cumhuriyetinin onurlu üyeleri içinde yerimizi almaya çalışıyoruz. Yüzyıllardır düşmanın her türlü ihanetçi ve işbirlikçileriyle birlikte halkımızın imhasına yönelik saldırı ve alçaklıkları, yüreğimizin derinliklerinde saklı olan özgürlük sevdasını eksiltmedi. Tüm zorluklara ve engellemelere rağmen, vahşi düşmanın saldırılarına karşısında, tıpkı bir genç kızın ak gergefinde acılarıyla işlenmiş kızıl bir nakış gibi işledik yüreğimize özgürlük sevdasını.

YJWK Olağanüstü Kongresi'ni gerçekleştirdiğimiz şu anda, yurtsever Kürdistanlı kadınların örgütü YJWK olarak, bulunduğumuz cepheden, sizlerin vermiş olduğunuz savaşımdan güç ve cesaret aldığımızı, vurguluyor, ulusal kurtuluş mücadelemizin bizden beklediği özgür kadın kişiliğine ulaşarak, özgür ve bağımsız Kürdistan'ı yaratmada tüm gücümüzü harekete geçirerek, oynamamız gereken rolü oynayacağımıza söz veriyoruz.

Söz onurdur, onuru asla çiğnetmeyeceğiz!

7 Mart 1992

ERNK-YJWK / Olağanüstü Kongre Delegeleri

...

Kürt halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü için şehit düşenlere,

Biz Kürdistan kadınları, şahadetinizin derin bilincine varmış durumdayız. Ülkemizin ve halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü için verdiğiniz mücadele çılgın gibi gelişti, halkımız bir bütün olarak açtığınız yola aktı.

Size bağlı olmanın, size saygılı olmanın tek yolunun daha aktif bir şekilde savaşa katılmak olduğunu biliyoruz.

Ve bütün Kürdistanlı kadınlar adına söz veriyoruz ki, kanımızın son damlasına kadar sizin yolunuzda yürüyeceğiz.

Bağımsız ve özgür Kürdistan'ın bayraklarını, postallarla çiğnenmemiş Kürdistan'ın kır çiçekleriyle yapılmış çelenkleri mezarlarınızın başına dikene kadar savaşımızı sürdüreceğiz.

7 Mart 1992

ERNK-YJWK / Olağanüstü Kongre Delegeleri

“Kimliği ve ülkesi olmayan bir kadın ne kadar özgür olabilir?”

Almanya'nın Bonn kentinde 7 Mart'ta gerçekleşen YJWK Kongresi'ne katılma şansına sahip oldum. Gerçekten kongrenin oldukça eğitici ve canlı olmasının etkisini hala yaşamaktayım. Salonun tamamen bayanlarla dolması gerçekten çok görkemliydi.

Aslında kısaca YJWK'nin beş yıllık çalışma raporunun ardından isteyen mikrofonu geçip rapora ilişkin görüşünü belirtmesi sırasında, konuşan bir bayanın sözlerine cevap vermek istiyordum. O bayan konuşmasında aynen şöyle diyordu: “Bayan arkadaşlar, dünya devrimlerine baktığımızda kadınlar hep kullanılmışlar, devrim süresince ön saflarda savaşırken bayanlara hiç de devrim sonrası vaadedilen özgürlüklerin verilmeyeceği görülmektedir. Burada görülmüyor ki kadınlar yalnız kendi özgürlükleri için savaşmıyorlar.” Bu bayanın hangi amaçla kastettiğini tam olarak kestiremediğim “işte Kürt kadınları siz de kullanıyorsunuz” demek istemesini protesto ediyordum. Buna karşı biz Kürt kadınları diyoruz ki, biz Kürt kadınlarının özgürlüğü Kürt halkının özgürlüğüne bağlıdır. Özgür Kürdistan'a bağlıdır. Ülkemiz özgürleşmeden biz kadınlar da özgürleşmeyiz. O halde, ülkemizin ve halkımızın özgürlüğü için erkek yoldaşlarımızla beraber zafere kadar, en ön saflarda savaşmalıyız diyor ve böyle konuşan ve düşünenlere bir kez daha soruyoruz: Kimliği ve ülkesi olmayan bir kadın ne kadar özgür olabilir? Bu özgürlükleri erkek yoldaşlarımızın almalarını bizler evde oturarak düşmanın çizmeleri altında bekleyemeyiz. Devrim yapan diğer ülkelere baktığımızda sorunun sadece kadın sorunu olmadığı, toplumsal sorun olduğunu ve halkın başkaldırısıyla da dağıldıklarını gördük. Hem biz Kürt kadınlarını ilgilendiren durum şimdiki ulusal kurtuluş sorunudur. Burada da açıkça görülmüyor ki, ülkesi ve halkı için savaşan yigit Kürt kadınları olarak, Başkan APO'nun öncülüğünde ve PKK çizgisinde kurulacak özgür Kürdistan'da kuşların bile özgür olacağına inanıyorum. Burada son verirken, bu bayanın konuşmasını şehit ve savaşan kadın gerillalarımıza ve tüm dünya devriminde yer alan kadınlara hakaret ve saygısızlık olarak değerlendiriyorum.

23 Mart 1992 / Hollanda'dan bir bayan

te serihildanlarda başı çekiyor. Eskiden dört bayan bir araya gelemezken, şimdi PKK sayesinde yüzlerce bir araya geliyoruz. Bu çok önemli. Biz de burada katkımızı sunmalıyız.

- Tamam YJWK'nin raporu okundu. Onların birçok eksiklikleri var. Ama biz onlara ne kadar destek sunduk, ne kadar yardım ettik. Eşimiz, erkeklerimiz dağdaysa, ülkemiz düşmanın elindeyse, biz de savaşmalıyız. Ülkede o kadar serihildan oluyor, insanlarımız öldürülüyor. Ama biz yeteri kadar destek olmuyoruz. Çünkü ülkemizi yaşamıyoruz. Bundan sonra hep birlik olup destek sunalım.

Eğer zaman yetse de, kongre şöyle birkaç gün sürebilseydi, kuşkusuz tüm kadınlar kalkıp konuşacaktı. Durum onu gösteriyordu,

havaya kalkan eller bunun kanıtıydı. Ancak süre dardı ve bu tekrar tekrar vurgulanıyordu. Çünkü salon sadece o gün için tutulmuştu ve daha geride gece vardı, üstelik gece programı da daraltılmış, ondan da zaman alınmıştı. Ama talep büyüktü.

Bu tartışmaların sonrasında Kürdistan'dan gelenek kongreye katılan bir Kürt kadınına söz verildi. Kürdistan'daki kadınların delegesi de oydu bir anlamda. Daha sahneye çıkar çıkmaz alkışlar başladı. Tüm kadınlar, biraz da onda kendilerini görüyor, onun gibi olmayı istiyorlardı. Bu her hallerinden belliydi. Konuşmasında Kürdistan kadınının düşmana karşı nasıl direndiğini, bugünkü kazanımların kolay elde edilmediğini, cuntanın ilk yıllarında erkekler bir hayli duyarsız-

ken, kadınların zindandaki çocukları, eşleri, kardeşleri, yakınları için nasıl direndiklerini vurgulayarak, bugünkü kazanımların değerinin bilinmesini istedi. Bunlar direnerek, acı çekilerek, işkence görülerek, şehit verilerek elde edilen kazanımlardı ve doğal olarak değeri büyüktü.

Daha konuşma devam ederken, sahneye çıkan merdiven, konuşmacıya çiçek vermek için bekleyen kadın ve çocuklarla doldu. Bazıları konuşmanın sonunu da bekleyemedi ve fırladı sahneye. Gelen tüm çiçekleri izleyicilere ve diwana veren konuşmacı büyük bir alkış tufanı ve zılgıtlar eşliğinde sahnedan zor ayrıldı. Ancak bu kez de kendisinden Türkçe konuşma yapması istendi. Çünkü Kürtçe bilmeyenler de bir hayli vardı. Onun da zamanı hiç olmamasına rağmen, giderayak biraz da Türkçe konuştu, Türkçe konuşmak istemediğini ısrarla vurgulayarak.

Evet, ardından Avrupa'ya göçün nedenleri, yarattığı tahribatlar, bunun kadınlar üzerindeki etkisi ve giderilmesi için ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında kadınların örgütlenme zorunluluğu üzerine Kürtçe bir konuşma yapıldı. YJWK'nin görev ve sorumlulukları tekrar vurgulandı ve karar taslakları tüm kadınların oybirliğiyle kabul edildi. Kongrenin Başkanı APO, ARGK komutan ve savaşçıları ile şehitlerimize ilişkin mesajları okundu ve onaylandı. Derken kongre, zaman darlığı nedeniyle saat 19.00 dolaylarında ancak bitirilebildi.

Bundan sonrası, kısa bir ara hariç tamamen şenlikti. Burada unutmadan hemen ekleyelim. YJWK, bölgeler arasında bir de el işleri yarışması düzenlemişti. Kadınların hazırladıkları el işleri salonun giriş kısmında gün boyunca sergilendi. Normalde kazananlara ödül verilmesi gerekiyordu. Ancak jüri, yoğun emek yüklü ürünler arasından tercih yapmakta bir hayli zorlandı. Bu yüzden de tüm bölgelerden sergiye katılanlara birer adet YJWK Programı verildi. Sadece kadınlardan oluşan müzik ve folklor gruplarının yanı sıra, kızı gerillaya katılan ve şehit düşen bir Kürt anasının durumunu canlandıran, düğün gibi cenaze törenini temsil eden tiyatro oyunu sahnelendi. Özellikle tiyatroların sahnelenmesi sırasında çoğu kadın gözyaşlarını tutamayıp ağlıyordu.

Genç kızlar kendilerini şehit genç gerillanın yerine, çocuklu kadınlar da ana yerine koymuşlardı bile. Bu herkesi duygulandırdı. Hatta konuşmaları tam olarak anlayamayan, ama tavır ve davranışlardan sonuç çıkarmaya çalışan Almanlar ve Türkler bile bir hayli etkilendiler tiyatro sırasında. Hep yanlarında oturanlara sorup durdular ne diyor kadın diye.

Sadece kadınlardan oluşan Essen Müzik Grubu, Zozan'la birlikte sahneye çıktığında coşku doruğa çıktı. Çoğunluğu ev kadınlardan oluşan grup türkülerine devam ederken, belli saatler için anlaşılan otobüsler de yollara çıkmaya hazırlanmıştı. Zozan bir elinde sazı, bir elinde de sürekli getirilen notlardan, türkülerini yarıda keserek ve gülerken hangi alana gidecek otobüsün hazır olduğunu ve kadınların gitmesi gerektiğini söylüyordu. Ama ilk kez bu kadar büyük bir kitle halinde toplanan ve birlik olmanın tadına varan kadınların dışarı çıkması ne mümkün. Kimse salona terkedip tekrar geldiği yere dönmeyi istemiyordu. Bu yüzden otobüslerin kalkışı bir hayli gecikti. En sonunda herkes, kadınıyla erkeğiyle çocuğuyla yaşlılarıyla halaya durdu. Sloganlar, zılgıtlar eşliğinde çekilen halaylarla gece son buluyordu.

Ama kadınlar, bir kez birlik olmanın, bir güç olmanın büyüklüğünü görmüş, bunu tatmış ve örgütlenme ve mücadele etmenin zorunluluğunu iliklerine kadar duymuşlardı. Bundan sonra onlar için, birçoğu için yeni bir başlangıç demektir.

Ayrıca 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü İsviçre, İngiltere, Fransa, Hollanda, İsveç, Avusturya, Avustralya gibi ülkelerde yaşayan Kürdistanlı yurtsever kadınlar tarafından düzenlenen geceler, toplantılar ve şenliklerle kutlandı. Bu etkinliklere binlerce Kürdistanlı kadının yanı sıra çok sayıda yabancı da katıldı.

Bonn'da olduğu gibi, buralarda da el işleri sergileri açıldı, halk oyunları gösterileriyle kadınlardan oluşan müzik grupları türküler söylediler, tiyatro oyunları sahnelendi.

Bu yılki 8 Mart kutlamaları, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde bulunduğu genel sürece bağlı olarak daha bir farklıydı ve başlı başına büyük özgürlük yürüyüşüne katılma çağrısıydı. □

Ocak 1992. Kerbaran serihildanında kadınlar

Ji Konferans û pîrozbahiya şadîmaniya 8 Adarê Roja Jinên Kedkarên Cihanê û Kurdistanê re!

Welatparêzên heja, ev roja ku hûn bi hemû hêz û dilgermiya xwe dijin de, gelê me ji bi rêberiya PKK û di bin ala ERNK û ARGK de, gel û gerilla bi hev re bi serihildan û tolehildanê germ û geş, li hemberê dijminê Tirkê dagirker, berxwedanê bê rawestan dide û di ber avakirina meclisa netewî de bi serfirazî ditêkoşe.

Afirandî û gihîştina van rojan ne hesan û rehet bi destê meve hatine. Belê, gelê me yê mîrxas bi hezaran egîd, qehreman û fîris ji bo azadkirin û serbixwekirina Kurdistanê de canê xwe yê pak û xwîna xwe ya zela li ser axa niştîman dirjin. Ev rastî me bi serbilindî anîne nav civaka mirovatiya pêşverû.

Êdî zincîrên stemkari û koletî li ser jinên Kurdistanê radibe û di civakê de cihêki bi rûmet ji bo jinên Kurd avadibe. Her weha gelê Kurdistan û jina Kurd mîna berê, ne kole, bindest û bê maf in. Têkoşina me dirokên tîjî bi qehremani û ên bê emsal afirandine, ku qed tu gelên din ev maf bi destê xwe ve ne anîne.

Vaye, hinkerên ku ji nav dilê gelê Kurdistanê hatine. Mîrxwas û sembola serihildanan Bêrivan, şervana Ayten, lehenga şoreşger Rahime, xemla kesk û sohr û zer Xanim, çiçek û bûka Newrozê Zekiya ALKAN û hûn gelek keçên ciwan ên şoreşger û welatparêz di vî rêya heja û rûmet de canê xwe dikin qurban û şer dikin.

Sedema vê, hûn jinên welatparêz, îro erk û delametên we bi zela, li ber çavan e. Xwedî-derketina şehidan, xwedîkirin û mezinkirina egîd û bîrvanên piçûk li ser milê we ye. Cawa şoreş bê jin nabe, wusa ji bê şoreşê rizgarbûna jinan nabe.

Ji bo vî jî divê jinên welatparêzên Kurdistan di nav rêzên ERNK, Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan de cihên xwe bigirin û ji bo azadiyê agirê têkoşinê geşbikin. Nav û dengê Kurdistanê şerî di kesaniya xwede bilind bikin. Divê di bin serokatîya APO de nişan û mizgîna serkevtinê bidin hemû jinên kedkar ên cihanê.

Welatparêzno, em Yekitiya Hunermendên Welatparêzên Kurdistan (HUNERKOM) vî roja we ya heja, 8'ê Adarê jî dil û can li we jinên welatparêzên Kurdistan û jinên kedkarên cihanê pîroz bikin û bi hemû derfetên xwe piştigiriya we dikin û serkevtina we dixwazin.

- Rîya azadiya jinên Kurd, di Kurdistanê serbixwe û aza de ye!

- Biji serxwebûn û azadiya Kurdistan!

- Biji YJWK!

- Biji têkoşina jinên kedkarên cihanê!

- Biji PKK, ERNK û ARGK!

- Biji Serokê Netewî Abdullah Ocalan!

7.3.1992 / HUNERKOM / Bonn

...

“Di serihildanan de jinên Kurd serkêşiyê dikin û li hember tank û panzerên dijmin disekinin”

Hevalên heja,

Berî her tiştî em 8'ê Adarê li hemû jinên Kurdistanê û jinên kedkarên cihanê pîroz bikin.

Careke diin dirok îspat dike ku jinên Kurd jî digel mîrên Kurd dikarin ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê bibin hêz û himeke mezin. Ev in bi sedan jinên Kurd di nava refên gerillayan de mîna bazan êrişên mirinê dibin ser artêşa dijmin a dagirker. Bi hezaran di nava serihildanan de jinên Kurd serkêşiyê dikin û li hember tank û panzerên dijmin disekinin.

Di bin serokatîya PKK de, jina Kurd merbendên koletiyê qetand û azadiya xwe bi destê xwe ve anî. Di diroka gelê Kurd de cara yekemîn e ku jina Kurd derbasî rewşeke weha bi şeref û rûmet dibe. Ji ber vî yekê gelleki pêwîst e ku jina Kurd dibe xwedanê vî qedr û qîmetê. Bê guman jina Kurd dikare jî vî bêhtir jî rola xwe bilîze û bibe hêzeke gelekî xurt di tevgera rizgariya netewa Kurdistan de.

Hêviya me ew e, ku ev Kongreya we bibe bingeheke xurt ji teva-yî jinên Kurdistanê re, bibe biryareke diroki ji bo bilindkirina YJWK...

- Biji YJWK!

- Biji Serok APO!

Yekitiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan (YRWK)

...

“Bê guman, xelasiya jinên Kurdistanê, bi rizgariya Kurdistanê ve girêdayîye”

Em 8'ê Adarê, cejna jinên cihanê yê kedkar li jinên Kurdistanê û hemû jinên cihanê pîroz be!

Jinên cihanê yê kedkar di vî roja bi qedr û qîmet de, zincîra koletiyê qetandin û ji bo jiyanê serbest û azad, keda xwe pêşkêş kirin.

Di diroka Kurdistanê de jî, cara yekemîn e ku di bin serokatîya PKK'ê de jina Kurd di tevgera rizgariya netewa Kurdistanê de cihê xwe digire û digel mîrên Kurd, li serê çîyan, di nava serihildanan de û di nava diwarên zindanan de li ber xwe dide, ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê xwîna xwe dirjîne.

Bê guman, xelasiya jinên Kurdistanê, bi rizgariya Kurdistanê ve girêdayîye. Ji ber vî yekê bi milyon li hev dicivin û doza xelasiya welatê xwe dikin.

Çekirina vî kongrê jî, ji bo yekitiya jinên Kurdistanê, gaveke gelekî pêwîst e, û ev roj roja yekitiya jinan e.

- Biji Kongreya YJWK!

- Biji 8'ê Adarê!

- Biji Serok APO!

7.3.1992 / HEVKOM

ERNK Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'daki Yurtsever Kadın Birlikleri'nin kongre ve konferanslarına sunduğu mesaj:

“Ordulaşan kadın, ordulaşan ve isyan eden Kürdistan halkıdır”

Cefakar, yurtsever Kürdistan kadını

Partimizin önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz bugün bütün halkımızın bağrında görülmemiş özgürlük adımlarına yol açarken, en başta Kürdistan kadınına da yaşama yeni-

leyebiliriz: Kadının cesaretiyle, ilk adımlarıyla ve bu anlamda yerini çok iyi tutarak, saflarını belirleyerek yürütülen bir ulusal kurtuluş savaşımıdır. Bundan gurur duymak gerekir. Biz her zaman şuna inandık: Eğer Kürdistan kadınına özgürlüğün imkan ve olanakları, onun bilinç ve örgütlen-

miş ve “kadının dedikodusu”, “kadının eksik aklı”, “kadının hafifliği”, “düzenbazlığı” diye bir iddia ve uygulama da sürekli gündemde tutulmuştur. Yani neden kendisi, bundan yarar gören kendisi ve saptıran da kendisidir.

Hiç şüphesiz bu, insan onuruyla bağdaşmayacak bir durum-

gürlük tarihidir Kürdistan'da. Ve hem de saptırılmaksızın, o çokça üzerinde oynanılan kadın gerçekliğinden en özgürlükçü tutuma gelebilecek kadın hareketine ulaşma tarihidir.

Biz halk olarak ne kadar oynadığımızı çok bildiğimiz gibi, sizlerin de bir cins olarak üzerinizde ne kadar çok oynandığını bilen bir önderlik, bir parti hareketiyiz. Ve halkımıza ne kadar sadakatle, dürüstçe, ama her şeyden önce de temel özgürlük ilkesiyle bağlıysak, aynen size de bu temelde, sadakatle, dürüstlikle ve temelde özgürlük ilkesiyle bağlı oluyoruz. Bu büyük bir bağlılık ve tek doğru, esas alınması gereken bir bağlılıktır. Belki sizlerin kendilerinize güveniniz az, yine öz gücünüz, kuvvetiniz çok az. Fakat bunlar aşılmayacak, gerekleri yerine getirilmeyecek, imkansız hususlar değildir. Kendinize inancınızı yaratabilirsiniz. İnanç olmadan hiçbir şey olmaz. Sorunlarınız var. Kurtuluş sorunlarınız var. Kurtuluşun imkan, olanakları var. Bunu bilecek ve bildiğiniz kadar inanacaksınız. İnandığınız kadar daha da bilmeye çalışacaksınız. Ve yine bileceksiniz ki inanç yetmez, bilmek yetmez. Bir de yapmak lazım. Öz güç olmadan yılların, yüz yılların kaybettirdiklerini bizzat

partidir. PKK, böyle kadın yeri, böyle kadın saygısı, böyle kadın özgürlüğü olmaz, dedi. Ve dolayısıyla sizlere, biraz daha rahat olabilirsiniz diye bir imkan sunmadı. Bunun yerine yönünüzü savaşa çevirdi. Yönünüzü, kendinizi tanımaya, yerinizi beğenmemeye, bu yerden kopmaya, sarsmaya ve bunu da bir isyancı gibi, giderek bir devrimci gibi yapmaya çalıştı. Bu iyi bir çağrıdır. Size layık olmanın en tutarlı cevabıdır, çağrıdır. Siz kadınları, hani o uğruna çok kavga edilen, cinayet işlenen, başlık parası verilerek satın alınan siz kadınları çok düşündük; en iyi nasıl yardımcı olabiliriz, dedik. Parti içinde ve Parti Önderliği olarak nasıl bir önderlik, nasıl bir parti olmalı, kendi soylu mücadelesinde, büyük özgürlük mücadelesinde kadına ne vermeli? İşte bunu araştırdık, bunun için mücadele ettik, ordu kurduk. Sonuç: Bugün dağlara daha özgür çıkabilir, saflara daha güvenerek gelebilir, kendi öz gücünüzü, öz kuvvetinizi, birliğinizi sağlayabilirsiniz. Söylem buydu ve sizlerin de geldiğiniz yer şimdi burasıdır. Bunu yaparken zorlandık, fakat ilkedden taviz vermedik. Çok ağır sorunlarınızın olduğunu bildik, fakat asla doğru tutumumuzdan vazgeçmedik. Özellikle belirte-

ğini bir gün yaşasam çatlarım. Ben bunun için devrimci oldum, çatlamamak için. Benim özgürlük anlayışım, kişiliğim, kişilik anlayışım bana her zaman şunu söyledi: İnsan olarak yaşamak istiyorsan, çatlamadan ve çok düşmeden yaşamak istiyorsan, büyük özgürlük atağına gir! Onu her şeyde esas al! Bunun için gerektiğinde hiçbir şeye değer vermeden, yür! İşte ben bunu esas aldım ve bugün gerçekten sizlere bakarak, halkımızın haline bakarak, bu özgürlük mücadelesini yürütmeye çalışıyorum. “Başa gelen çekilir” demiyorum, “kaderdir” demiyorum, “biraz daha tahammül ederim” demiyorum, bu bende yok. Eğer sizler de bizden anlamak istiyorsanız, bugün çokça ve en başta önderliğe bağlılık sloganlarınızı kendiniz için bir güçlenme, kendiniz için bir tutum olarak görmek istiyorsanız, işte bu söylediklerimizi kendinize rehber ediniz.

Sizler için, kadının özgürlüğü için bizim tarafımızdan düşünülen az değil, yapılan da az değil. Ve denilebilir ki, hiçbir erkeğin ve hatta hiçbir kadının düşünce-sine, diline, davranışına getiremediği bir büyük tartışmayı, tartışmadan da öteye bir yaşam şekli haline getiriyoruz. Bu şunun

7 Mart 1992. Bonn. YJWK Olağanüstü Kongresi'nden

Foto: Berxwedan

den gözünü açma, yeniden dirilme, kurtuluş yoluna girme gibi eşsiz bir fırsatı yaratmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kadının özgürlük ve kurtuluş mücadelesidir. Kadının kurtuluş mücadelesi Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesidir. Denilebilir ki, hiçbir ülkede görülmeyen kadar bizde kadının özgürlüğü bir ülkenin özgürlüğüyle bu kadar iç içedir. Yine içine düşürüldüğümüz ağır köleliğin kadının içinde bulunduğu kölelikle de iç içeliği, hiçbir ülkede görülmeyen kadar bizim ülkemiz için geçerlidir. Kurtuluşumuz, bu anlamda, ulusal kurtuluş olsun, toplumsal kurtuluş olsun gelip kadının kurtuluşuna dayanır. Kadının da kurtuluşu tarihi-toplumsal koşullar gereği içinde bulunduğu şartları kavramaya, buna özgürlük temelinde bir çözüm bulmaya bağlıdır.

Biz halk olarak, tarihte ve günümüzde o çokça eleştirilen, hor görülen ve “kadın gibidir” denilen bir konuma da getirilmişiz. Biz egemenlerin, baskıcı ve sömürücülerin ezilen sınıflar, ezilen halklar üzerinde yürüttüğü baskının en katmerlisini kadınlar gibi yaşayan bir halkız. Bu durum bizi şu ilkeye götürür: Kurtuluşumuz, halkın öz kurtuluşu da kadının kurtuluşu olup, ilke ve eylemi vazgeçilmezdir. Buna değinirken çok iyi biliyoruz ki, kendi adını bile söylemekte zorlanan, kendi ülkesinden habersiz, Türkiye'de bir biçare, Avrupa'da bir eşya gibi satılıp götürülen Kürt kadınının gerçeği, hiç şüphesiz şimdilik belki fazla umut vermiyorsa da, ama inanıyoruz ki, kurtuluşumuz bu gerçeğe, kadın gerçeğiyle iç içedir. O halde burada da büyük umudu yaratmak; ne kadar ağır, dayanılmaz, çözümsüz gibi görünse de özgürlüğü burada aramak, buna içten, oldukça özverili, inanarak yaklaşım göstermek esastır.

Siz değerli ve yurtsever Kürdistan kadınları!

Daha şimdiden, özellikle serihildanlarda göstermiş olduğunuz ve gerçekten değerli büyük isyanınızla kurtuluşun yoluna en özverili girişi yapmış sayılırsınız. Daha şimdiden ulusal kurtuluş mücadelemize ilişkin şunu söy-

mesi sunulursa, en büyük bir kuvvet kaynağı olması isten bile değil. Bu inancımız bugün serihildanlardaki yarı yarıya ve hatta daha fazla, cesaretli ve özverili kadın eylemliliğiyle, hareketliliğiyle fazlasıyla karşılanıyor.

Size bu kısa konuşmamda, tarihi gelişme içinde nasıl ezilen ve sömürülen, en altta bir tabaka haline getirildiğini değinmeyeceğim. Bu, ciltler dolusu kitap ister. Yine günümüzün ağır toplumsal koşullarında ne kadar dayanılmaz, kabul edilemez yaşam koşulları altındasınız? Bunu da anlatmayacağım. Sizlerin de çok bilinçli ve örgütlü olmasa da taşıdığınız yurtseverlik duygularınızla bile en önde yürümeye cesaret ettiğiniz bugün ve bu yıl, en kararlı yürüyen topluluğun yurtsever kadın topluluğu olacağını gösteriyor, hem de en çok ezilen, en çok sömürülen kadın topluluğu olacağını gösteriyor. Bir Botan'da, bir Mardin'de, giderek bütün ülkemizde yürüyen kadın topluluğu, en geri bırakılan, en altta bilinçsizliğe, kişiliksizliğe mahkum edilen kadındır. Ve bugün bu kadın en cesur yürüyüşün sahibidir. Şehitleriyle, her gün onlarca tutuklusuyla mücadeleye değerli katkılar sunuyor. Yine bugün Türkiye'de ve Avrupa'daki emekçi kadınlar, partimizin özgürlük sloganlarına korksuzca ve en önde karşılık veren kesim oluyor. Bu, partimizin gerçekliğine, onun özgürlük yaklaşımına nasıl içten inandığını ve kurtuluşu nerede gördüğünü de gösteriyor.

Sizlerin inancınızı, duygularınızı kesinlikle küçümsememek gerektiğine inanıyoruz. Çok iyi biliyoruz ki, yüzyıllardan beri inanç ve duygularınız üzerinde sürekli oynanmıştır ve bunu sizler de çok iyi biliyorsunuz. Şimdi utanç duyarak söyleyebiliriz ki, koca bir dedikodu yığınına dönüştürülmüşüz. Erkek egemenlikli toplum içinde kadın itile kakıla, toplumun hemen bütün etkin alanlarından sürüle sürüle, yani adeta hani bir halk deyiminde söylendiği gibi, sarı öküzümüzden sonra gelen bir konuma getirilmiş; kadını ahıra kadar indirgeyen bu baskı-sömürü düzeni gerçek utanmazlığın nedeni olduğu halde, bu da ters görü-

dur. Kadın böyle yaratılmamıştır. Kadın kendi elleriyle, isteğiyle bu duruma gelmemiştir. Bunun nedeni çoktur. Belki binlerce yıl ötelere dayanan, bütün sınıflı toplum tarihi boyunca ne kadar sınıfsal baskı, ulusal baskılar gelişmişse, o kadar da kadın üzerinde baskı, sömürünün gelişmesi ve hatta daha fazlasıyla bu durum ortaya çıkmıştır. Bu durum, kader olmadığı gibi, çok bilinçli, çok istismarçı, sömürücü, köleleştirici bir yaklaşım ve uygulamanın sonucudur.

Bugün içinde bulunduğunuz durum nedeniyle ağır kişilik sorunlarınız, ağır, dayanılmaz yaşam koşullarınız var. Partimiz PKK, bunu Kürdistan halkının gerçekliğinde gördü. Partimiz PKK, Kürdistan halkının kadınlar gibi, daha da kötüsü bir yaşama nasıl getirildiğini inceleyerek, adım adım mücadelesini geliştirerek gördü. Dolayısıyla siz Kürdistanlı kadınların hiç kimsenin, hiçbir partinin yapamayacağı kadar partimiz tarafından anlaşılması söz konusudur. Kürdistan kadınının sorunları nedir, tarihi temeli nedir, günün koşullarına nasıl dayanır? Bu sorulara, sonuna kadar özgürlük ilkesine bağlı kalarak, bunu işleterek cevap vermeye çalışmıştır.

Bugün sizler geniş toplantılar yapıyorsunuz. Daha dün bir Kürdistanlı Kürt kadını izinsiz evin eşliğinden dışarıya adım atamaz, bir durumdaydı. Bugün dağlara koşuyor, serihildana katılıyor, yıllarca parti saflarında kalıyor. Hiç şüphesiz dünle kıyaslandığında bu büyük bir gelişmedir. Sizin üzerinize baskı kuran ve geri planda tutan, o ağır ve nefret ettiğiniz, lanetlediğiniz ve zincirle bağlandığınız toplumsal aile kurumudur; bu dindir; bu, çok katı geleneklerdir; düzenin bütün kurum-kuruluşlarıdır. Ama bunlara en çok tepki duyan ve her şeyi ile özlü bir biçimde mücadeleye katılan da sizler oluyorsunuz. Bunu anlıyoruz. Parti, özellikle Parti Önderliği olarak, oldukça bilimsel ölçütleri de kullanarak bu çıkışınızı yerli yerine oturtmaya, en özgürlükçü ifadeye kavuşturmaya büyük önem veriyoruz. Partimizin tarihi kadar, sizin de bir özgürlük tarihi-niz var. Parti tarihi, kadının öz-

1992 Haziran. Kürdistan kadını serihildanların en ön saflarında

Foto: Berxwedan

çalayarak kazanmayı bilmeden, saygınlık yer elde edilemez. Kadının gerçeği nedir? Toplumda yeri nedir? Neyi karşılıyor? Hakkı olan neydi, haksızlığa ne kadar uğramış? Gerçek yerinin ne olması gerek? Bu sorulara layıkıyla cevap vermeden saygı elde edemezsiniz. Bunu temel almadıkça, bu temelde özgücünüzü, eyleminizi, birliğinizi geliştirmedikçe, o çok muhtaç olduğunuz kendine güven, kendine saygı, kendine sevgi gelişmez. Bunun yerine istediğiniz kadar süslenin-püslenin, bazı bireysel kurtuluş değerlerini elde edin. Ama, çok iyi bildiğiniz gibi bunlarla saygı elde edilmiyor. miyarlarınız da olsa, köşkelriniz, saraylarınız da olsa saygılı bir kişiliğe ulaşmadıktan sonra hiçbirinin anlamı yok. Dolayısıyla kendinizi kabul ettirmek için, bireysel olarak renkten renge, kılıktan kılığa, uydurmadan uydurmaya girmenize üzülmüyoruz. Bunu erkek egemenliği dayatıyor. Toplumdaki egemen erkek istemi, çıkarı dayatıyor. Ve siz de buna bin kat kölelikle cevap veriyorsunuz.

Partimiz baştan beri böyle kurtuluşun olamayacağını, böyle aydınlanmanın, yer tutmanın olamayacağını çok iyi gören, bilen ve buna tenezzül etmeyen bir

yım ki, anam da olsaydı, ona da aynısını yapardım. Ben çok basit yardımcı olmayla rolümü yerine getiremeyeceğim. Ne kadar üzül-seler de, böyle evlat olur deseler de daha çok çözümün küçük çıkarlardan geçmediğini bilerek kadınıma, analarıma layık olmanın büyük bir biçimine, bunun özgürlükçü biçimine yaklaşım gösterdik. Ve bugün görüyorsunuz ki, en doğrusu da budur. En çok sevdiğiniz kocalarınız, çocuklarınız, eşleriniz, dostlarınız, hatta en sevdiğiniz bağlarınız sizlere fazla bir şey vermiyor. Ve çok kısa süreler içinde epey zorlukları bu kurum ve kişilerden görüyorsunuz.

Şunu her zaman söyledik: Özgürleşmeyen ilişkiler, ne kadar kara sevda ilişkileri de olsa, hiçbir anlam ifade etmez. Özgürlüğe dayanmayan, özgürlük savaşımına dayanmayan ana-baba, anaçocuk, kadın-erkek, dostluk ya da ev ilişkileri bir hiçtir. Ve bugün gerçekten bu kurum, kuruluş ve ilişkilerde sadece sıkıntı, bunalım, rahatsızlık var ve bir çığ gibi büyüyor. Bizde, hiç kimse aile ocağından razı değil; birbirleriyle ilişkilerinden razı değil. Ve en çok da sizler çok kahırlı bir yaşam içindesiniz. Şunu çok açıkça belirtiyim, sizin yaşadıklarınızı ben bir gün yaşasam çatlarım. Kürdistan halkının yaşadığı-

içindir: Biz sorumsuz insanlar değiliz. Biz kadına saygının nasıl olması gerektiğini bilen bir partiyiz. Gerçekleştirmek istediğimiz kimsenin aklından bile geçiremediği yürek isteyen işlerdir. Bu, her zaman vurguladığım gibi, en güvenciklerinizin de, en güçlü ve doğru tutumlarınızın da yanından geçemediği düşünce ve eylem önderliğimizdir. Bunun dışında bir kurtuluş göremiyorum.

Kürdistanlı kadının sorunu büyüktür, çok çok büyüktür. Kesinlikle yaşadıklarımızın bir daha yaşanmaması için bir an önce bundan kurtulmanın gereği açıktır. Partimiz bugün her zamankinden daha fazla buna cevap vermeye çalışıyor.

Siz değerli, cefakar, denilebilir ki kendisine her şey layık görülen ama, gerçekten tutarlı, saygıdeğer bir konuma asla yer verilmeyen kadınlarımız!

Biz, bu kaderi veya kördüğümü yıkacağız derken çok açık söylüyoruz, günlük olarak pratiğimiz, savaşımımız bunun en büyük garantisidir. Savaşan Kürdistan gerçeği, Kürdistan halkı ve ona önderlik eden bu önderlik oldukça, sizlerin kurtuluşunuz doğru yoldadır ve sonuna kadar da özgürlüğü yakalayacaktır. Bu temelde, kaybedilen her şey ka-

zanılmaya yüz tutacaktır.

Şimdi önünüzde görevler duruyor, belli bir uyanma, belli bir hareketlilik var. Daha fazlasını yapmak istiyorsunuz. Toplumdan kopmuşsunuz. Ama daha iyiyi tutmak için yeniden bir örgütlenme, hareketlenme ihtiyacı duyuyorsunuz. Eksiklikleri, yanlışlıkları gidermeye çalışıyorsunuz. Ben bu vesileyle, özellikle ulusal kurtuluş savaşımızın tarihinde büyük bir hamle yeri olan, yine ulusal kurtuluş ordumuzun inşasında, eyleminde ve savaşımında eşsiz bir yıl olan bu '92 yılına, '92 Newroz'una doğru giderken ve de 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü de göz önüne getirerek düzenlemiş olduğunuz toplantıya bu kısa konuşmamla mesaj sunmak istedim. Avrupa'daki Yurtsever Kadınlar Birliği'nin geniş toplantısına ve ardından Türkiye metro-

pollerindeki Yurtsever Kadınlar Birliği'nin toplantılarına ve en önemlisi de bu yıl gerçekleştirmeye çalışacağımız genel Kürdistan Yurtsever Birliği Kongresi'ne bir açıklık kazandırmak, görevleri, sorumlulukları konusunda bir çabanın sahibi olmak için bu yıla ilişkin verdiğimiz çabaları kadın sorununa ve çözüm yoluna da verdim. Yakında kadın sorunu üzerine değerlendirmeler bir kitap olarak çıkacaktır. "Kürdistan'da sömürgecilik, ailecilik ve kadının kurtuluşu" adıyla geliştirilecek bu kitap bütün kadın hareketimizin temel alacağı değerlendirmelerle, perspektiflerle, ilke ve pratik yaklaşımlarla yüklüdür. Sorunları ortaya koyma kadar çözüm yollarını da aralarda yakalamak zor değildir. Ve denilebilir ki, kadın sorununa çözüm yolu hiçbir partiye nasip olmayacak bir yenilik ve bir yoğunluta parti-

miz içinde gelişme kaydetmiştir.

Biz, bu seneyi bu anlamda bu çözümlemelere dayanarak kadın ordulaşması yılı haline de getirmek isteriz. Bir-iki yıldır özellikle serhildanlarda yürüttüğümüz kadın hareketliliğini daha da aydınlatarak, daha da örgütleyerek, yeterince bir kadro gücünü oluşturarak, seferber ederek gerçek yerine oturtmak ve gerçek bir birlik hareketine dönüştürmek istiyoruz. Yurtsever Kadınlar Birliği'nin bugün amacı, programı az çok belirginleşiyor ve örgütlenmesi doğrultusunda da bazı adımlar atılıyor. Biz daha fazlasını bu yıl içinde gerçekleştirmeye çalışacağız. Serhildanda kadın örgütlenmesi, orduda kadının örgütlenmesi, diğer tüm toplumsal etkinliklerde kadının yeri ve örgütlenmesi konularında ilerleme kaydetmeyi, tarihimizin bu en büyük özgürlük atılımına

kadının da öz gücüyle, öz örgütlenmesiyle katılarak saf tutmasını esas alıyoruz. İnanıyoruz ki, kadının gücü de muazzam bir ordulaşma gücüdür. Kadının ordulaşması sağlandığında kendi başına düşmanı yenilgiye uğratabilecek bir ordulaşmadır. Bunu asla küçümsemiyoruz ve inandığımız kadar gerçeklerimizin de bu olduğunu söylüyoruz. Ordulaşan kadın ordulaşan Kürdistan halkıdır. Ordulaşan kadın isyan eden Kürdistan halkıdır. İsyana kalkan Kürdistan halkı zafere ulaşan gerilladır. Ve her şeyden önce özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır. Bu derin ve temel aldığımız gerçekleri dile getiren ilkeler ışığında bu yılı kadının kurtuluşunda da dev bir yıl haline getirmek için, onun özellikle örgütsel ve eylemsel atılımına dönüştürmek için görevlerimizin üzerine yürüyeceğiz.

Sizler daha Newroz'u yakalar yakalamaz yine en önde yürüyorsunuz. Yılbaşından beri Botan'da, Mardin'de, Amed'de yürüyenlerin en ön saflarında kadınlar vardı ve ilk şehitleri de veren kadınlarımız oldu. Düşmana teslim olmamanın seçkin örnekleri daha şimdiden verildi. Daha dün yine Bitlis'te Rozalar, Van'da Bervanlar teslim olmamanın en kahramanca örneklerini sergilediler; karda, fırtınada şehit düştüler. Bundan çıkarılacak tek ders şudur: Bu seneki atılımımızda kadının yeri de seçkin olacaktır.

Siz değerli Yurtsever Kadın Birlikleri!

Ülke içinde ve dışında özgürlük tutkularıyla dolu olarak kendinizi örgütlemeye çalışırken, bu temel gerçeklerin ışığında hareket edeceğinize ve gittikçe ilerleme sağlayacağımıza dair inancı-

muz tamdır. Partimizin şimdiye kadar yürüttüğü kadın kurtuluşuna yönelik çabaları daha da artarak sizlere gereken desteği sunacaktır. Birlik hareketine ve özgürlük yürüyüşüne katılmanızı biz de coşkuyla selamlıyoruz. Bütün gücünüzle yürümeye, hem de daha da örgütlü ve savaşkan yürümeye devam etmelisiniz, diyoruz. Ortaya çıkan sorunlarınızı daha bağımsız bir düşüncüyle ve artan bir çabayla çözmeye devam edin, diyoruz. Sonuçta kesin kazanan ve mutlaka kazanması gereken sizsiniz, siz olmalısınız. Bu temelde yürüttüğünüz bütün çalışmalarınıza, bu arada gerçekleştirmiş olduğunuz kongrenize, her düzeydeki konferans çalışmalarınıza ve gerçekleştireceğiniz Kürdistan Yurtsever Kadın Kongresi'ne üstün başarı dileklerimizle birlikte selam ve saygılarımı sunuyorum.

YJWK Olağanüstü Kongresi'nin açılış konuşması:

PKK'nin ortaya çıkardığı kadın, devrime öncülük eden, devrimi planlayıp uygulayan ve devrimi yöneten güç ve otorite sahibidir

Değerli yurtseverler, değerli arkadaşlar, değerli dostlar,

Botan ve Behdınan'da gerilla öncülüğünde savaş hükümetinin kuruluşuna doğru gidilirken, ulusal serhildanlarla bezenen Cizre, Nusaybin, Şırnak, Muş, Ağrı, Dersim, Amed ve tüm Kürdistan'ın yiğit kadınlarından, Başkan APO'nun asi kızlarından bin selam!

8 Mart tüm ezilen, sömürülen dünya emekçi kadınlarına kutlu olsun diyor ve hepinizi saygıyla selamlıyoruz.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak bilinen 8 Mart'ı, ezilen, sömürülen dünya kadınları proletarya öncülüğünde daha aktif bir rol oynayarak kutlarken, Kürdistan kadını da bu güne, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşında ulusal ordulaşma, ulusal ayaklanma ve ulusal meclise doğru özgürlük yürüyüşünde rolünü daha yetkin oynayarak, zaferi kazanma temelinde yeni bir hamleyi başarmak için militanlaşarak, öncüleştirecek cevap veriyor.

Kürt kadını için 8 Mart, ulusal, siyasal ve insani kaderini eline alarak kendini ve vatanını bağımsız ve özgür kılmak anlamına gelir. Ancak bunu başardığında üzerindeki her türlü baskı ve sömürüye son verebilir ve ulusal, siyasal ve insani kimlik ve kişilik kazanabilir. Kürt kadını ancak böyle eşit ve özgür bir yaşama kavuşabilir. Günümüzde Kürdistan kadınının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yer alarak bunu başarmasının savaşını vermesi, onun doğru yolda olduğunu göstermektedir. Çünkü, Kürt kadınının ulusal, sınıfsal ve cinsel kurtuluşu, Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini kazanmasından geçmektedir.

Kürt halkının her gün serhildanlara kalktığı, ulusal ayaklanma, ulusal ordulaşma süreci içinde bulunduğu ve huzlu ulusal meclisin ve savaş hükümetinin inşasına doğru yol aldığı şu sırada, Kürt kadını da her gün 8 Mart'ı yaşamakta, her günü kazanmanın yoğun politik ve örgütsel mücadelesini vermektedir.

Hiç kuşkusuz, yılın bir gününü kadınlar günü olarak kabul etmek veya kadınlar için özel bir gün ayırmak, kadınların karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümlemesi anlamına gelmez. Böyle bir günün, kadınların sorunlarını güçleştirme ve tartışılmasını güçleştirme noktasında olsa olsa sembolik bir anlamı vardır.

Bugün buraya toplanmamızın nedeni, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak olsa

da, esasta Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş savaşının yeni bir sürece girmesi ve bu süreçte Kürdistan kadınının hem serhildanlarda ve hem de gerillada rolünün giderek belirginleşmesi nedeniyle YJWK Avrupa Örgütü olarak, üzerimize düşen görevi layıkıyla yerine getirebilmek ve mücadelemizin bizden beklentilerine cevap verebilmek için olağanüstü bir kongreyi gerçekleştirmektir.

İçinden geçtiğimiz süreç çok önemlidir. Bu süreci yakalamak ve gereklerini yerine getirmek bütün Kürdistanlıların temel ve vazgeçilmez bir görevidir. Bunun için kesinlikle sonuna kadar dikkatli ve duyarlı olalım ve bu savaşımın anlamını, önemini ve kapsamını sürekli düşünelim.

"Savaşın kopmuş kişinin tutkuları kesinlikle özden de kopmuştur. Buna yaklaşmayalım!"

Eğer bunu başarırırsak, bilin ki, dünya devrimine en büyük katkılardan birini yapmış olacağız. Şimdiye kadar hiçbir devrim böyle yaklaşmadı. Hemen hemen yapılan bütün devrimlerde, daha çok kadını kendine mal etmeyi görüyoruz. İlk ciddi devrimlerden birisi, kadın üstünlüğüne son veren devrimdir. İlk komünal toplum düzeninden kölelik düzenine doğru kayışta yapılan ilk ciddi eylem, kadını mal etmedir. Kadınlara bu tarihte başladı. İslam peygamberi Hz. Muhammed'in köleliğe karşı devriminde ilk yaptığı işlerden biri de, kadını kurtarmak adınadır; yaptıklarını da inanarak yapıyor. Feodal devrimde, daha düşün kadını statüsüne göre iletir bir kadın statüsüne böyle yaratılıyor. Fransız ve Rus devrimlerinde biraz daha özgürleşme vardır. Fakat yine de kadın devrimlerin adeta bir süsüdür. Bir takım sesler, simalar çıkar ama, fazla etkili değillerdir. Bunlar, yine erkek egemenlikli devrimlerdir.

PKK, tarihin bu devrimsel yaklaşımlarını mümkün olduğu ölçüde erkek egemenlikli olmaksızın çıkarmak istiyor. Bu önemlidir. Erkekler belki güçlüdürler ve bu güçlerini tarihten alıyorlar. Ama bizim de, bir devrim tarzı olarak bu erkek egemenliğine son vermemiz, erkeğin lehindeki statüleri ve yaklaşımlara karşı koymamız bir PKK anlayışdır. Ve bu PKK'nin özgürlük anlayışının büyüklüğünü göstermektedir. Devrimimiz erkek egemenlikli bir devrim olmasın, diyoruz. Devrimimiz, kadınların eşit, özgür, bilinçli, kişilikli katıldığı bir devrim olmalıdır. Devrimimizin bu karakterde gelişmesi, yani erkek egemenliğinden çıkıp erkek ve kadının ortak egemenliğine geçiş devrimimizde denenmeye değer.

Devrimimiz erkek egemenlikli bir devrim değil, kadın ve erkeğin ortak egemenliğine dikkat eden, bu konuda hassas olan bir devrimdir. Artık buna güç getirmemiz gerekiyor. Bu, kadına da erkeğe de birçok yükümlülükler getirir. Bütün ilişkilerin yeniden düzenlenmesine oldukça ihtiyaç duyar. Formül ortaya konulmuştur, uygulamak bizlere kalıyor. (Başkan APO'nun kadın sorununa ilişkin değerlendirmelerinden)

Ülkemiz Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş hareketimiz, son derece önemli ve de olağanüstü bir süreçten geçmektedir. Kürdistan'da yaşanan ve gelişen her olaya, gelişmeye ve hareketliliğe bu olağanüstülük damgasını vuruyor. Bugün Kürdistan'ın doğasından insanına kadar her şey bu olağanüstülüğün damgasını taşıyor.

Çünkü, tarihimizin en önemli süreçlerinden birisi yaşadığımız bu süreçtir. Artık Kürdistan halkının kaderi bir yerde bu sürecin yol açacağı gelişmelerin seyrine bağlıdır. Yani en şanslı olduğumuz yılları yakalamış durumdayız. Topyekün bir ulus olarak bu tarihi sürece girerken, elbette ki, halkımızın öncülleri, temsilcileri ve ona mensup olanlar da, bu yıllara olağanüstü bir hazırlık ve çabayla karşılık vermek zorundadırlar.

Günümüzde bağımsızlık ve özgürlük mücadelemize karşı tüm vahşetiyle devam eden sömürgeci-faşist TC'nin imha ve yok etme uygulamalarına ve yine terörle susturma, engelleme çabalarına karşı düşünce ve yürek gücümüzü birleştirerek, bir parça özgür vatan toprağında kendimize yer açmak ve 1992 yılında bağımsızlık ve özgürlük hamlemizi daha da güçlü kılabilmek için oynamamız gereken rol nedir? Hangi sorumlulukla sürece yaklaşmalıyız? Nasıl hareket etmeliyiz? Yine, Kürdistan'da yaşanan bunca gelişmeye rağmen, her ne sebepten olursa olsun vatanından kopartılmış, göçertilmiş, dünyanın dört bir yanına savrulmuş olan insanlarımız kendi cephelelerinden bu sürece nasıl karşılık vereceklerdir? Önemli olan bu kadar kapsamlı görevlerimiz var diyoruz. Görevlerimizi bu kadar kapsamlı ve önemli kılan sürecin özellikleri nedir? Düşman neden yoğun askeri yığınakla bahara hazırlanıyor? TC'nin dış temaslarındaki yoğun trafik neden? Bu sürecin halkımız ve düşman için taşıdığı önem nedir?

Öncelikle bu sorulara kısaca da olsa cevap vermek gerekir.

İçine girilen süreç, sömürgecilerle Kürdistan halkı arasında

nihai hesaplaşmanın yaşanacağı bir süreç niteliğindedir. Kürdistan halkı, sömürgecilerden kaynaklanan ne varsa, bugüne kadar parça parça koparıp atmaya çalıştı. Bu savaşım içinde örgütlendi, bilinçlendi ve deneyim kazandı. Artık zafer için gerekli olan can alıcı iç koşullara ek olarak dış koşullar da doğmuştur. Kürdistan halkının düşmanları çeşitli sorunlar içinde çıkmazı yaşamaktadırlar.

Öncümüz PKK güçlerini ulusal ordulaşma, ulusal ayaklanma hedefi doğrultusunda hazırlıyor. Halk Ordumuz ARGK güçleri Kürdistan'ın dört bir yanına kök salarak önemli mevziler elde etmiş, ulusun topyekün ayaklanmasına öncülük etme doğrultusunda köklü adımlar atmış bulunuyor. Ulusal Kurtuluş Cephesi ERNK, daha şimdiden Kürdistan halkının birliğinin ve savaşkanlığının, kendisini güçlü bir tarzda ortaya koyduğu bir zemine dönüşüyor.

Özcesi, 1992 yılı, Kürdistan halkının ulusal örgütlenmesinin daha da güçleneceği, halkımızın savaşta daha da belirleyici bir rol oynayacağı bir dönüm noktası olacaktır. Halkımız bu yıla ulusal ayaklanma şiarıyla girmiştir ve bu doğrultuda yürümektedir. İşte düşmanı ürküten bu gelişmelerdir.

Ulus olarak böylesi bir süreçten geçerken, yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz, başta Türkiye halkı ve özellikle de kadını olmak üzere tüm Ortadoğu halklarını etkiliyor. Ulusal kurtuluş mücadelemize giderek artan sayıda devrimci Türk bayanın katılması, bu etkilenmenin yüksek olduğunu göstermektedir. Türkiye sol hareketi, Türk kadınının sorunlarına, geçmişte olduğu gibi günümüzde de yeterince çözüm getiremiyor, süreci yakalamakta oldukça zayıf ve güçsüz kalıyor. Fakat Kürdistan devrimi geliyor ve zafere doğru hızla ilerliyor. Kürdistan halkı ulusal ayaklanma ve ordulaşmaya doğru gidiyor. Bunun alacağı iktidar biçimi ilk temsili ulusal meclis ve savaş hükümetinde buluyor. Yani kısaca, Kürdistan'da baharla birlikte, daha şimdiden doğan bağımsız ve özgür ortam, daha da gelişecek ve genişleyecektir. Bunun, yanı başındaki Türkiye halkını ve kadını olumlu yönde etkilememesi düşünülemez. Bu gelişmeleri de dikkate alarak, son dönemlerde PKK'nin Türkiye devriminin öncüsünü ortaya çıkarmada büyük bir çayırma içinde olduğu biliniyor. Ayrıca Türkiye kadınının belli bir mücadele geçmişi vardır. Türk kadınının küll-

tür düzeyi daha yüksek, sosyal yapısı daha gelişkin, siyasal kavrayışı daha fazla ve aydını daha çoktur. Yani Türkiye koşulları olgundur. Bir de Türkiye'de oldukça kalabalık bir Kürt kadın kitlesi vardır. Bunların önemli bir kesimi daha şimdiden ulusal kurtuluş saflarında yerini almış ve aktif olarak çalışmaya başlamıştır. Kürdistan ve Türkiye devrimleri arasında bir kader birliği de olduğu düşünüldüğünde ve bütün bu olasılıklar göz önüne alındığında, örgütlü ve savaşkan Kürt kadın hareketinin Türk kadınına öncülük ve mücadele alanında vereceği ve öğreteceği çok şey vardır. Türkiye devriminin öncülüğü yaratılmadan ve Türkiye devrimi belli bir pratik gelişme içine girmeden, Türk kadınının yalnız başına örgütlenmesi, harekete ve eyleme geçmesi pek olası değildir. Türk kadın hareketi ile Kürt kadın hareketi arasında artık mücadele sorunu da kendisini dayatmıştır. Bir de Kürdistan devriminin Türkiye devrimine müdahalesiyle birlikte, Kürt kadınının da Türk kadınına müdahale etmesi, artık her iki devrimin alacağı biçimlere göre biçimler almasını zorunlu kılıyor.

Kürdistan halkının ulusal ayaklanmaya, ulusal ordulaşmaya, ulusal meclise ve savaş hükümetine yol aldığı bir dönemde Kürt kadını gerillada, serhildanlarda, ulusal, siyasal ve cinsel bir kimlik ve kişilik kazanıyor. Bilinçlenerek örgütlenmeyi ve mücadele etmeyi öğreniyor. Savaşarak kazanacağını, bilinçlenerek güçleneceğini, devrimcileşerek özgürleşeceğini ve yaratarak inşa edeceğini öğreniyor. Süreci karşılayarak bu dönemin hakkını verme iddiasıyla politik ve örgütsel çalışmalara daha aktif katılımı hedefleyerek, bütün alanlarda sorumluluk alıyor, görev üstleniyor. Ayaklanmaya, gerillaya, meclise bilinçli, örgütlü ve daha aktif bir güç ve otorite olarak katılırken, bundan aldığı güçle de üzerindeki bütün egemenlikleri param parça ederek ulusal ve uluslararası düzeyde eşit ve özgür Kürt kadını olarak varlık gösteriyor.

Kürdistan halkının ulusal ayaklanmaya, ulusal ordulaşmaya, ulusal meclise ve savaş hükümetine yol aldığı bir dönemde, Kürdistan kadınlarının örgütlü birliği ve öncü örgütü olan YJWK'ye büyük görevler düşmektedir. Böyle bir dönemde kuşkusuz geniş ve büyük bir kadın kitlesi harekete ve eyleme geçecektir. Fakat bunun daha da büyüülmesi ve genişletilmesi, bölgesel ve ülke düzeyinde ortaya çıkarılması, gerillada, serhildanlarda daha fazla

kadının harekete ve eyleme geçmesi söz konusu. Yurt dışından ülkeye bilinçli ve örgütlü bir dönüşün gerçekleşmesi ve bunun kitlesel çapta olması zorunlu olmaktadır. Böyle bir dönemde ülkede ve ülke dışında yaşayan bütün Kürt kadınlarına ulaşarak, örgütlemek ve hepsinin maddi ve manevi desteğini almak gerekiyor. Ulusal ayaklanmada kadınlara yerel, bölgesel ve ülke çapında öncülük etmek, kadın hareketini ve eylemliliğini örgütleyip yönlendirmek gerekiyor. Yine aileleri devrimcileştirerek, PKK'yi silah olarak görüp ve bu silahla savaşarak kazanmayı esas almak, çeşitli alanlardaki kadın hareketliliği ve eylemliliği arasında birlik ve dayanışmayı ve bütün kadın komiteleri arasında koordineyi sağlamak gibi temel pratik görevleri de vardır. YJWK kendini bütün bu sorunların üstesinden gelecek tarzda hazırlamalı ve güçlendirmelidir.

YJWK'nin önemli görevlerinden bir tanesi de kadını uydu bir güç olmaktan çıkarp, onu aktif bir güç yapmasıdır. Kadın ulusal, siyasal ve cinsel düzeyde güç ve otorite sahibi olmazsa, aktif rol oynayamaz. Hep öncülük edilen, hep yönetilen, hep harekete ve eyleme geçirilen kadın güç ve otorite olmaktan uzaktır. Böyle bir kadın partisi, cephe ve ordu içinde de olsa kendinden beklemini veremez. PKK'nin ortaya çıkardığı kadın devrime öncülük eden, devrimi planlayıp uygulayan ve devrimi yöneten güç ve otorite sahibidir. Kadının güç ve otorite kazanması, onun parti, cephe ve ordu içinde ulusu, halkı, devrimi ve kendini ne kadar genişlikte ve yetkinlikte temsil ettiğine bağlıdır. Bu da kadının ideolojik, politik, örgütsel yapısının geliştirilip güçlendirilmesiyle olacaktır. YJWK, bu sorunu gidermek için gerekiyorsa parti, cephe, ordu ve kendi bünyesinde kadın için özgür eğitimler geliştirmektedir. Hatta okullar açmaya gitmektedir. Bilinçli, örgütlü ve mücadeleci kadın, düşmandan gelebilecek bütün saldırılara ve özel savaşın olası bütün oyunlarına karşı koyabilir ve her şart altında savaşını sürdürmeyi başarabilir.

Kürdistan nüfusunun yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Ulusal ordulaşma, ulusal ayaklanma, ulusal meclis ve savaş hükümetinde Kürdistan kadınlarını, en azından yarı yarıya bir katılımı ve temsili gerçekleştirmeye çağırıyor ve bu vesileyle bir kez daha 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, dünya kadınlarına ve Kürdistan kadınlarına kutlu olsun diyoruz.

Kuruluşundan bu yana sürdürülen YJWK faaliyetleri raporu

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, gelişimi ile Kürdistan toplumunda yeni bir kişilik ve yeni bir yapılanma yaratmış, ulusal kimlik arayışı ve ulusal uya-

boy verdi. YJWK merkezi kısmi bazı çabalara girdiyse de aynı dönemlerde Alman devletinin ve işbirlikçisi provokatörlerin mücadelemize yönelik saldırı ve

bir ilişki içerisinde olmakla birlikte kendi aralarında diyalog yetersizliğini yaşamış, düşünce alış-verişi ve birbirini beslemede istenen düzeye ulaşmamıştır. Yetkin

den gereğince hazırlanmaması, yönetimler gönüllü adaylardan oluşmuş bile olsa daha baştan yetersizliklerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Eğitimsizlikten dolayı sorumluluğunun kapsamını yeterince bilince çıkarmayan yöneticiler rollerini gereğince oynayamamışlardır. Bu süreçte merkezin çalışmaları Almanya ile sınırlı kalmış, dış ülkelerdeki çalışmalar ise merkezin denetiminin dışında gelişmiştir. Bu durum Avrupa 5. Konferansı'na kadar böyle devam etmiştir. Gerçekleşen Avrupa 5. Konferansı ile Parti IV. Kongresi'nin karar ve çözümlemeleri temelinde YJWK faaliyetlerinde de yeni bir süreç başlatılmıştır. Bu süreçte YJWK birlik çalışmaları üstten alta doğru kapsamlı değerlendirmelere tabi tutularak geçmiş faaliyete tamamen eleştirel yaklaşmıştır. Merkez bünyesinde başlatılan eleştirel süreç, bölgeler düzeyine de taşınmıştır. Konferans niteliğinde geniş ve dar toplantılar gerçekleştirilmiş ve buna bağlı olarak eğitimler yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucu örgütsel yapı-

turulmuştur. Seçilen merkez tüm Avrupa faaliyetlerimizi kapsayacak düzeyde olmuş ve bu anlamda da tüm alanlardaki faaliyetlerimizi denetleme gücüne ulaşmıştır.

Başta merkez üyeleri ve kongreye katılan delegeler olmak üzere kongre ruhunun eyaletlere ve bölgelere taşınması amacıyla dar ve geniş, eğitim nitelikli toplantılar yapılmıştır. Merkez kongre kararları temelinde toplantılarını gerçekleştirerek talimatlarla ulaştırılmıştır. Bölge yönetimleri, tam bir düzenliliğe ulaşmasa da rapor sistemini işletmiştir. Merkez bünyesinde bu süreçte belli düzenlemeler ve yenilikler sağlanmıştır. Kendi içinde kolektif bir çalışmaya ulaşma, karşılıklı görüş alış-verişinde bulunma, bölgeleri denetleme, toplantılarını gerçekleştirme doğrultusunda olumlu adımlar atmıştır.

Merkez, kendi içindeki gelişmeleri alanlara da taşımak için kurumsallaşma faaliyeti üzerinde durmuş, alt yönetimleri de duyarlı hale getirmek için çaba sarfetmiştir. Bu temelde üstte yaşanan gelişmeler bölgelere de yansımış,

nında geliştirilen YJWK faaliyetleri, yetmezlikleri olmakla birlikte, Avrupa alanında bulunan Kürdistan kadınlarını belli oranda etkilemiş, birçok kadını mücadeleye saflarına çekmiş, mücadeleye kadrolar sunmuş ve yurtseverlik ruhunu önemli oranda geliştirmiştir. Bunda esas etken ulusal kurtuluş mücadelemizin kaydettiği gelişmelerdir. YJWK bu gelişmelerin sözcüsü olmaya çalışmıştır. Bu temelde Kürdistan kadını olanaklarını mücadeleye sunmaya başlamıştır.

TC sömürgeciliğinin özel savası sonucu Avrupa alanına göç eden tüm Kürdistan kitlesi gibi Kürdistan kadını da ülkedeki gelişmelerden kopuk olmadığını ve bulunduğu alandan ona hizmet edeceğini göstermek amacıyla çeşitli eylemlilikler düzenlemiştir. TC sömürgeciliği ve Alman emperyalizminin mücadelemize karşı geliştirdiği saldırıları protesto amaçlı çeşitli yürüyüş ve mitingler gerçekleştirmiştir. 8 Mart ve YJWK kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla geceler, şenlikler, toplantılar vb. etkinlikleri her yıl geliştirmektedir. Çeşitli gelişmeler karşısında bildiri ve afişler çıkarmış, propaganda amaçlı video kaseti hazırlamıştır. YJWK programını gözden geçirip kamuoyuna sunulacak hale getirmiştir. Yabancılar yönelik çeşitli röportajlar ve bilgilendirme toplantıları gerçekleştirmiştir. Mevcut durumda aidat veren üye sayımız 1400 kişidir. Ayrıca bölgelerde yan gelir sağlamak amacıyla festler, özel günler düzenlenmiştir. 1991 yılı başlarında merkezi düzeyde açılan YJWK derneğinin bürokratik işleri sonuçlandırılmış, ancak henüz istenilen düzeyde işlerliğe kavuşturulmamıştır.

Kısaca YJWK faaliyetlerini böyle özetleyebiliriz. Elbette YJWK'nin önüne koymuş olduğu görevler ve amaçları oldukça kapsamlıdır ve bu amaçlara uygun bir pratik faaliyetliliği ruhuna uygun geliştirmede ortalaya çıkmaktadır. Ancak, ulusal kurtuluş mücadelemizin ulusal ayaklanma ve ulusal ordulaşmaya yol aldığı bu süreçte, bu sürece doğru cevap vermek ve ulusal halk meclisinin inşasını sağlam esaslarda geliştirmek için görevlerimizin bilinç ve sorumluluğundayız. Kürdistan kadını en çok da bu dönemde rolünü layıkıyla oynamak zorundadır. Bu yıllar kader belirleyen ve doğru yüklenildiğinde zaferi getiren yıllardır. Bunda da en büyük görev Kürdistan kadınlarına düşmektedir. Avrupa sahasında da buna gereken karşılığı vermek, yurtsever olmanın bir koşulu olduğu gibi, insanca ve özgürce yaşamının zorunlu bir koşuludur. Cephe Başkanımızın "Yüklenin kazanacağız" şiarına doğru yaklaşıp uygulayarak, dönemi yakalamak, aynı zamanda örgütsel ve pratik olarak karşılık vermek önümüzde duran en acil görevlerimizdendir. Bir kez daha diyoruz ki, özgürleşmek için hiç kimseye nasip olmayan bir fırsat Kürdistan kadınlarının eline geçmiştir. O halde YJWK Olağanüstü Kongresi'nden çıkaracağı sonuç ve alacağımız güçle, özgür kadın hareketine hamlesel bir dönüşüm kazandırılmalı ve Cephemizin öz kaynağa dönüş çağrısına doğru cevap verelim!

1987 Paris. Bir protesto gösterisinde YJWK korteli

Foto: Berxwedan

nışın öncüsü olmuştur. Mücadelemizin gelişimi gün be gün Kürdistan halkını kucaklamış ve devrimde rolünü oynaması için harekete geçirmiştir. Kürdistan toplumunda özgürlüğe en çok suşayan kesim olan Kürdistan kadını da yüzyılların kölelik zincirlerini parçalamak için mücadelemiz saflarında yerini almıştır.

Kürdistan kadını köle kişiliğinden kurtulmak için, diğer Kürdistanlı kesimler gibi kendi özgür örgütlenmesine ihtiyaç duymuştur. Birçok sorunu olan Kürdistan kadınının bu sorunlarının aşılması için özgür bir örgütlenmenin gerekliliği bilinciyle PKK III. Kongresi, Kadınlar Birliği'nin de diğer birliklerin yanısıra kurulması kararını almıştır. Alınan bu karar temelinde Avrupa alanında 30 Ekim-1 Kasım 1987 tarihinde YJWK Kuruluş Kongresi gerçekleştirilmiştir.

Kongre teorik açıdan, kadının toplumumuzdaki durumunu, ulusal kurtuluş mücadelemizde oynadığı rolü, kadının kurtuluş sorununu, Avrupa'da yaşayan kadın kitlelerimizin yaşadıkları sorunları ele almış, aldığı kararlarla soruna çözümleyici yaklaşmıştır. Gerek kongre hazırlık sürecinde ve gerekse kongreye gitmeden önce bölgeler çapında yapılan konferanslarla bir derinleşme, bilinçlenme sağlanmıştır. Bu anlamda hem yeni bir örgütlenme alanı olması ve hem de ilk defa Kürt kadınının birliğine ve mücadelesine yol açan böylece özgül bir örgütlenmeye yönelmesi, Avrupa'daki bütün Kürdistanlı yurtseverlerce büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Ancak daha sonraki süreçlerde Kongre gerçekliğine doğru cevap verebilecek bir pratiğe girilememiştir. Bunun, o dönemin özgürlüğünde çok çeşitli nedenleri vardır. En başta cephesel tarzda yeni bir örgütlenmeye gidilmiş, her kesimi içine alacak birliklerin örgütlenmesine yönelinmiştir. Fakat birlik çalışmalarının nasıl geliştirileceğine, mücadeleye ilişki ve bağının nasıl kurulacağına, alanlarda özgül örgütlenmenin nasıl sağlanacağına ilişkin deneyimsizlik ve tecrübesizlik vardı. Bu durum sadece YJWK açısından değil, ERNK'ye bağlı birliklerin bütünü için geçerliydi. Örgütlenme biçimi alanlar özgürlüğünde karıştığı için kendisini dayatan sorunlar

provokasyonları gündemleşmiştir. Aynı süreçlerde saflarımızda boy veren provokasyon genelde bütün ulusal kurtuluşçu faaliyetlerimizi boşa çıkarmaya yönelik çabalarını yoğunlaştırmış, ancak buna karşı etkin örgütsel ve pratik tedbirlerin alınmaması nedeniyle faaliyetlerimiz darbelenmiştir. Yaşanan karışıklık ve emperyalizmin yönelimleri neticesinde dağılan YJWK merkezi 1987-88 sürecinde etkin bir pratiğin sahibi olamamıştır. Ancak yine de Kürdistanlı kadınların katılımıyla o dönemlerde emperyalizmin saldırılarına karşı YJWK olarak büyük kitlesel eylemler gerçekleştirilmiş ve sınırlı da olsa kısmi bazı örgütlenmelere gidilebilmiştir.

1989 yılında II. Kongre hazırlıklarına başlanmıştır. II. Kongre hazırlıkları sürecinde ve Kongre platformunda geçmiş yetersizlikler eleştiri süzgecinden geçirilerek bu temelde yeni dönemin güçlü geçirilmesinin temelleri yaratılmaya çalışılmıştır. II. Kongre aldığı yeni kararlar ve yaptığı yeni görevlendirmelerle sürecin önünü açmıştır. Kongre yapıda bir canlılık yaratmış ve bu temelde bölge konferansları yapılarak Kongre kararlarının hayata geçirilmesine adım atılmıştır. Oldukça yoğun bir faaliyet içine girilmiş, ancak bu canlılık ve yoğunluk sürekli kılınamamıştır.

Yeni seçilen merkez kendi bünyesinde köklü bir dönüşüm ve yenilik yaratmada, çalışmalara hakim olmada, yetkin bir inisiyatif ve kolektif çalışmaya ulaşmada genel faaliyetlere karşı sorumlu davranmada yetersiz kalmıştır. Dar, yüzeysel ve tek düze bir çalışma tutturmuştur. Yedekli çalışmayı temel almadığından, süreç içinde yapılan görev değişiklikleri faaliyetlerde boşluk doğurmuş ve merkez gerek faaliyetler üzerinde denetim kurmada, gerekse ani gelişmelere cevap vermede gereken rolünü oynayamamıştır. Deney ve tecrübe eksikliğinin de etkisiyle kurumsallaşmada, bölge yönetimlerini yönlendirmede yetersiz kalmıştır. Aynı zamanda başka görevlerle de sorumlu olan merkez üyeleri YJWK faaliyetlerini ikincil bir faaliyet olarak ele almış, bu da tüm yetersizliklerin en temel nedenlerinden biri olmuştur. Yine merkez üyeleri koordineyle belli

bir rapor-talimat sistemine ulaşmaması, toplantılara hazırlıksız gelinmesi sorunların çözümleyici gücü olunmasını engellemiştir.

Köln. Avrupa'daki Kürdistanlı kadınlar da öncüsüne sahip çıkıyor

Foto: Berxwedan

II. Kongre ardından üstten alta doğru canlılığın sürekli kılınmaması alt yapıda da yeterli bir duyarlılığa ulaşılmasını engellemiştir. Çalışmalara karşı duyarlılık kendini görevler temelinde yetkinleştirmeye, hep başkaları tarafından müdahale edilmesini bekleme, gerici kadın özelliklerinde ısrar, yukardan aşağıya doğru rollerin oynanmamasını getirmiştir. YJWK bölge yönetimlerinin bağında yaşattığı bu yetmezliklerin yanısıra bölge yönetimlerinin de bu faaliyete dar ve biçimsel yaklaşması, gereğince destek sunmaması geri bir çalışma düzeyinde kalınmasına yol açmıştır. Bölgelerin YJWK çalışmalarında kendilerini sorumlu, görmemeleri, konferanslarda seçilen yönetimleri eğitmemeleri, isabetsiz seçimlerin olması çalışmaların gelişimini olumsuz etkilemiş ve kalıcı yönetimlerin oluşmasını engellemiştir.

Daha sonraki süreçte YJWK merkezine takviyeler yapılarak güçlendirilmiştir. Bu temelde merkez yeni bir işbölümüne gitmiş, yukardan aşağıya tüm yapıyı gözden geçirmiş ve yetmezliklerden ders çıkarma temelinde yeni planlamalara ulaşmıştır.

1990 yılı başlarında başlatılan bölge konferanslarında yeni adımlar atılması hedeflenmiştir. Ne var ki, yönetim adaylarının önce-

da belli bir gelişme ortaya çıkarılmıştır. Merkez kendi içinde yaptığı işbölümü temelinde çalışmalarına karşı daha duyarlı davranarak alınan kararların takipçisi olmaya çalışmıştır. III. Kongre'ye kadar YJWK faaliyetleri bu çerçevede sürdürülmüştür.

YJWK III. Kongresi'nin hazırlıkları merkezi eğitimler ve bölgesel toplantılarla geliştirilmiş, kongre sürecinin daha da güçlü kılınması amacıyla Kongreye katılacak delegelerin daha duyarlı kılınmasını sağlayacak 15 günlük yoğunlaşma süreci yaşanmıştır. Bu yoğunlaşmış eğitime Avrupa'nın diğer ülkelerinden temsilcilerin de katılımı sağlanmıştır. 2 gün süren III. Kongre boyunca faaliyetler kapsamlı değerlendirmelere tabi tutulmuş, tüm sorunlar tartışılmış ve güçlü çözüm yollarına ulaşılmıştır. Bu değerlendirmelerde ortaya çıkan en önemli gerçek, faaliyetlerimizin önündeki temel engel olan, özgür kadın kişiliğine ulaşmama ve özgür iradeyi temsil etmeme olmuştur. Bu yetmezlik üzerinde tartışmalarda yoğunca durulmuş ve dikkatler özgürleşmeye, özgür kadın kişiliğine ulaşmaya çekilmiştir. Kongre çözümleyici kararlara ulaşarak geleceğe yetkin yürümenin önünü açmış ve yapıya güç vermiştir. Delegelerin seçimi ile dokuz kişilik merkez oluş-

bölge çalışmalarında sorumluluk ve duyarlılık belli oranda gelişmiş, YJWK faaliyetleri hissedilir olmuştur. Bölge yönetimlerinin yöneticilik yeteneklerinde nispi bir gelişme olmuş, bu da Avrupa'daki kadın kitlesini belli oranda etkileyerek YJWK'yi nispeten çekim merkezi haline getirmiştir.

Aralık 1991'de gerçekleştirilen Avrupa ERNK II. Kongresi'nde YJWK çalışmalarına da eleştirisel bir temelde yaklaşmış ve kurumsallaşması için önüne hedefler konmuştur. II. Kongre'de YJWK bünyesinde tespit edilen kendine güvenmeme, duygusalılık, üste karşı boyun eğmeciilik, Avrupa yaşam ve çalışma tarzından etkilenme gibi yetersizlikler mahkum edilmiştir. Yeni dönemin gelişmelerine bu anlayışlarla cevap verilemeyeceği belirtilerek hızla aşılması gerekliliği vurgulanmıştır.

Avrupa ERNK II. Kongresi'nden sonra sürecin kavranması ve kavratılması için bölge ve eyaletler düzeyinde genişletilmiş iki günlük toplantılar ve eğitimler gerçekleştirilmiş, örgütsel yapı yukardan aşağıya gözden geçirilmiş ve yeni düzenlemelere gidilmiştir. Bu temelde yeni döneme olumlu adımlarla giriş yapılmıştır.

1987'den itibaren Avrupa ala-

YJWK Olağanüstü Kongresi ve 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlama gecesine mesajlar:

Gece Tertip Komitesine;

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle düzenlediğiniz geceyi selamlıyoruz.

Bugün ülkemiz Kürdistan'da sömürgeciliğin cenderesinde lime lime edilen Kürdistan halkı her türden baskı, sürgün ve işkenceyi yoğun bir şekilde yaşıyor. Kürdistan kadını da buna ek olarak ayrıca feodal baskı ve uygulamalarla ikinci bir köleliği yaşamaktadır.

Açık ki, tüm Kürdistan halkının sömürgecilikten çektiğinin daha da katmerlisini Kürdistan kadını yaşamaktadır. Kürdistan halkına dayatılan bu kölece yaşama karşı bir başkaldırı hareketi olan

halkımızın yüce önderi PKK'nin açtığı bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi tüm Kürdistan halkını olduğu gibi Kürdistan kadını da ayağa kaldırmıştır.

Bugün Bêrivanlar, Zekiyeler, Beseler ve nice Kürdistan kadın devrim şehitlerinin gösterdiği direnişler, Kürdistan kadınının kurtuluşunu ulusal kurtuluşla bütünleştirmiş Kürt kadını hayatının her alanında devrimin en ön safalarında yerini alarak kendi gerçekliğini tüm dünyaya kanıtlamıştır.

Londra
YJWK Hazırlık Komitesi

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Kutlama Gecesi Tertip Komitesine,

Parti ve halk mücadelemizin önemli ve tarihi bir aşamadan geçtiği bugün, Kürdistanlı kadınların kitle örgütü olan YJWK'nin düzenlemiş olduğu 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlama gecenizin başarılı geçmesini diler ve sizleri devrimci coşkunumuzla selamlarız.

Dünya devrimci hareketinin seçkin kadın temsilcisi Clara Zetkin'in "Eğer geniş kadın yığınları aynı devrimci sınıf kardeşleri ile elele vererek hiçbir tehlikeden yılmadan proletarya devrimci savaşına bilinçli olarak katılmazsa, kadın tam bir özgürlük ve eşitliğe kavuşamaz" belirlemesi bugün Kürdistan'da hayat bulmuştur.

Kürdistan kadını savaş sahasında erkek yoldaşlarıyla omuz omuza mücadele etmektedir. Sömürgeci zindanlarda onlarca, silah elde yüzlerce gerilla saflarında, binlercesi serihildanlara katılarak direnmekte, savaşmakta ve şahadet mertebesine yücelmektedir. Kahramanca direnerek destanlar yaratan Bêrivanlar, Beseler, Azimeler, Rahimeler, Sultanlar sadece birkaç örnektir.

1 Mart 1992
YJWK Avrupa Örgütü

Haziran 1987. Türk sömürgeciliğini protesto gösterisi

Kahraman Kürdistanlı analar,

PKK-ERNK-ARGK önderliğinde gelişen ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemiz, tüm Kürdistanlı kitleleri bütünleştirerek, çelikten bir halk iradesiyle zafere yürülmektedir. Zaferlerin yaratıcısı olan halkımız, bu vatani evlatlarının kanıyla sulayarak, yaşamın aklanmasını sağlamış, dünya insanlığına katkılarının en yücesini bu anlamda sunmuştur. Dağ, zindan ve her türlü direnişin, şehitlerin anası olan Kürdistan kadını da artık onurlu, namuslu yaşamın adı, sembolü ve yaratıcısı haline dönüşerek serihildanların sahibi olmuştur.

Kürdistan kadınının bunca aşılanma, horlanma ve alınur-satılır bir konumdan çıkarak kendisini ifade eder, kendisi için savaşır hale getirilmesi kuşkusuz büyük ideal ve politikaların, kısaca APOCU çizginin bir ürünü olmuştur. Kadınıımız şah-

sında, gerilla saflarına katılım dünyada eşi görülmemiş boyutlara vardırıncaya, sosyal yapıdan kaynaklanan yanlış anlayışlar yerle bir edilerek, çağdaş halklar gerçekliğine yönelinmiştir.

Günümüzde ise Botan-Behdînan Savaş Hükümeti'ne ve Ulusal Meclisi'ne gidilirken, Ulusal Meclisi'nin kuruluşunun şafağında analarımızı bir kez daha selamlıyor, Beselerin, Hanımların, Bêrivanların, Zekiyelerin, Zübeydelerin ve daha onlarca şehidin şahsında 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü'nü kavgamızdan bir parça olarak değerlendiriyor, Kürdistan gençliği adına Partiye, Parti Önderliği'ne bağlılık ve mücadele adımızı bir kez daha haykırarak Kongrenizi selamlıyoruz.

5 Mart 1992
YCK-Avrupa Merkezi

9 Nisan 1987. Bonn. YJWK yürüyüşünden

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Kürdistan ve bütün dünya kadınlarına kutlu olsun!

Halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin yiğit direnişçisi Kürdistan kadınlarını, bugünün tarihi anlam ve önemiyle yürekten selamlıyor ve soylu özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde başarılar diliyoruz.

Bin yıllardır kölece bir yaşama tabi tutulan Kürdistan kadınının ulusal kurtuluş cephemizin çatısı altında biraraya gelerek, Kürdistan tarihinde bir kongre zemininde kadının ve ülkemizin kurtuluşu hakkında bir karar gücü olmasına büyük bir değer biçiyoruz. Bugünleri yaratan partimizin yüce şehitlerinin ışığı yolunda Kürdistan kadını kendi somutunda 8 Mart'ın anlam ve önemini yerli yerine oturtmuş ve örgütü, kararlı mücadele eden bir

birlikteliğe ve bilinçlenmeye ulaşmıştır.

Özgür bir Kürdistan'ın ancak özgür kişiliğe ulaşmış Kürt kadınıyla mümkün olacağına dair olan inancımız ve çabamız kadar, bunu ancak tüm toplumun içiçe saygın bir çaba ve destekle sağlayabileceğine ve ancak savaş içinde gelişip güçleneceğine, anlam bulacağına da inanıyoruz.

Bu inançla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlar, tüm dünya emekçi kadınlarına ve ulusal kurtuluş mücadelesinde dirilen Kürdistan kadınlarına sonsuz başarılar diliyoruz, hep yanlarında olduğumuzu içtenlikle belirtiyoruz.

7 Mart 1992
Berxwedan

Gece Tertip Komitesine,

YJWK Avrupa Örgütü'nün düzenlemiş olduğu 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlama gecesine Avusturya YJWK Komitesi adına dayanışma mesajımızı sunar ve bu anlamlı günde başta

Kürdistan kadını olmak üzere tüm dünya kadınlarının bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerinde başarılar dileriz.

YJWK Avusturya Örgütü

Gece Tertip Komitesine,

Yurtsever Kürdistan kadını!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü Kürdistan kadınının şahsında tüm devrimci coşkunumuzla selamlarız.

Sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi en ağır kölelik koşullarını yaşayan Kürdistan kadınına gerekli cesareti ve gücü vermiş, Kürdistan kadını kucaklayarak onu özgürlük mücadelesinin içine çekmiş ve öncüler düzeyine yükseltmiştir. Kürdistan kadınının bu mücadelede onlarca şehidi, zindan direnişçileri vardır ve bugün kadınlardan kurulu gerilla birlikleriyle de düşman karşısında savaşan bir güç haline gelmiştir.

PKK saflarında, kahramanca savaşarak şehit düşen Beselerin, Azimelerin, Bêrivanların, Zekiyelerin, Sultanların ismini yazamadığımız onlarca yoldaşlarımızın anısına bağlılık, bağımsız bir Kürdistan yaratmaktan geçer.

Sömürgeciliğin ve feodalizmin nefes aldırmadığı Kürdistan

kadını bugün serihildanların simgesi ve tarihte ilk defa PKK şahsında özgürleşme yolunda kendi öz örgütlerini de yaratarak mücadelenin en önemli güçlerinden biri haline gelmiştir.

Yiğit Kürdistan kadını!

İçinde bulunduğumuz süreç ulusal ayaklanma, ulusal ordulaşma ve ulusal meclisi oluşturarak kendi temsil gücünü ortaya çıkarmayı hedefleyen devrimsel bir süreçtir.

Bu tayin edici dönemin şiarı "Ya Kürdistan ya ölüm"dür. 1992 yılı her alan ve her zeminde bu hedefe varmanın görevleriyle yüküldür Kürdistan kadını da bu görevlere sarılmak ve sorumluluklarını yerine getirmek için kendi öz örgütü YJWK çatısı altında örgütlenip kurtuluşa ve özgürlüğe akmalıdır.

Ülkede serihildanların, ayaklanmaların başını çeken kadın, Avrupa'da da kaynağa dönüşün simgesi olmalıdır.

26.02.1992
YJWK-İsviçre

Arkadaşlar,

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla tertiplediğiniz bu gecede hepinizi selamlarız.

Sömürgeci-faşist TC'nin son dönemde Kürt halkına yönelteceğini ilan ettiği bahar saldırısının ve Türk ve Kürt halkları ara-

sında, dolayısıyla da Kürt ve Türk kadınları arasında ekmeğe çalıştıkları düşmanlık tohumlarının, bu faşist çabaların boşa çıkacağına inanıyor, mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Direniş Hareketi
Almanya Sempatizanları

Kıbrıs Cumhuriyeti Kadın Örgütleri Federasyonu POGO'dan

Kıbrıs Cumhuriyeti Kadın Örgütleri Federasyonu POGO'nun genel konseyi ve buna bağlı olan binlerce üyesi adına yiğit Kürdistan kadınlarına en içten militan selamlarımızı iletiyor. büyük başarılar diliyoruz.

Özgürlük, adalet ve insan hak-

ları uğruna ve normal barışçıl bir ortamda yaşabilmek için verdığınız mücadelenizi büyük saygıyla karşılıyor, dayanışmamızı belirtiyoruz.

Yoldaşca selamlarımızla
Başkan Bayan
Elengo Bargilly

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlu olsun!

Dünya emekçi kadınları, kimlik ve özgürleşme savaşında, onurlu başkaldırı ve direngenlikle, sınıfsal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerindeki yerini almış, tarihsel olarak önemli roller üstlenmişler ve bu rollerine uygun tarihsel adımlar atmışlardır.

Bugün Kürdistan kadınları, her türlü çarpıtılmış, özünden sapıtılmış anlayış ve yaklaşımları reddederek, tarihsel rolüne uygun bir kimlik ve kişilikle özgürlük savaşında yerini almakta, büyük görev ve sorumluluklar yüklenmektedir. Bêrivanlar, Beselerin, Zekiyelerin şahsında kahramanlıklar yaratarak, baskı ve sömürüye karşı; sömürgeci-emperyalist güçlerin, kadını metalaştırma, güç olmaktan çıkarma çaba ve saldırılarına karşı halkların bağımsızlık ve özgürlük savaşını çıkarmakta, bu savaşta yerini almaktadır.

Ülkemiz kadını serihildanla-

rın kadınıdır!
Ülkemiz kadını zılgıtlara can veren ateşin kadınıdır!

Ülkemiz kadınları var olma, özgürleşme kavgasında kendini buluyor, yaratıyor.

Ve Ülkemiz kadını; erkeği, genci, yaşlısı, çocuğuyla yeni dünyaları fethediyor ve bu dünyada eşitliğin, birlik ve kardeşliğin ateşini yakıyor. Ve ateş, halkımıza ve insanlığa özgür, mutlu geleceği müjdeliyor!

Bu gelecekte, bu geleceği yaratacak olan kavgada, bu emekte sevgi vardır, insan yüceliği vardır, yüce manevi değerleri vardır, onur vardır!

8 Mart bu değerlerde yaşıyor, yaşıyor!

Kutlu olsun!

Mart kararlılığıyla tümünüzü selamlar, başarı dileklerinizi iletiriz.

8 Mart 1992
Aydın Cezaevi

8 Mart dünya emekçi kadınlarının her türlü sömürü ve baskıya karşı mücadele ve dayanışma günüdür

Bu vesile ile ülkemiz kadınlarının durumuna bir kez daha baktığımızda, onların 8 Mart'ın anlam ve ruhuna uygun bir şekilde, eski köle ve boyun eğmece koşulları içeren yaşamdan hızla uzaklaşarak, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine her alanda ve her düzeyde aktif katılım gösterdiklerini görmekteyiz. Bu aktif katılım da gelişen mücadelenin kadınlarımızın sorunlarına ve taleplerine ne kadar bir çözüm olduğunu ortaya koymaktadır.

Kadınlarımız, halkımızın yaygın olarak yaşamış olduğu seri-

hildan sürecinde serihildanların önünde yer alarak tarihsel rollerini yerine getirmektedir.

Bu günün anlam ve bilinciyle ulusal kurtuluş mücadelemizin geline aşamasında savaş hükümeti ve ulusal meclis kurma yönündeki görev ve sorumluluklara sahip çıkmak, gereklerini yerine getirmek her yurtsever-devrimci insanımızın zorunlu bir görevidir.

Zindan tutsakları olarak ülkemiz ve dünya kadınlarına saygı ve selamlarımızı iletiriz.

Erzincan Özel Tıp Cezaevi

"Özgürlük en çok senin hakkın ve senin kavgandır"

8 Mart, Kürdistan ve tüm dünyaya emekçi kadınlarının emek ve özgürlük kavgasında tarihi öneme sahip bir gündür. Kürdistan kadınları bu günün anlam ve önemine uygun olarak yaklaşmalıdır. Özellikle de biz Kürdistanlı emekçi ve yurtsever kadınlar, bu günde kendi birlik, beraberlik ve irade birliğimizi sağlamalıyız. Eğer bizler de özgür birer insan olarak özgür dünya kadınları içerisinde yer almak, özgür yaşama ulaşmak istiyorsak, şunu çok iyi bilmeliyiz ki, bugün bizler köle bir halkın köle kadınlarıyız.

Yüzyıllar boyunca en ağır kölelik statüsünde ve hatta kölelikten de aşağı bir konumda bulunan biz kadınlar, gerek sömürgeciler, gerek toplum ve aile içerisinde ezilen, köleleştirilen, insan gözüyle bakılmayan bir konumdaydık. Kürdistan'da kadın sorunu Kürdistan sorunudur. Kürdistan sorunu ise bağımsızlık ve özgürlük sorunudur. Bu açıdan

özgürleşmek isteyen Kürt kadını öncelikle ülkesinin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesiyle karşı karşıyadır. Artık bugün bize de yol gösteren, sahip çıkan Partimizin PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK ve içinde yer alabileceğimiz birliğimiz YJWK vardır. Bize yol gösteren, yolunuzu aydınlatan binlerce yiğit kızımız, oğlumuz ve binlerce kahraman şehidimiz vardır. Biz Kürdistanlı kadınlar özgürlüğe giden yolu bu savaşım içinde bulacak ve ilerici dünya insanlığıyla bu savaşımında buluşacağız.

Sonuç olarak diyoruz ki, Kürdistan'ın yiğit, çilekş kadını; YJWK'nin çatısı altında toplanan ve kendi kaderine kendin sahip çıkmalıdır. Özgürlük en çok senin hakkın ve senin kavgandır. Bu kavganın neferi ve öncüsü olmayı bilmelisin. Tarih boyunca yitirdiğin her şeyi bu kavgada bulacaksın.

Kassel / YJWK

Eski Kürt kadın tipi tarihe gömülüyor; yeni, özgür kadın tipi gelişiyor

Yurtsever Kürdistan kadınları!

Bu yıl 8 Mart'ı, özgürlüğe biraz daha yaklaşmış olarak karşılıyoruz, kutluyoruz. Büyük zafer, artık bir düşünce, uzak bir hayal, bir ütopya değil, oldukça somut, elle tutulur nitelikte yakınlaşmış bulunuyor. Böyle anlamlı tarihsel bir sürecin içinde 8 Mart'ı kutluyor ve yaşıyoruz. Önümüzdeki aylar ve birkaç yılın somut zafer ve özgürlük yılları olması gerçeği, sorumluluklarımızı, görevlerimizi ağırlaştırıyor. Öncelikle zaferin ve özgürlüğün sıcaklığını bugünden hissetmek, bunun bilincinde olmak çok önemlidir. Çok anlamlı bir tarihsel dönem yaşıyor olmanın bilinci ve ruhu, mevcut dinamizmi ve yaratıcılığı, mücadele kararlılığı ve coşkusu kat be kat artırır, yoğunlaştırır...

Geçen yıldan bu yana genelde toplumumuzda özde kadınlarımızda önemli değişimler, gelişmeler meydana geldi. Eski Kürt kadın tipi tarihe gömülüyor; yeni, özgür kadın tipi gelişiyor, giderek yaygınlık kazanıyor. Kürt kadını özgürlüğe yürüyor. Kadınlarımız özgürleşme sürecini daha bilinçli, kapsamlı ve bizzat yaşayarak kavramaya-özümsemeye başlıyorlar.

Gün geçtikçe büyüyerek süreklileşen, yeni boyutlar kazanan serihildanlarda hem de en ön safalarda onlar vardı. Mücadelenin en asli dinamiklerinden birisi olmuşlardı. Cizre'de, Nusaybin'de, Kerboran'da, Diyarbakır'da, Lice'de, Kulp'ta ve daha nice serihildan meydanlarında kurşunların, jopların, tankların üstüne taşla, yumrukle ve çıplak yürekle yürüdüler. Özgürlüğün ancak bu yaman kavgadan geçeceğini öğretiler, öğrendiler...

Serihildanlar gerçeği, aynı zamanda Kürt kadınındaki değişimin niteliğini ve derecesini dışarıya başlıca göstergelerden biridir.

Dünün kölesi, kopkoyu feodal-ailesel baskılar ve kuşatılmışlık altında toplumsal ve siyasal yaşamın dışına itilen Kürt kadını, tarih, siyaset ve savaşın öznesi oluyor. Bunu öz bilinci, örgütlülüğü ve eylemi ile yakalamaya çalışıyor. Bu, çok köklü bir devrimci dönüşümden başka bir şey değildir.

Gerillada özgürlüğü yakalayan, özgürlüğü soluyan, özgürlüğü yaşayan Kürt kadını, serihildanlarda bunu kitlesel boyutlarda yaşıyor. Kürdistan toplumu için olduğu kadar Kürt kadını açısından da bu, bir devrime işaret ediyor. Çok yönlü kölelik konumundan özgürleşme sürecine atılmak, bunu etkin bir katılımla gerçekleştirmeye çalışmak, eskiye ait feodal-ailesel değer yargılarını parçalayarak başarmak kadınlarımız açısından az şey değildir.

Yüzyılların köleliği, kuşatılmışlığı, kiri-pası atılıyor; yeni bir düşünce, yeni bir yaşam tarzı, yeni bir kişilik, yeni toplumsal ilişkiler ve yeni değer yargıları sistemi temelinde kimlik sahibi olunuyor. Bu, demokratik içeriği çok köktenci ve kapsamlı olan bir olaydır. Değişen sadece siyasal tutum değildir; bununla birlikte ahlaksal, zihinsel, kültürel kişiliksel dünyaları değişiyor, ulusal ve cinsel kimliklerine sa-

hip olma süreci çok hızlı olarak yakalanmaya çalışılıyor...

Kadınlarımızın özgürleşme süreci, 1990 ve 1991 yıllarında kitlesel boyutlarda yaşandı. Denilebilir ki, serihildanların en dinamik, en atılgan ögeleri kadınlarımızdı. Adeta yüzyılların öcünü alır gibiydiler, özgürleşmenin tadını çıkarır gibi yürüyorlardı, zulmün üstüne...

1991. Cephemizlin Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş kadın gerilla birliğiyle

Foto: Berxwedan

1991'e bakarak 1992 yılının halkımız ve kadınlarımız için daha büyük özgürleşme ve özgürlük savaşımına geliştirme yılı olacağını vurgulayabiliriz. Ulusal Kongre, Ulusal Meclis, Botan-Behdınan Savaş Hükümeti planları, bu yılın temel gerçekleri olacaktır. Bu, ulusal kurtuluş sürecinde çok önemli, aynı zamanda kritik bir aşamayı da işaret ediyor.

Bu anlamda, 8 Mart'ı ülke somutumuzda özüne ve ruhuna uygun yaşamak, yaşatmak, 1992 yılını büyük atılımlar, elle tutulur zaferler için bir basamağa dönüştürmek ve 8 Mart'ı böyle algılamak mümkün ve gereklidir. Bir iki tartışmadan, tımtırlıktan sözden ibaret bir gün olarak değil, sürekli eylemlilik, özgürleşmeyi pratikte yakalama-yaşama günü olarak değerlendirmek, 8 Mart'ı daha doğru kavramak anlamına gelir...

8 Mart'ı ve 21 Mart'ı birleştirerek, kadının kurtuluş sorununu ulusal kurtuluş süreci içinde yerli yerine oturtmak çok önemlidir. Bizde, 8 Mart zaten bu temelde ele alınıyor.

Çünkü, ülkemizin kaderiyle kadınlarımızın kaderi aynı noktada düğümlenmiştir, etle tırnak gibi içiçe geçmiştir. Toplumumuzda en çok ezilen, sömürülen, dışlanan kadınlar, ulusal, toplumsal ve cinsiyetçi baskıyı içiçe yaşıyor. Bu çeşitli kategorilerdeki baskı biçimleri arasındaki ilişkiyi kavramak, kadının kurtuluş sorununu çözümü perspektiflerini de koştuluyor. Kadının bir cins olarak ezilmişlik sorunu, bugün, ulusal kurtuluş sorununda düğümlenmiştir. Bu düğüm, aynı zamanda toplumumuzdaki bütün sorunların, hatta Türkiye demokrasisi sorununun da GOR-DİON'u niteliğindedir. İçinde kadın sorunu da olmak üzere bütün sorunlarımızın çözümü ulu-

sal kurtuluştan geçer. Dolayısıyla, ulusal kurtuluş yatağında akmayan hiçbir toplumsal akım, hiçbir kadın hareketi hedefine ulaşamaz; tersine yozlaşıp gider. Ne kadar radikal iddialarla yola çıkılırsa çıkılsın, ulusal kurtuluş sürecinde kendini tanımlamayan, yurtseverlik görevleriyle kendini donatmayan bir eğilim-hareket, düzeniçileşmekten, yoz-

laşıp tasfiye olmaktan kendini kurtaramaz!

Bu anlamda kadın hareketinin bizde ulusal kurtuluş süreciyle etle tırnak gibi olması, dahası kadının her yönüyle özgürlüğe açılımını bu süreçte görmesi anlaşılır bir şeydir. Yurtseverlik görevlerine sarıldıkça kadının, feodal ve her türlü ataerlik baskı ve kuşatılmışlıktan, bir adım kurtulabildiğini kavraması önemlidir. Bu olgu, kadınlarımızın gerillada, serihildanlarda neden çok dinamik, enerjik ve militan davrandıklarını da açıklar. Kendi kurtuluşlarına giden yolun ulusal kurtuluştan geçeceğini, geçtiğini önce sezgileriyle ve giderek bilinçleriyle kavramaya başlıyorlar. En sıradan insani bir talebin bile sürekli eylemlilik, özgürleşmeyi pratikte yakalama-yaşama günü olarak değerlendirmek, 8 Mart'ı daha doğru kavramak anlamına gelir...

Bu bakımdan bizde 8 Mart'ı 21 Mart'ın bir parçası olarak ele almak yerinde olacaktır. Doğaldır ki, kadın kurtuluş sorununu ulusal kurtuluş süreciyle bu tarz bir ilişkilendirme durumu, kadın sorununun özgünlüklerini, özgün boyutlarını ve uzun vadeli çözüm perspektiflerine sahip olması gerektiği gerçeğini yadsımaz, dışalamaz. Bu noktada şu hususların altı çizilebilir özetle:

Bir: Kadın özgürlüğü, eşitliği ve kurtuluşu, kadınlarımızın özgür çabası ve savaşımının eseri olacaktır, olmalıdır!

İki: Bunun için de kadın, öz bilincine, örgüt ve eylemlilik silahlarına mutlaka sahip olmalıdır. Kadınlar, erkeklerin sahip olduğu tüm gücün eksiksiz sahibi olmalıdır. Eşitlik ve özgürlüğün güvencesi, kadının eksiksiz güç sahibi olmasından geçer. Gerilla, örgütçü, siyasetçi-yönetici kadın tipi özgürleşmenin başlangıç adımı ve zemini sayılmalıdır.

Üç: Kadının kurtuluşuna giden yol, bugün, ulusal kurtuluş mücadelesinden geçer. Dolayısıyla kadın hareketi, kendini ulusal kurtuluş mücadelesinin etkin, dinamik ve özgün bir parçası olarak tanımlamalı ve katılımı bu temelde gerçekleştirmelidir. Cinsiyetçi baskıya tavrı, sömürgeci ve feodal-komprador düzene karşı mücadele dışında ele alın-

harekete geçirmenin yaşamsal önemini vurgulamak istiyoruz.

Tam da Kürt kadınının bilinciyle, örgüt ve eylemliliğiyle mücadelede atılım yapma anıdır, özgür geleceği bugünden avuçlama dönemidir. Bunun olanakları her zamankinden daha fazladır, zemini her zamankinden daha fazla olgundur.

O halde, bu tarihsel dönemeç-

özgür geleceği fethetmemesi için hiçbir neden kalmıyor. Özgürleşmenin diğer bir biçimi ve alanı serihildanın kendisidir.

Adsız, kimliksiz ve her türlü olumsuz konumun içinde bırakılan Kürt kadını!

Özgürleşmek mi istiyorsun? Feodal-ataerlik yapı ve gelenekleri parçalayıp özgür yaşama gözünü açmak mı istiyorsun? Toplumun özgür, eşit, saygın ve onurlu bir bireyi olmak mı istiyorsun?..

O halde gerillaya koş, karanlığı yırt, geleceği fethetme yürekliğini göster, kaderini eline al, tarihin etkin bir öznesi ol!

Kürtlerin tarih sahnesine kitlesel çıkışı, geleceği kitlesel yakalama, kendi kaderini ve yaşamını özgürce belirleme hareketi olan serihildanlarda çıplak yüreğinle dövüş!..

1992 yılını, daha büyük boyutlara sıçramış, ulusal çapta yaygınlık ve derinlik kazanmış serihildanlar yılı yapalım! Ulusal Meclis ve Savaş Hükümeti şairlerine hayat kazandırarak 1992 yılını büyük zafere giden yolun dönüm noktası yapalım!..

Özgürlük ve zafer artık bir hayal değil, belirsiz bir tarihte gerçekleşecek bir ütopya değil; elini uzatsan, yakalayabileceğin, dokunabileceğin bir uzaklıkta... Bu çok heyecan verici, coşturucu bir duygu... Fakat nesnel gerçekleri göz ardı etmeyi de affetmeyen bir olgu...

Gün vatan için, özgürlük için mücadele günüdür. En etkin ve enerjik katılımı sağladığımız ölçüde 8 Martların gerçek anlamını yakalamış, yaşamış oluruz. Kızgın pratikten kopuk bir 8 Mart'ı fazla anlamlı bulmuyoruz. Kadının özgürleşmesi yüzyılların yarattığı kurum, ilişki, değer yargıları ve yapılarla mücadeleden geçtiğine göre, yapılacak tek şey kalyor: Tüm güç ve enerjimizle güncel mücadeleye katılmak, mücadelelen etkin bir ögesi olabilmek. Bu, gerillada ve serihildanlarda gülmekten, coşmaktan, Kürt mertliği ve yiğitliğini konuşturmaktan başka bir anlam gelmez.

"8 Mart kutlu olsun!" sözleri, ancak bu kavrayış ve pratik yürüyüşle gerçek anlamını ve değerini bulur.

Yurtsever Kürdistan kadınları! Anavatan Kürdistan için; Birer kahraman gibi doğuş-rek o kutsal vatan topraklarına düşen şehitlerimiz için;

Azimeler, Beseler, Bervanlar ve diğer kadın şehitlerimizin ideallerini gerçekleştirmek için;

Bin yıllardır çektilen acılar, kahırlar ve zulmün öcünü ve intikamını almak için;

Özgürlük ve bağımsızlık için; Özgür kimliğimizle insanlık ailesinin şerefli bir üyesi olabilmek için;

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına katıl, destekle ve özgür geleceği bugünde yakalama zevkini ve sevincini tat, yaşa!

8 Mart'ı böyle kutlayalım, 8 Mart'a böyle somut anlamlar yükleyelim!

- Yaşasın 8 Mart!
- Yaşasın Kürdistan devrimci-yurtsever kadın hareketi!
- Yaşasın ulusal kurtuluş savaşımız!

Bursa-PKK Tutsakları

"Çocuklarımızı toparlayıp ülkemize dönelim!"

Berxwedan muhabiri, kongre sonrasında verilen arada kadınlarla konuştu. Kürt, Türk ve Alman kadınların kongreye ilişkin görüşlerini aldı, kongrenin kendilerini nasıl etkilediğini, eleştirilerini, taleplerini, örgütten beklentilerini öğrenmek istedi. Ayrıca mücadelemizin mevcut aşamasında, ulusal ayaklanma, ulusal ordulaşma, ulusal meclisin ve savaş hükümetinin inşası sürecinde Avrupa alanında yaşayan Kürdistanlı kadınlara düşen görev ve sorumlulukların neler olduğunu sordu.

Muhabirimizin sorularına verilen cevaplar şöyle:

● Bugün ülkemizde baskı ve zulüm var. Bunları ortadan kaldırmak için bizim de kendimizi geliştirmemiz gerekiyor. İleriye doğru adım atmamız gerekiyor. Birçok şey yapılabilir. Korku bunun önünde engel değildir.

● Bence kongre büyük bir önem taşıyor. Kürdistan'daki mücadelede gerçekten öncü durumunda biraz kadınlar. Gerillanın en başta erkeklerden oluşmasına rağmen, destekçisi kadınlar. Kürtçe'nin saklayıcısı da kadınlar. Dolayısıyla kadınların, Kürdistan'da gerillaların yanında dövüştükleri bir dönemde, serhildanların gerçekleştirildiği bir dönemde böylesine halktan oluşan ve kadınların yoğunlukta olduğu bir kongreyi gerçekleştirmek, onun içinde emekçi, işçi kadınların, yaşları ne olursa olsun, genç-ihitay, anne veya anne olmayan genç insanların yaptığı bu kongre, çok önemli. Özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde kadının kendisinin bağımsız örgütlenmesi doğrultusunda ancak ve ancak Kürdistan'ın bağımsızlığı için dövüşmesiyle, özgürlüğü için dövüşmesiyle bağlantılı bir kongre.

Bu da gösteriyor ki, kadınların kendilerinin bir zamanlar hiç olmadığı, köle olduğu bir toplumda kadınların öne atılışı ve Kürdistan'daki genel uyanışa bağlı olarak kadınların da böylesine bir uyanışı söz konusu. Bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ın kurulmasıyla kadının bağımsızlığının ve özgürlüğünün oluşması atbaşı gidiyor. Yani o bakımdan önemli. Bir yerde çok sade, sıradan binlerce kadının temsilcisi durumunda olan buradaki yüzlerce arkadaş, Kürdistan'ın bağımsızlık mücadelesinde, onların kararlılıkları, bileklerinin hakkıyla kadın kahramanları yaratmış olmanın kıvanç ve onun canlılığı içinde.

● Avrupa'da oturan kadınlar eşyalarını toparlasın, yükü omuzlasınlar, kendi rollerini oynasınlar. Kürt kadınının birliğini oluştursunlar. Kürdistan'daki kadınlar mücadelede çoktan yerlerini almışlar. Bizden daha fazla yerlerini almışlardır. Görevlerini yapıyorlar. Dışarıda bulunan Kürt kadınlarından da daha fazla görevlerini yerine getiriyorlar.

● Bence güzel oldu, iyi geçti. Bir bayan arkadaşın ülkeden buraya gelmesi çok güzel bir şey, çok sevinç verici bir olay.

● Herkes kendi gücüne göre birşeyler yapmalıdır, desteklemeli ve çalışmalıdır.

● Örgütten kadınların örgütlenmesini istiyorum. Kadınları örgütlesinler.

● Kongre hakkındaki görüşüm şudur: Kürtler de bu amaca ulaştı, Kürt kadını da bu amaca ulaştı. Bence çok iyi birşey.

Avrupa'daki Kürdistanlı kadınların görevi doğacak çocukla-

na Kürt dilini ve kültürünü öğretmek, onları ülke ruhuyla büyütmek, ülke gerçekliğini

daha önce YJWK olmadan yurtsever düzeyde faaliyet yürüten kadınların katılımı YJWK olarak

bunların birçok sosyalist örgütü, birçok sosyalist partiyi olumsuzluklara, umutsuzluklara vb. itme-

8. Mart 1992. Paris. Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlama gösterisi

Foto: Berxwedan

öğretmektir.

● Kongremiz çok güzel, çok iyi geçti. Buradaki kadınlara da çok iş düşüyor, yeter ki görev yapsınlar. İş mi yok yapacak? Yapılacak birçok görev var. Yapabiliriz, ama tembeliz. Komşumuza gidelim, eşimize-dostumuza ülkemizde yaşanan gelişmeleri anlatalım, ayaklanmalardan bahsedelim, maddi ve manevi destek sunalım. Ülkemize gidelim, çocuklarımızı toparlayıp ülkemize dönelim. Bizim görevimiz budur. Bunun dışında başka ne olabilir?

Örgütten istemimiz ayaklanmaların daha da yükseltilmesidir. Bundan daha önemli bir şey olamaz.

● Daha önce kongrenin yapılacağından haberimiz yoktu. Gece olarak düzenlenmişti. Ama kongre, anlayan yurtseverler için büyük bir eğitimidir. Çok güçlü geçti. Anlatılanlar çok güzel ve güçlüydü. Kitlede biraz duyarlılık vardı. Yemek yeniliyordu. Sanki bir kongre değil, bir gece gibi yaklaştılar, bunun bir kongre olduğunu yeterince anlayamadılar. Gerçi çoğu kongre olduğunu bilmiyordu gelirken, gece olarak nitelendiriyorlardı. Disiplin eksikliği vardı. Bu, hepimiz açısından büyük bir eğitim oldu. Mücadeleye daha fazla bağlanmak için kongreden çok şey aldık.

Kürdistan kadınının en büyük görevi kölelik zincirlerini kırmaktır. Bununla kölelik zincirlerini kırmış oluyor. Kürdistan'daki serhildanlara kadınlar öncülük ediyor, kendilerini panzerlere siper ediyorlar. Bugün Kürt kadını kendisini kölelikten kurtarmıştır, özgürlüğe doğru ilerliyor.

Avrupa'da yaşayan Kürdistanlı kadınlar çocuklarını ülke ruhu ve özlemleriyle yetiştirmeli, Kürdistan'daki kadının eylemine burada destek sunmalı, mücadeleye daha sıkı sarılmalı, bağışta bulunmalı, maddi ve manevi destek sunmalıdır.

● Bugün kongre yapıldı. Yalnızca kongre yapılmakla kalmadı, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü de kutlandı bugün. İkişinin bir arada yapılmasının daha büyük bir anlamı oldu. Özellikle yoğun bir katılım, bir canlılık ve hareketlilik var. Bu canlılığı, raporun okunmasından sonra kadınların değerlendirmelerinde, sloganlarında, haykırışlarında bulabiliriz. Bu kalabalığın ağırlıklı olarak kadın kesiminden oluşması da dikkat çekicidir. Bu yönüyle de olumludur.

Görevler burada tam anlamıyla yerine getirilmiyor. Özellikle

değil, sadece yurtsever düzeydeydi. Fakat bu son süreçte çalışmaların biraz daha hızlandığı ve yetkinleştiği söylenebilir. Yalnız buna, gelişen mücadele ve serhildanlarla eşdeğer bir çalışmadır denemez. Buradaki olanaklar göz önüne getirilirse, daha güçlü bir katılımın ve desteğin olması gerekirken, atıl kalma durumu görülüyor.

Öncelikle kitlelerin örgütlenmesiyle birincil derece sorumlu olan öncü gücün yetersizlikleri vardır. Kitle birinci derecede öncüden bekliyor. Bunun yanı sıra buradaki koşullar, iş ve yaşam koşulları da kadınları engelliyor. Ama yoğun bir çalışma temposuyla, dönemin kavranması ve bunun da pratiğe geçirilmesi halinde insanlar buna gereken cevabı verebilirler. Yüklü bir kadrosal güce de gerek vardır, yetkinleşmeye de gerek vardır. Şu an için tam anlamıyla bir olgunlaşmadan söz edilemez.

● Burada olduğum için mutluyum. Burada daha çok sayıda Almanın olmasını isterdim. Ama küçükten başlar, büyür zamanla. Fakat ben burada olduğum için mutluyum.

● Kongre gerçekten büyük bir coşku içinde geçti. Tabi ki kongrenin büyük bir coşku içinde geçmesi, Kürdistan'dan gelen silah sesleri, serhildanlar, Kürdistan kadınının serhildanlarda oynadığı rol ve bunun Avrupa'ya taşınması gerçekten çok anlamlıdır, çok güzeldir. Ama Kürdistan kadını geçmişten beri belli bir düzeyde mücadelede yer alsa da, başkaldırlarda belli bir rolü olsa da yeterli değil. Kürdistan kadınının aslında geçmişten beri başkaldıracı bir niteliği var. Gerek ulusal ayaklanmalarda, gerek Şeyh Said ayaklanmasında böyledir. Aslında 1909'lara baktığımızda, İstanbul'da Kürt Teali Cemiyeti diye bir cemiyet kurulmuş. Bu, Kürt kadınlarının sorunlarına yardımcı olmak ve Kürdistan'daki mücadeleye destek olmak amacıyla kurulan bir cemiyet. Bu da gösteriyor ki, aslında Kürdistan kadını, ta geçmişten, tarihten beri mücadele içinde yer alan, tabi bu ne kadar ilkel düzeyde ve bugünkü modern mücadele anlamında olmasa da, Kürdistan kadınının asi ve yiğit olarak savaşmış olduğunu gösteriyor bir anlamda. Tabi bugün modern anlamda yürütülen bir mücadele var. Elbette ki Kürt kadını da bunda önemli ölçüde yerini alıyor.

Demin de belirttiğim gibi, kongre gerçekten canlı bir havada geçti. Bugün dünyada gelişen çok olumsuz süreçlere rağmen ve

sine rağmen, Kürdistan'da gelişen mücadelenin ve bununla birlikte Kürt kadınının coşkulu ruhunu, mücadelecilik ruhunu çok güzel bir şekilde ortaya koydu.

Gerçekten Kürdistan'da gelişen tarihi bir süreç var. Kürdistan kadını bu süreçte çok etkili bir şekilde katılıyor. Ama Kürdistan kadınının katılımını bilinçle yetkinleştirmek gerekiyor. Ve mücadeleyi niteliksel anlamda geliştirmek gerekiyor. Mücadeleye bir nitelik kazandırmak gerekiyor. Politik bir yapılanma kazandırmak gerekiyor. Ve politik yapılanma da ancak Kürt kadınının kendi politik örgütlerini yaratması, kendi öz örgütlerini yaratması, bunun araçlarını bulması sonucu yaratılabilecek. Gelecek süreçte bunun örgütlerini yaratma-bildiği ölçüde, bu örgütlü gücünü, bu özgür gücünü, Kürt kadın kimliğine politik bir biçim kazandırarak, gelecekte etkin bir rol oynayabilecek, geleceğin güzel dünyasında, geleceğin güzel ilişkilerini, geleceğin eşit dünyasını yaratabilecek.

Elbette ki Avrupa'nın verdiği belli bir yaşam tarzı var. Yani daha rahat, bir anlamda yozlaşmış, belli şeylerden uzaklaşmış bir yapılanma söz konusu. Avrupa'da yaşayan Kürt kadınlarının niteliği oldukça farklı. Bunun iyi değerlendirilmesi, özellikle burada örgütlü faaliyet yürütmek isteyen arkadaşların, birtakım örgütlenmeleri yaratmak isteyen arkadaşların sorunlarını tespitini çok iyi şekilde yapmaları gerekiyor. Hem buradaki kitleyi çekebilecek bir örgütlenme ve hem de Kürdistan'da gelişen mücadeleye aktif bir şekilde nasıl destek olunabileceği yönünde çalışmaların çok dikkatli yürütülmesi gerekiyor. Yani sorun ne kadar doğru teşhis edilirse, tedavisi de o kadar doğru olacak diye düşünüyorum.

Ben YJWK'nin çalışmalarını çok çok iyi tanımıyorum. Nasıl bir çalışma yürüttüğünü çok yakından bilmiyorum, ancak belli birtakım şeyleri biliyorum. Bunlar da yeterli değil. Ama bana göre birtakım şeyleri ön plana çıkarmak da gerekiyor. Örneğin, kadının kadın olmasından kaynaklanan birtakım sorunları var. Bunları bir ölçüde açığa çıkarmak, bu sorunlara yönelmek, kadını bunun bilincine vardırmak gerekiyor. Yani, tamam kadın mücadeleye yer alıyor Kürdistan'da, ama bugün kadın Avrupa'da yaşıyorsa burada yaşadığı bir sürü baskı var. Bunun yanı sıra kadının kimliğini, Kürt kadınının kimliğini de irdeleyen örgütlenmeler gerekiyor.

Örneğin bana göre yayın organları çok önemli. Türkiye'de,

Avrupa'da birçok yayın çıkması- na rağmen, Kürt kadınına seslenen, onun sesi olabilecek doğru dürüst bir yayına rastlayamıyorum. Bu da çok büyük bir eksiklik bana göre. Kendi kadınlarımız kendi seslerini ortaya koymuyor, duyuramıyor. Bana göre, yapılanlar yeterli değil. Kadının kendi gücünü, kendi kişiliğini, kendi yeteneklerini konuşturması gerekir. Kadın kendi öz gücüne dayanmalı.

Kürt kadınının gerillada yer alması, mücadelenin her alanında çok yaygın, çok örgütlü, çok bilinçli bir şekilde yer alması yeni bir olay. Ama yeterli değil.

● Kürdistan kadını daha düne kadar bir çarşıya gidip de alışveriş yapmaya bile yokken, bugün birçok bayan arkadaşları bir araya getirebiliyor ve burada bir kongresini gerçekleştirebiliyor. Ben gelişmeleri çok olumlu görüyorum. Çünkü daha önce Kürdistan kadını politik bir varlık değildi. Şimdi ise Kürdistan kadını kendi halk gerçeğinin farkına varıp kendi ülkesinin sorunu-

na tartışabiliyor ve yetersiz de olsa, buraya getirebiliyor. Maddi ve manevi destek sunuyor, Kürdistan'da gelişen mücadeleye. Ben bunu olumlu görüyorum. İlerde daha da güçlü olabiliriz.

Kuşkusuz eksiklikleri vardı. Ama şunu düşündüğüm zaman bir eksiklik görmüyorum. Dediğim gibi, okuma-yazması olmayan bir halkın kadınları gerçekten bir araya gelip de kendi mücadelesine sahip çıkıyorsa, sesini dünyaya duyuruyorsa, dünya kadınları arasında yerini alıyorsa, bu büyük bir gelişmedir.

Biz yurt dışında yaşayan ve çalışan Kürdistanlı kadınlara elbette büyük sorumluluk düşüyor. Gelişen mücadelemiz ve oradaki halkımızın ve kadınlarımızın sesini dünyaya duyurmak için bizim daha çok çaba sarfetmemiz lazım. Gelecekte daha güçlü bir şekilde daha büyük kongreler düzenleyebiliriz, sesimizi daha güçlü bir biçimde dünyaya duyurabiliriz. Bu yönüyle üzerimize büyük görevler düşüyor.

Gelecekte daha güçlü olacağına inanıyorum.

Strasbourg muhabirimizin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle Fransa'da yaşayan Kürdistanlı bir kadınla yaptığı kısa bir söyleşi.

"Üç çocuğum var, bunları da mücadele için yetiştireceğim"

S- Önce kendinizi tanıtır mısınız?

C- Adım Rojda. Kürdistan'ın Dersim ilindenim. İki buçuk yıldır Fransa'dayım. Evliyim ve üç çocuğum var. Kocam mücadeleye katıldı.

S- Sizce 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutladığınız bu günün anlamı nedir?

C- Bizim için 8 Mart, baskıya, sömürüye başkaldırıdır. 8 Mart özgür ve onurlu bir yaşam istemidir. 8 Mart örgütlü mücadelenin yükseldiği gündür. 8 Mart emperyalizme, sömürgecilğe ve her türlü ayrımcılığa atılan bir tokattır.

S- Bu gün Kürdistan kadını ve sizin için ne anlam taşıyor?

C- Kendim bu günün anlamını YJWK ile tanışmadan önce bu kadar bilince çıkarmamıştım. Kadın hakları, kadının toplumdaki yeri, kadın üzerindeki baskılar, dünyada Kürt kadının yeri vb. konuları diyebilirim ki, bu saflarda özlü bir şekilde kavradım. Tarihsel süreçte baktığımızda Kürt kadınlarının içinde yaşadıkları koşullarda mücadeleye katılmaları sınırlı olmuşsa da, kadınlarımızı her zaman mücadele içinde görmek mümkündür. Kürt direnişlerinde kadınlar kocalarının, erkek kardeşlerinin ve babalarının yanında yer almışlardır ve hatta 1938 Dersim direnişinde Kürt kadını silahıyla bizzat direnişin içinde yer almıştır. Alışverişlerin Seyid Rizaların aileleri kocalarıyla beraber savaşmışlardır.

S- Bugün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde Kürt kadının yeri nedir?

C- Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde Kürt kadınının onurlu bir yeri vardır. Bugün Botan'da, Dersim'de, Serhat'ta erkek kardeşleriyle omuz omuza savaşmaktadır. Kürdistan'ın dağları kadın gerillalarla doludur. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde Zekiye'nin yarattıkları kahramanlık destanları vardır. Bugün kadınlarımız mücadele dışında kalmıyor, özgürlük ve kurtuluşun bu mücadeleye olacağını bilince çıkarmıştır. Başkan APO'nun anlamı bu sözüdür: "Dünyada hiçbir devrim Kürdistan devrimi kadar kadın haklarını, özgürlüğü ve bağımsızlığı esas almamıştır." Yine Başkan APO'nun şu sözüne kulak verelim: "Kürt kadını ideolojik-politik silaha kavuşmalıdır. Geleceğini düşünüyorsa bu silahla kendisini donatmalıdır."

S- İki buçuk yıldır Fransa'da yaşadığınızı söylediniz. Buradaki Kürt kadınının yaşamından bahseder misiniz?

C- Birçok Kürdistanlı aile gibi bizler de buraya belli hayallerle geldik; yaşam, iş, para vb. Bunun ne kadar boş olduğunu süreç içinde anladık. Avrupa'nın kurtuluş olmadığını, kurtuluşun ve özgürlüğün Kürdistan'da olduğunu, Kürdistan devrimiyle ancak namuslu, şerefli ve onurlu olunacağını kavradık. Avrupa yaşamı Kürt ailesi için bitmiştir, eriyip yok olmuştur. Her yönüyle yaşam farklılığı, çarpık sosyal gelişme vb. nedenlerle burada doğan çocuk birçok kültürün etkisindedir. Kürtçe, Türkçe, Fransızca vb. İş koşulları zordur. Modern sömürü ve baskı altındadır. Horlama, aşağılama, yabancı düşmanlığı gün geçtikçe artmaktadır. Avrupa'da geri cephe faaliyetleri vardır, gün geçtikçe buradaki aileler Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği içinde yerini almakta ve mücadeleye desteklerini sunmaktadırlar.

S- Eşinizin mücadeleye katıldığını söylediniz. Bu nasıl oldu?

C- Eşim mücadeleye gönüllü olarak katıldı. Üç çocuğum var, bunları da mücadele için yetiştireceğim.

Gün artık beklemenin günü değil. Gün artık, erkek savaşır kadının yeri değil, dememek gündüdü. Genç-yaşlı, erkek-kadın topyekün ayağa kalkarak, Başkan APO'nun çağrısına cevap verelim. Son olarak Kürdistan kadınlarına söyleyeceğim şudur: Özgür kadın birliklerinde yerimizi alalım, ülkemizin özgürlük ve kurtuluşu için hiçbir ayrım yapmadan kenetlenelim. Namuslu, onurlu ve eşit bir yaşam ancak burada gerçekleşecektir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü bütün dünya kadınlarına ve ülkemiz Kürdistan kadınlarına kutlu olsun.

Cephemizin Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın kadın sorunu üzerine değerlendirmelerinden...

“Özgürleşen Kürdistan kadını özgürleşen Kürdistan olacaktır”

Kürdistan'da aile, toplumsal düşüncenin ve pratiğin en fazla yoğunlaşacağı bir saha, toplumsal varlığımızın kabesi ve hatta birçok kurumun parçalanıp dağıtılması sürecinden sonraya dayanır. En son nokta, onun atomu denemek bir kurumdur. Ülkemizde ailecilik, siyasetçilik, partiliktir ve hatta bir inanç haline getirilmiştir. Ailecilik, yaşamın hemen hemen ana merkezi haline gelmiştir. Sözde sosyal bir kurum olmakla birlikte aile, bugün her türlü gerici, sosyal, kültürel değer yargılarının yoğunlaştığı bir saha olmaktadır. Bu durumuyla da toplumun ulusal kurtuluş konusundaki gelişimini dümana uğratan, adeta onu dizginiyle bağlayan temel bir gerici mihrak rolünü oynamaktadır. Ailecilik düşmanın üzerinde en çok oyun oynadığı bir kurum durumundadır.

İçindeki bireylere -kadın, erkek ve çocuklar- kaostan başka hiçbir şey yaşatmadığı halde aile, yine de bireylerin beyinlerini en çok meşgul eden kurum olmaktadır. Öyle ki bu, sadece toplum açısından değil, partimiz saflarındaki birey açısından da bir gerçektir. Birçok arkadaş, düşüncelerinin ana merkezini ailecilik işgal ettiği için iflah olmamaktadır. Bütün bunlar dikkate alındığında ailecilikle mücadele ve onun çözümlenmesi, bizde sömürgeciliğin çözümlenmesine eş değer bir önem göstermektedir. En az sömürgeciliğin çelişkilerini bulup ortaya çıkarmak ve onunla mücadele etmek kadar, bu kurumu da ortaya koymak, üzerinde düşünce geliştirmek ve onunla mücadele etmek gerekiyor.

Aile, dinin etkilerinin de en fazla yoğunlaştığı bir sahadır. Dini ayrı bir kurum olarak anlamamamızın nedeni budur. Bunların hepsi temel tutucu değer yargılarıdır ve bizde oldukça güçlüdür. Aşiret, aşiretçilik, kabilecilik gibi kurumlar da bugün ailecilik biçiminde yoğunlaşmıştır. Aşiret, kabile denildiğinde akla güçlü bir aile gelir. Ve diğer küçük aileleri de temsil eder. Ancak hepsi de en çok kendi ailesini düşünür. Aşiret reislerinin de, aile reislerinin de tümünün en büyük derdi aile kurumunu geliştirmek, bu kurum içinde daha fazla çocuk, kadın, para ve servet sahibi olabilmek, kısacası daha fazla mülk bir araya getirmektir. Onun fabrikası, holdingi, her şeyi budur. Bizdeki biçim, ailecilik kültürünün ulaştığı en gerici kurumu ifade ediyor.

Sosyal ve siyasal alandaki zayıflık, sürekli bunun dışında yaşama aileyi alabildiğine yıkıma götürüyor. Gelişen kapitalizm tarafından alt yapıyı tahrip edilen aile, varolan eski ilişkilerini de koruyamaz duruma geliyor. Eskiden mal-mülk vardı. Eskiden evlatlar aileyi büyütme için hayvancılık yapar, sürü güder ve tarlada çalışırlardı; günümüze doğru parçalandı, bütün büyük araziler parsellendi, ev diye barınılan mağaralar daraldı; dolayısıyla, büyük aileyi besleyecek maddi temel kalmadı. Kapitalizm parçalıyor ama, düşüncesi-geleneği kayboluyor. Bu ise, muazzam bir tutuculuğa ve aileyi satın almaya götürüyor; çocuklar üzerindeki gericiğin kaynağı oluyor, çocuklar üzerinde baskıyı şiddetlendiriyor. Fakat, aynı zamanda onları beslemiyor, eğitmiyor. Çünkü bugün on çocuklu bir aileyi beslemek büyük bir problemdir. Bugün Batı'da iki çocuktan fazlasıyla uğraşılıyor. Orada rasyonel

Başkan APO bir grup kadın ve çocukla

Foto: Berxwedan

aile bu noktalara getirilmiştir. Çünkü ekonomik zorluk bunu gerektiriyor. Bizde ise, etkin geleneklerin geniş olmaya zorlandığı, fakat maddi yapısı daraltıldığı için bu ikisi arasında çarpık bir aile şekillenmesi ortaya çıkıyor. Ve bu ailenin olumsuz etkisinden kolay kolay kurtulunamıyor.

tur; bir iş bulmak için yalvarmayacağı patron yoktur; bir devlet yetkilisi-jandarma karşısında vermeyeceği taviz yoktur, çocuklarını bile alıp teslim edebilir. İşte bu, boyun eğmedir, uzlaşmadır, hem de her türlü baskıyı kabul eden bir boyun eğmedir. Bunlar, ailedeki uzlaşmacılığın ve ideo-

demek, tekelliliğin-holdinglerin tüm toplumun altını üstüne getirmesi demektir. Ama ne yazık ki aileler kendilerini çoktenden bu sermayenin gelişimi için boyun eğdirmişlerdir. İdeolojik beyin yıkama araçlarıyla bunu yaygınlaştırmaktadırlar.

Ailenin bu biçimde değerlen-

Sömürgeci egemenlik altındaki yaşam sadece zulümdür

Foto: Berxwedan

Kürdistan'da özellikleri böyle olan aileyi bir devrimci hücreye dönüştürmek mümkün müdür? Biz buna sadece evet cevabını vermekle yetinmiyoruz, bunun düzene vereceğimiz tek karşılık olduğunu belirtiyoruz. Mademki kapitalist-sömürgecilik bundan bu kadar sorumludur, biz bu silahı kendisine karşı kullanmalıyız. Aileyi kendi iç örgütlülüğü üzerinde bir hücreye dönüştürmeliyiz. Bir gerçektir ki, aileye devrimci konum kazandırdığımız oranda ulusal kurtuluşun güçlü bir sosyal temeline ulaşacağız. Bu da elbette, bizim devrimcilerin ana-babaları veya aileyi eğitmesiyle mümkün olur. Birçok arkadaşın halen aileye kulak verdiği biliniyor; oysa tam tersine nedenlerini çok açıkça koyduğumuz gibi aile bizi dinlemeli. Bizim aileden akıl öğrenecek durumumuz yok, aileden siyaset öğrenilmez. Oyuna getirilmiş bir kurumun şefi durumundaki babalarımız birer zavallıdır; anaların durumu ise daha da vahimdir. Bu durumlarıyla onlar küçük-burjuva örgütlerine benzetilebilirler. Bu reformcu örgütler kendilerini ne sanıyorlarsa, bizim ana-babalarımız da müthiş bir reformcudurlar. Düzen ilişkilerini sürdürmek için, ailenin ekonomik geçimini sağlamak için vermeyecekleri taviz, düşmeyecekleri durum yoktur. Bir hastanede tedavi imkanını bulmak için yalvarmayacağı kimse yok-

lojik düzeydeki boyutlarının ne olduğunu ortaya koyduğu gibi, bizde gençliğin neden bu ölçüde boyun eğmece olduğunu da gözler önüne seriyor. Reisler aileyi kurtarmak için ağaya, patrona, devlete, muhtara, jandarmaya, polise sürekli boyun eğmek zorundadırlar. Bunu çocuklara da aşılarlar. İşte, muazzam uzlaşma yatağı ortaya çıktı. Yani ailenin siyasetçiliği olsa sıkı bir boyun eğmeye götürebilir; bu kadar!

Demek ki, kurum olarak siyasal ve sosyal gerçeklik karşısında durumu böyle olan ailede öğreneceğimiz fazla bir şey yoktur. Objektif durumları onların düşüncesi ve davranışlarını bu hale getirmiştir ve bundan başka bir şey düşünmezler. Tabi ki, bunları suçlamak için söylemiyoruz. Sömürgecilerin özel uygulamaları, baskı ve sömürü mekanizmaları, aileleri, Türkiye için faşizmin tehlikeli bir sosyal dayanağı haline getirirken, Kürdistan'da ise her türlü boyun eğmenin ve uzlaşmanın zemini haline getirmiştir. Türkiye'de faşizm olursa, tabi ki Kürdistan'da da faşizmin en tehlikeli sosyal dayanağı aile olacaktır. Kürdistan'da aile belli bir çıkar karşısında değil, kölece bir bağlılık içindedir. Sömürgecilik, "evlatlarını korumak istiyorsanız devlete dayanın, devlet baba güçlüdür!" diyor. Oysa, "devlet baba güçlü" tabiri evladın imanını gevretiyor. Devletin güçlü kalması

dirilişi, ona karşı devrimci görevleri çok açık ve ertelenmez biçimde ortaya çıkarıyor. Aileye yönelik tavrımızın son derece devrimci bir seviyeye getirilmesini şart kılıyor. Ailenin kültürüne, geleneklerine, ilişki anlayışına, düzen içindeki konumuna, evlat anlayışına, kendi aralarındaki kadın-erkek ilişkilerine şiddetli bir eleştiri ve onlara boyun eğmek bir yana, onları kesinlikle bize boyun eğme sonucuna götürüyor. Gerçekte onların da buna ihtiyacı vardır. Çoğumuz babamızı "allah" yerine koyarız; ama anlaşıyor ki babalarımız bizden daha cücedirler. Onların emrindekiler ise, ancak zavallı çocuklar olabilir. Bunların siyasi ve sosyal anlamda bize vereceği fazla bir şey yok. Onlar manevi bir saygı kurumu olarak büyüklüğümüzü, siyasi ve sosyal bir yaklaşım ögesi olarak ele almak istiyorsak, böyledir. O zaman çocuklara doğru değerleri bizim öğretmemiz, onları bizim terbiye etmemiz gerekir. Ailelerin çocukları terbiye etmekle bir alakası yoktur. Bugün bizim en büyük görevlerimizden birisi de aileyi terbiye etmektir. Öyle zavallıdır ki, onlar bizden medet umuyorlar ve medet de ancak devrim olabilir. İşte bu, aileyi devrimcileştirme görevimizin önemini açıkça ortaya çıkarıyor. Kaldı ki, her devrimcinin ailesini devrimci eğitime tabi tutması bir gerektir. Üstelik bu bizde hayati bir anlam

taşıyor. Başka ülkelerde aileler çocuklarına demokrasi ve yurtseverlik eğitimi verirken, bu bizde böyle değildir. Kürdistan'da aileler sömürgeciliğe alet olmuştur, feodalizmin geleneklerini en kötü tarzda yaşamaktadırlar. Yurtseverlik ve demokratikle ilişkileri son derece çarpıktır, inkarcıdır. Milliyetçilikleri en çok didişmeci, işbirliğe kadar uzanabilir, bundan öteye gidemezler. İşte bunlar, aile kurumu konusunda hayli büyük devrimci görevlerle yüklü olduğumuzu ortaya çıkarıyor.

Aileyi devrimcileştirme kitle faaliyetlerimize yansıtacağız. Kadın hareketinin teşkilatlandırılmasında aile içi devrimciliğin geliştirilmesine önemli görev yükleyeceğiz. Çoğunuz ailenizi teğet bile geçmiyorsunuz. Bu, doğru olmadığı gibi, onlara bir yarar da getirmiyor. Ailenin içinde bulunduğu durumu düşünerek dikkatli ve duyarlı olmalarını tembihlemek ve bunu sağlamlaştırmak önemli bir siyasal görevdir. Bunlar düşürülmüş insanlardır. Ve sizin uyanıklığınıza ihtiyaçları vardır. Bu görevimizi dikkatli ve radikal tarzda yerine getirelim. Aile birliklerimizin önüne bunu güçlü bir görev olarak koyalım. Bu konuda kampanyalarımızı güçlendirelim. Düşmanın oynadığı büyük oyunu tersine çevirerek her aileyi bir yurtseverlik ocağına dönüştürelim. Her aile partinin küçük bir hücresi haline getirilirse Kürdistan kurtulmuş demektir. Bu başarılmazsa kurtuluşun çok zor olacağını veya kurtuluşun ailenin devrimcileştirilmesiyle orantılı olarak gelişeceğini de belirtmek gerekir.

Ailenin yaşadığı kölelik, ailenin içinde bulunduğu maddi koşullar dayanılır gibi değildir. Bu noktada aileden kaçıp kurtulma anlayışı doğar. Bugün yaygın bir biçimde, "kızımız kaçtı, aile şöyle parçalandı, böyle boşanmalar gelişti!" deniliyor. Bu kaçışlar, bir dehşetten kaçış olayıdır. Aile bireye hiçbir şey vermiyor, tersine değirmende un öğütür gibi öğütüyor. Tabi ki o bireyden hayır çıkmaz, ama kaçtığında daha kötü duruma düşer. Bunu daha fazla açma gereğini duymuyoruz. Çünkü kadının içinde bulunduğu durum daha önceki değerlendirmelerimizde konulmuştur, kadının kişiliği üzerine tahliller geliştirilmiştir.

Böylesine bir yaşam nesnesi olma, kadında her türlü hafifliği geliştirmektedir. Bu nedenle, kadın kişiliğinde sürekli basitlik, hafiflik ortaya çıkıyor. Hafiflik, işte bu nedenle kadınlara özgü bir deyim olarak kullanılır. Bu da düşürülmüşlükten ötürüdür; kişiliği yoktur, sözün ve eylemin sahibi değildir. Ailede mülkiyetin sahibi de kadın olmadığına ve dışarıyla ilişkisi kopuk olduğuna göre, elbette ki geriye dilsiz, sağır ve köle kalır. Burada, ailenin düşürülmüşlük derecesi kadının düşürülmüşlük derecesini tayin ediyor.

Bütün bunlardan şu sonuç ortaya çıkıyor: Devrim aile için her şey olduğu gibi, kadın için çok daha önem taşıyor. Kadının eğer biraz özgürlük derdi varsa, o durumda devrimcileşmekten başka hiçbir çaresi yoktur. Konuşmak ve biraz sosyalleşmek için, devrim! Burakalım siyasal özgürlüğü, biraz uygar ilişkilerin sahibi olmak için devrim! Kürdistan için bundan başka çare yoktur. Dolayısıyla kadın devrimciliğine ve devrimci kadın hareketinin gelişimine kendi koşulları içinde bir

önem atfetmek ve bu önemle orantılı olarak bir çalışmayı örgütlemek önemlidir ve gelişebilir.

Büyük özgürlük ve vatan tutkusu olmazsa, kadın-aile tutkularıyla kendinizi kesinlikle geriletirsiniz. Hele bir de savaşı bir tarafa bırakan tutkuları esas alırsanız, tehlikeli birisi de olursunuz. Şöyle bir formül doğrudur ve yerindedir. Büyük özgürlüğe-vatanın kurtuluşuna yönelmede kadın-erkek ilişkilerinde de soylu örnekler ortaya çıkar. Ama bunu geriletken, ikinci plana burakan, hatta büyük özgürlük mücadelesini tutkuları uğruna harcamak isteyen alçaklar da çıkar. Bu hayati ilkeyi oldukça özenle uygulamaya çalışmalıyız. Bizim her şeyimiz elimizden alınmıştır. Şöyle bir aile kurdum, ailem-çocuklarım vardı vb. demek ve bunlara takılmak birer safsatadır. Ben hala ailelerin çocukları için en ufak bir gelecek imkanı hazırlayabileceklerine inanmıyorum. Kendi kimliğini bile ağzına almaktan çekineceksin ve şerefli aileden bahsedebilecek! Bu kendini kandırmadır. Bu esas alınmadan namuslu aileden bahsetmek, namussuzluğun danskasıdır. Büyük yurtseverliğe bağlanmayan aile koftur. Günlük pratik savaşımı beslenmeyen bir kadın-erkek ilişkisinin fazla değeri yoktur. Eğer böyleyi çarpıklıklar varsa, mutlaka gidermeyi devrimcileşmenin bir gereği olarak ele almalısınız.

Büyük tutkularınız, büyük sevgileriniz vatanın kurtuluşuna adanmalıdır. Gerçek sevgili olarak vatanı bilmelisiniz. Biz yurtseverlik olayını işlerken bunu ortaya koyduk. Bunu esas almayan bir sevgi kadın sevgisi de olsa çok bayattır, çok koftur. Ben bu insanın durumuna hem çok üzülüyorum ve hem de bu insanı çok düşünüyorum. PKK önderliğinin anlayışı budur. Vatanı ve vatanda yaşayan halkı dünyanın en gerisinde, adı bile tarihten silinmiş bir durumdayken, hangi namus-ana bahsedebilirsiniz? Namusun ana ikesi çiğnenirken, onun son derece ayrıntılarıyla uğraşmakla ne kadar namuslu olunabilir? Buna kargalar bile güler. Bunları söylerken, sizleri soyut bir derişliğe mi çağırıyorum? Asla! Çağrımız, özgür vatana ve de halka. Halkımız özgürlüğe muhtaçtır. Dünyanın dört bir tarafına savrul, sonuna kadar inkarcı yaşa. Bu dünyada en ilkel topluluklar bile bunu kabul ediyor mu? Afrika'da en son Namibya da vatana kavuşuyor. Vatanım yoktur, vatansızım diyen kaç halk vardır bizden başka? Hem kendimizi insandan sayıp, hem de vatansızlığı iliklerimize kadar yaşamak kabul edilemez. Halkımızın kimliği tarihten bu kadar silinirken, köleliği bu kadar yaşamış iken, namuslu ve onurlu kişiliklerden olduğumuzu söylüyoruz. Bu çelişkidir. Bu insanın kendi kendisini düşünce ele almaya, iflah olmaz kılmaya götürür. Gençsiniz, hepimizin yaşam tutkularına saygı duyarım ama, değerli yaşam özgür yaşamdır. Muzaffer Ayata yoldaş, Kemal PİR yoldaşın bir deyimini hatırlatıyor: "Biz yaşamı o kadar çok seviyoruz ki, çok sevdikimiz için onun uğruna ölüyoruz!" Evet doğrudur. Özgür bir yaşam için. PKK budur. Büyük bir direnişçilik, kendini adama gözardı ettirmez. Bu, bizim esas ilkimizdir. Bu, bizi oldukça ileri düzeyde bir vatansızlığa götürür. Yurt dışına savrulmayı mahkum etmeyi, vatan kavgasını büyük bir dava olarak

Devamı 14. sayfada

BİR YERDE ÇELİŞKİ NE KADAR DERİNSE, ÇÖZÜMÜ DE O KADAR ŞİDDETLİ OLUR

Foto: Berxwedan

Kürdistan insanı bugünkü düzeye nasıl geldi? Günümüzde denilebilir ki, bu, tüm emperyalistleri ve başta da TC sömürgeciliğini derinden düşündüren ve cevabını bulmakta epey zorlayan bir soru olarak gündemde durmaktadır. Kürdistan'da son yirmi yılda yaşanan gelişmeler, yirmi asırlık bir tarihin yoğunluğuna bel del anlamda önemli ve anlamlı gelişmelerdir. İnsanlığa ve halkların özgürlüğüne düşman herkesin ölümüne umut bağladığı bir ortamdan görkemli ve çağdaş bir varoluşa adım atabilmek elbette soylu ve değerlidir. Bu gerçek, Kürt insanı kadar ne denli önemliyse; Kürt kadını için, onun birkaç kat fazlası değerdedir. Ve gerçekten toplumsal düzen, yaşayış ve paylaşımında çelişkilerin en yoğun ve derince yaşadığı kesimin kadınlar olması nedeniyle bugün onların devrimin ön saflarında yerlerini almaları kadar doğal karşılanacak bir şey yoktur. Doğaldır, çünkü Kürt kadını tarihinde ilk kez insan olmanın onurunu yaşıyor.

Denilebilir ki, genelde Kürt insanı tarihinde ilk kez insan olmanın onurunu devrimsel bir süreçle yaşıyor; bu da bir gerçekliktir, ancak bu gerçeklik içinde kadının gerçek yerini iyi bilmek açısından Kürdistan'da PKK öncesinde şekillenen Kürt kadınına bakmakta yarar vardır.

Çok eskilere gitmeye gerek yok; Kürt insanının islamiyeti kabullenişinin ardından gelen Osmanlı egemenliği ve en son Türk sömürgeciliğinin karanlık döneminin gözden geçirmek bunun için büyük oranda aydınlatıcılık verecektir.

İslamiyet hiç şüphesiz Arap çöllerinde diri diri toprağa gömülen kadını kumların altından kurtardı, ancak bu kez erkek egemenliğinin bir ürünü olarak tamamen erkeğe ait bir mal (eşya) haline getirdi ve bunu yasa-laştırdı. Kadının erkeğin malı olduğu islamiyetin kutsal kitabında yazıldı ve böylelikle erkekler en yetkili ağızdan kadın üzerinde dileğince bir tahakkümün yolu açılmış oldu.

Birey açısından özgürlüğün temel anlamının özgür bir ortamda kendi bireysel yeteneklerini geliştirmek, kendi iradesini konuşturabilme ve bunu toplumun gelişmesinde bir yere oturtma olması gerekirken, kadına bu anlamda hiçbir gelişme hakkı tanınmadığı gibi islamiyet bahçesinde cinsel bir görüngüden de kurtarılmadı, aksine bu bakış açısı daha da katmerleştirildi.

İslamiyetin kadın üzerindeki tahribatını daha iyi bilince çıkar-

mak açısından feodalizmi de biraz irdelemek gerekir. Çünkü islamiyet her ne kadar köleliği kaldırmışsa da yerine getirdiği toplumsal düzen feodalizmdir. Ve bilinir ki feodalizmde kadına verilen değer, hayvansal değerdir. Ağılık sisteminde köylüler üzerindeki baskı kadının üzerinde daha katmerlidir. Kadın kiminle evlenirse evlensin ağanın istemi doğrultusunda ilk gecesini ağanın hizmetinde geçirmekten kurtulmadığı gibi ağılık sistemi bunu toplumda kendine bir hak olarak yasalaştırmış ve yıllar yılı böyle gelmiştir. Ayrıca kadın, feodalizmde tamamen bir iş görme aracı olarak satın alınmıştır. Evin temizliğinden, tarla işleri-

yüklenmiştir. Bunda kadının sessiz kalmasında islamiyetin tevek-külcü karakterinin rolü büyüktür. Kadının ekonomik özgürlüğü olmadığından siyasi özgürlüğü de söz konusu değildir ve sürekli ekonomik bir tehditle karşı karşıyadır. Bir kocayla evlenme ve bu temelde karnının doyurulması, sırtının çıplak, başının evsiz kalmaması ona bir nimet olarak sunulmuş ve buna şükretmesi istenmiştir. Bunlara kavuşamayan bir kadının toplum nezdinde itibar görmemesi ve dışlanması bu çarpıklığın kadın tarafından kabulünü doğurmuştur. Nasıl ki, hiçbir insanın gönül rızasıyla köleliğe boyun eğmesinin düşünülmemeyeceği gibi, kadının da gönül

Ocak 1992. Botan kadını: "Dağlar bızız, bızız bombalayın"

Foto: Berxwedan

ne, hatta çoğu yerde öküzle birlikte sabana koşturulma dahil birçok insanlıkdışı işler yaptırılmaya koşturulmuş ve hiçbir zaman bir insan olarak algılanmamıştır.

Feodalizmin Kürdistan'da islamiyetin eliyle geliştirilmesi ve bunun da Osmanlı devleti gibi yayılmacı ve gerici bir güç tarafından yapılmış olması kadın üzerindeki bu despotik uygulamaların daha çarpık geliştirilmesine yol açmıştır. Hele toplumun sömürge statüsünde olması nedeniyle yaşanan çağdışılık ve bilimden uzak yaşayış bu alandaki karanlığı daha da koyulaştırmıştır. Yoksul Kürt köylüsü tek başına sağlayamadığı yaşamını ve geçimini bir kadınla ortak sağlamaya çalıştığı halde bunu ağasından gördüğü şekliyle yapmaktan öteye gidememiştir. Ve egemen sisteme, yoksulluğa karşı başkaldırıda bulunacak gücü olmadığından ayrıca düzene karşı içindeki kin ve nefreti boşaltabilecek tek yer olarak da kadını görmüş, tüm gücüyle ona

rızasıyla bu çarpık ve tek taraflı statüyü kabul etmesi düşünülemez. Ama toplumsal düzen ve yasalar onu bu statüyü kabule zorlamış ve toplumun devrimci dinamikleri sönmüş olduğundan bu dayatma benimsenmek zorunda kalmıştır.

Burada gerçekliği biraz örneklerle açıklamak gerekir. Geçmişini bilmeyenin geleceğini de iyi yaratamayacağı gerçekliğinden hareketle, günümüzde ulaşılan Kürt kadın tipinin değerini bilmekte yarar vardır ve bu daha çok kadın açısından önemlidir. Yakalanan özgür gelişmenin öyle kendiliğinden olmadığı ve bir karamet işi de olmadığını bilmek açısından önemlidir. Yoksa bu gelişmenin değerini bilmeyenlerin devraldıkları mirası çarçur etmeleri işten bile olmayabilir.

Kürt kadınının dönü karanlık bir kabus, ya da dipsiz bir bataklık görünümündedir. Üzerinde her türlü düzen pisliğinin rahatça oynandığı bir zemin haline geti-

rilmesi bunun kanıtıdır. Ancak söz konusu olan sadece düzenin egemenliği değil, bir de düzen içinde kadının üzerindeki erkek egemenliği vardır. Bu egemenlik her ne kadar sınıflı topluma geçişle birlikte başlamışsa da ilerleyen tarihlerde daha da katmerleşmiştir ve Kürt insanındaysa çarpıkça gelişmiştir. Sömürge ülkenin sömürülen erkeği, sömürünün çöküntüsünü kadına fazlasıyla yaşatmıştır. Daha dün kadar örnekleri mevcuttur, ki Kürdistan'da bir Türk askeri karşısında el pençe divan duran Kürt erkeği akşam eve geldiğinde kadının karşısında aslan kesilmiştir. Çünkü kadının hiçbir karşı koyma gücü yoktur; nasıl ki erkeğin Türk askerine karşı koyma gücünün hakkının olmadığı gibi.

Dolayısıyla toplumda aşağılanan, horlanan, insan yerine konulmayan, sevgiye-saygıya layık görülmeyen, mal gibi alınıp satılan, bir cinsel tatmin aracı olarak görülen Kürt kadınının yazgısı TC sömürgeciliğinin Kürdistan'da kurumlaştığı döneme geldiğinde daha da içler acısı bir görünüm almıştır. Kapitalist TC'de kadın ne feodal düzen uygulamalarından kurtulabilmiş, ne de doğru dürüst bir kapitalistleşmeyi yaşayabilmiş, dolayısıyla ikisi arasında ucube bir uygulamaya maruz kalmıştır. Feodal dönemde söz konusu uygulamalara sadece evinde, tarlasında maruz kalan Kürt kadını, kapitalizmle artık dış pazarlara da sürülmüştür. Binlerce Kürt kadını Türk metropollerine sürülerek oralarda en kötü, en iğrenç bir ya-

edilmiş olmasının bunda payı büyüktür. İstilacı ve işgalci düşmanlara karşı dağlara çekilerek özünü korumaya çalışan Kürt insanının bu gerçekliğini Kürt kadınının somutunda düzenin ve erkeğin baskısından kaçışın çekildiği yer olarak kendi yüreğini seçmesi gerçeği vardır. Kürt kadını yıllar yılı çektiği tüm acıları, uğradığı tüm haksızlıkları içine gömerek belli bir korumayı sağlayabilmiştir. Eğer günü gününe bunu açığa vurmuş olsaydı, hiç şüphesiz bugünkü kalkışı bu denli görkemli olmazdı. Bugünkü dirilişin görkemliliğinin altında yüz yılların yürekte birikmiş kin ve öfkesi vardır. Boyun eğmişlik başkaldırısı, korkaklık cesarete, suskunluk haykırışlara, horlanmışlık onurlu yükselişlere yol açmıştır ve bunu sağlayan ise devrimci mücadelenin gelişme kaydetmesidir.

Yaşanan gerçek anlamda diyalektiksel bir sıçramadır. İnsanlık dışı uygulamaların nicel birikimi, devrimci dinamiğin harekete geçirmesiyle niteliksel bir patlamaya yol açmıştır. Esasen beklenen ve kaçınılmaz olan da buydu. Bu kadar büyük tahammülün, sabrın ve yüreğe gömmenin bu denli muhteşem patlak vermesi doğaldır ve bunu devrimciler yorumlamakta zorluk çekmezler. Ancak karşı-devrimci güçler ise gerçekten yorumlamakta zorluk çekmektedirler; çünkü bilimsel düşünüştten uzaklıklar ve ne yaptıklarını iyi bildiklerinden ötürü bir türlü inanç getirmek istememektedirler. Bizim bu denli öldürdüğümüz, susturduğumuz bir gerçeklik bugün nasıl oluyor da bu denli dirilebiliyor, hatamız nerede, diye düşünmekten kendilerini alıkoyamıyorlar. Ve burada bunun Kürdistan gerçekliğiyle olan bağlantısını da görmekte aynı acizliğe düşmektedirler. Dolayısıyla burada akıllarına şu soru gelip takılmaktadır: Biz Kürdistan'da tam öldürememiştir ve Kürdistan içinde de kadın üzerinde hakimiyetimizi tam tesis edememiştir.

İşte bu gerçeklikle TC var gücünü toplayıp tarihinde yapamadığını günümüzde yapmaya çalışmaktadır. Öldüremediği Kürdistan'ı öldürme ve sindiremediği kadını sindirme çabasıyla varolan tüm öldürücü-sindirici tekniğini ve imkanlarını seferber etmektedir. Bunda başarısının PKK'nin başarısıyla zıt orantılı olduğu açıktır.

PKK topluma ve özde de kadına ne verdi ki, kadın bu denli muhteşem bir gelişmeyi yaşıyor, sorusu çok iyi bilince çıkarılması gereken bir husustur. Gerçekten PKK'nin topluma ve kadına ne verdiğini bilmeyenler, varolan düzeyin değerini de bilmekte ace-milik çekeceklerdir ve bu da yakalanan özgürlük düzeyinin aşınmasına yol açacaktır.

Her şeyden önce bir insan için en değerli varlık onun insanca kabulü ve bir kimlik sahibi olmasıdır. İşte PKK bilimsel çizgisiyle Kürt insanına bu değeri verebilmiş ve onu bu temelde yeniden yaşama kavuşturmuştur. Çünkü insanın fiziken yaşaması günümüzde pek anlam ifade etmez; önemli olan bilinçte, ruhta, iradede, kişilikte ve insanlıkta bir yaşayışı hem de ahlaki değerlerde en çağdaş bir yaşayışı kendi yaşamında özgürce ifade edebilme ve pratikte gerçekleştirebilme olanağına kavuşmuş olmasıdır.

Bugün Kürt insanı kimliğine sahip çıkabilmenin ve bu uğurda bir siyaset sahibi, bir ruh sahibi,

bir ahlak sahibi olmanın onuruna varmışsa ve bu uğurda bir savaşımın içine tüm diri güçleriyle girebilmişse onun için en değerli gelişme budur. Artık insan olduğunun ve insanlık alemi içinde tüm çağdaş ulusların sahip olduğu haklara kendisinin de sahip olması gerektiğinin bilincine varmışsa bu onun özgürleşmesi demektir. Dolayısıyla PKK ile kazanılan insanlık ve özgürleşmedir, ki bir insan için en değerli olan da budur. Bu değer Kürt kadını açısından daha da önemlidir. Çünkü erkeklerle paylaştığı kul-luk değil eşitliktir, kölelik değil özgürlüktür, boyun eğme değil karar birliğidir. Toplumda yaşadığı dışlanma değil, birlikte yaşamdır, horlanma değil sayılma-sevilmidir. Ulusal önderimiz başkan APO'nun bu anlamda şu değerli belirlemesini anmadan geçemeyeceğiz: "Savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir."

Bu belirleme Kürt kadınının bugün ona gösterilen ilgi ve sevgiye nasıl mazhar olduğunu açıkça gözler önüne sermektedir. Demek ki bir kadının sevilmesi için güzelliği değil, devrimcileşmesi önemlidir ve güzellik biçimde değil, devrimcileşmeyle sağlanan özdedir. Esasen yakalanması gereken halka da budur. Kadına meta olarak bakış açısı kapitalizmin eseri olup güzel kadın sevilir yanılgısında ifadesini bulmaktadır. Kürdistan devrimi bize bir kez daha güzel kadının devrimci düşüncü ve devrimci ahlaka sahip kadın olduğunu göstermiştir. Toplumun bugün en değer biçtiği, en sevip saydığı kadınların Bêrivanlar, Beseler, Rahimeler, Zekiyeler olması bundandır.

Demek ki, Kürt kadınının PKK ile yakaladığı halka insanlaşma ve özgürleşme yolunda ileri ve anlamlı bir halkadır. Kürt kadını bu halkayı hiç şüphesiz kendiliğinden yakalamadı. Bunda gerçekten kendini kendi pratiğiyle kabul ettirmenin rolü büyüktür. Evinden çıkmasına izin verilmeyen Kürt kadınının devrim saflarına koşması için verdiği mücadeleye bir toplumun tarihi kadar yoğundur. Hele Kürdistan gibi kadının namus ile eş değerde tutulduğu bir toplumda bu daha çok zor koşullarda gelişmiştir. İlkbaşlarda devrimci saflara katılan bir kadın için namusumuz elden gitti denilebilmiştir ve bunu fırsat bilen düşman, kadının devrimdeki rolünün önüne geçebilmek için çok iğrenç yöntemlerle şehit gerillaların kızlığını muayene etmeye dek çirkefliliğini boyutlandırabilmiştir. Oysa hakikat bugün göstermiştir ki, kaybedildiği sanılan değerlerin kayıp yeri gerilla safları olmayıp tam aksine kapitalist düzenin bataklıklarıdır. Gerilla saflarında ise kazanılması gerekenler kazanılmış ve kazanılmaktadır.

Kürt kadını toplumda verdiği yaşam mücadelesinden daha beterini hiç şüphesiz yirmi yıllık geçmişte o toplumdan kaynaklanıp devrimci saflara taşınmış anlayışlara karşı da verdi. Proleter olmayan eski toplum anlayış ve alışkanlıkları, PKK'nin devrimci özünü kavramamış kişiliklerce gerilla saflarında da Kürt kadınına dayatıldı ve kadın PKK'den kazandığı devrimci öz ve bilinçle bunlara karşı da savaşarak kazanmasını bildi.

PKK çizgisinin kadını yücelten ve insan olarak hak ettiği yere oturtan soylu bakış açısı temelinde gerilla saflarında doğru-devrimci yaklaşım ve yoldaşlık

ilişkileri temelinde yeni yaşamın temel taşları örüldü. Bu yeni yaşamda ortak yaşam, ortak çaba ve ortak paylaşım esastı ve olması gereken de buydu. Kürt kadını artık bir elinde silah, bir elinde kitap hem okuyor, hem düşünüyor, hem savaşıyordu. En önemlisi de toplantılarda erkeklerle aynı söz hakkına ve karar gücüne ulaşıyor, inançlarını cesaretle savunabiliyor ve kişiliğini bu temelde bağımsızlaştırarak kendi ayakları üzerinde durabilecek güç ve bilince erişiyordu.

Kadın gerilla önderleri böylesi bir şekillenmeyi eski toplum kalıtları anlayışlara ve doğanın zor koşullarına, düşmanın azgınca saldırılarına karşı büyük bir fedakarlık ve cesaretle yaparken, kararlı ve direngen mücadeleleriyle ulaştıkları şahadetin halk kitleleri üzerinde yarattığı derin etki evlerinde olan binlerce kadının zihinlerinin açılmasına ve beyinlerine gün ışığının dolmasına yol açtı. Evde horlanan, ezilen Kürt kadını karşısında bir cesaret abidesi gibi duran eli silahlı gerilla giysili Kürt kızını görünce içinde bulunduğu statünün bir kader olmadığını farketti ve bu temelde aldığı bilinç onda büyük depresimleri yol açtı. Bu depresimler Kürt kadının cahil bırakılan, uyutulan zihninde büyük bir aydınlanmaya ve dolayısıyla kendi kaderi üzerinde düşünmeye yol açtı. Kadının düşünme ve kavrama yetisinde giderek nitelişleşen bir gelişme yaşanmaya başladı. Artık dünyayı, gelişmeleri yorumlayabilecek, tartışabilecek kadar aydınlanma kaydeden evdeki Kürt kadını bunu borçlu olduğu devrimci gelişmeye layıkıyla ödeyebilmenin çabası içine girdi. Gerçekten de Kürt kadını PKK ile ilk kez gerçek saygı ve sevgiyi ve değer verilmesi yaşamış oluyordu. İşte bu gerçekliğin farkına varması onda devrimsel bir çıkışın doğmasına yol açtı. Nitekim 1990 baharında artık Kürt kadını büyük emeklerle büyük-

tüğü evlatlarının düşman kurşunlarıyla katledilmelerine sessiz kalamayacağını ve yanan yüreğinin alevlerini artık daha fazla içinde tutamayacağını sokaklara dökülerek açığa vurdu. Nusaybin'de başlayan ilk büyük başkaldırını hemen ardından Cizre izledi ve onun ardından başta Amed olmak üzere Kürdistan'ın geneli izlemeye başladı. Serihildanların buralardan başlaması ne tesadüfidir, ne de anlaktır. Aksine bu alan çalışmalarına bakıldığında kadın gerillaların rolü açıkça görülecektir. Gerek Cizre, gerekse Nusaybin'in kadın gerillaların en çok faaliyette bulunduğu alanlardan oldukları görüldü. Hiç şüphesiz toplumumuzun feodal yapısı gereği kadın gerillalardan etkilenmesinin daha fazla olduğu bir gerçektir. Ayrıca insanın büyütülmesinde erkekte daha çok bir emeğin sahibi olan kadının evlatlarına sahip çıkmasında başı çekmesi de doğaldır. Diğer bir yandan kadının öne çıkmasında içinde düşmana karşı biriktirdiği kinin kabarıp taşması da söz konusudur ve diğer önemli bir husus da Kürt erkeğinin düşmanla daha haşır-neşir olması sebebiyle düşman karşısında hala belli bir korku ve çekingenliği içinde barındırırken kadının böylesi zaafı bir konumunun nisbeten daha asgari düzeyde olması gerçeğidir.

Gerçeklik böyle olunca başkaldırıların başında kadınlar yer alarak toplumda üstlenmeleri gereken rolü ilk kez üstlenmiş olmanın onuruna vardılar. Ve serihildanlarda elde edilen zaferler, yaşanan şahadetler kadını daha da cesaretlendirip mücadele içinde bilinçlendirmeye, inancını pekiştirmeye götürdü. Kadın düşmana atığı her taşa, yüzüne haykırığı her sloganda bin yılların iç birikintisini dışı atmış olmanın rahatlığını yaşadı ve bu onda yeni bir huzurlanma yarattı.

Kudret Filiz, Rukiye Bozkurt, Canan Önen, Rinde Latifeci, Hediye Dilçe, Havse Ekin-

ci, Bedriye Gümüş gibi birçok Kürt kıızı ve kadınları serihildanlarda düşmanın kurşunlarına hedef olurken yeni Kürt kadını tipinin önderliğini yapmak ve gerilla kadın önderlerin anılarına bağlı olarak onların izinde yürümenin onuruyla Kürdistan halkının sevgi ve saygısını kazanmaktaydılar. Bu şahadetler kadını gerektirmek bir yana düşman karşısında daha da cesaretlendirdi ve intikam hırsıyla donattı. Cizre'de, İdil'de Nusaybin'de, Kerboran'da, Amed'te Çewlik'te ve giderek tüm Kürdistan'da artık kadınlar evlere sığmayarak sokaklara, meydanlara döküldüler ve binlerce yürüyerek, haykırarak, mücadele ederek düşmana karşı toplumun kopmaz bir parçası olduklarını pratikleriyle ispatladılar.

Dolayısıyla gelinen aşamada Kürt kadını devrimde hak ettiği yeri PKK öncülüğünde yüze varan şehidi ve serihildanlardaki görkemli öncülüğüyle almış bulunmaktadı. Yinelemekte yarar vardır; özgürlük ve bağımsızlık yolunda varılan bu aşamaya gerçekten çok soylu ve değerli çabalarla varılmıştır. Bundan böyle yapılması gereken bu soylu çaba ve değerlere son derece saygı ve itinayla yaklaşım göstermek, ona layık olmasını bilmek ve geliştirerek şehitlerin anısına bağlılığın gereğini yerine getirmektir. Bugün yakalanan özgür kişilik Kürt kadınının Kürt erkeğiyle devrimci saygı ve sevgiyi yoldaşça paylaşması ve bunu ortak mücadelede sergilemesi sayesinde yakalanmıştır. Bunu böyle bilmemek, başta bunun yaratılmasında emeği ve kanı olan insanlarıma saygısızlık anlamına gelir.

1992 yılının devrimsel hamlesinin ilk adımlarını yaşadığımız bugünlerde, yaşanan Newroz sürecinde birlikte Kürt kadınının üzerine düşen görevlerin daha kapsamlı hale geldiği açıktır. Toplumsal özgürlüğe ve adım adım bir kurulaşmaya yürünen bugünlerde Kürt kadını kendisine biçilen rolü oynamak için daha

görkemli adımlar atmak zorundadır. Ulusal birlik ve beraberliğin pekişmesinde oynayacağı önemli rol kadar ulusal kurulaşmada ve devrim cephesinde üstlenilecek görevlerin kapsamı bakımından da omuzlarında ağır yükler taşımaya kendini hazırlamalıdır. Bu da ancak daha çok çaba ve mücadeleyle mümkün olabilir. Yüzyılların cahil bırakılmışlığı Kürt kadını ancak büyük bir aydınlanmayla aşarak kendini kanıtlamaya bir kez daha ihtiyacı vardır. Nasıl ki düşmana karşı mücadelede erkeklerle omuz omuza başaraacağı çok şeyin olduğunu öz çabası ve canı pahasına kanıtladıysa, gelinen aşamada ulusallaşma sürecinde de böylesi bir kanıtlamayı belki de öncekinden daha çok emek, kan ve can vererek yaşayacaktır. Böylesi bir pratiğin sergilenmesi yirmi yıllık kazanımların bir bütün geleceğe taşınmasında önemlidir. En sağlıklı insanların kendi öz güçleriyle emeklemekten kurtulup ayakları üzerine doğrulan ve yürümeyi kendi başına başaran insanlar olduğu açıktır. Başkalarının elyadımıyla ayağa kalkanlarınsa her an düşmeyle karşı karşıya oldukları da pratik örnekleriyle bilinir. Elbette bin yıllardır kadın üzerinde tahakküm süren erkeğin, bu önemli aşamada kadını yalnız başına bırakması düşünülemez; ancak sağlanacak dayanışma, sunulacak destek tamamen kendi özgür iradesini geliştirebilme ve kendi ayakları üzerinde durmayı başarabilme temelinde olmalıdır. Aksine kadına özgürlük adı altında onu kendine bağlı ve muhtaç kılan anlayışların; başta kadınlar tarafından iğrentiyle reddedilmesi gereği de vardır. Kadına yoldaşça destek, devrimci dayanışma ancak onun gelişiminin önünü açık tutmak ve bu temelde bir bilinçlenme ve gelişmeyi yaşamaya için tüm olanakların kapılarını ardına kadar açmak ve gerektiği yerde ona yol göstermek, yolunu aydınlatmakla mümkündür. Elin-

den tutup götürmenin ise, onda yaratılması gereken özgür kişiliği cılız ve bir dereceye kadar bile olsa bağımlı kılacağı açıktır. Elininden tutularak ayağa kalkan kadın hep kendini erkeğe borçlu hissedecek veya onun aşagısında görülecektir ki, bunun da özgür gelişmeye ket vuracağı açıktır. Bir insana her gün ekmek verinceye ona bir kez ekmek nasıl kazanıldığını öğret, sözü aslında bu anlamda önemli bir gerçeği dile getirmektedir. İnsana her gün verilen ekmek o insanı bir yandan bağımlı kılarken, diğer yandan tek başına ayakları üzerinde duramama zaafına sürükler. Oysa ekmek kazanmayı öğrenen insan, kendi başına bunu başararak zaafı konumdan çıkmayı başarabilir. Bu kadın-erkek dayanışması açısından da böyledir.

Dolayısıyla eski toplum alışkanlıklarının kalıntısı olan "kadının aklı ermez veya gücü yetmez" mantığının gerilla ve serihildan pratiğinde iflasa uğratıldığı günümüzde aklı yeten ve gücü eren kadının artık toplumu yönetmede, söz sahibi olmada, yönlendirme, yürütme, yasama gücü olmada da böylesi bir iflasa uğratmayı kendi kişiliğinde yaparak bunu pratiğinde de açığa vuracağı kesindir. Bunu PKK çizgisinin bilimselliği ve gelişmeleri sürekli kılan özelliği açıkça göstermektedir. Kadının özgür gelişiminde yakalanan halka bunu başarmaya yetecek denli önemli bir halkadır. Yeter ki bunun kıymeti bilinsin ve PKK'nin doğru devrimci çizgisinden şaşmadan kararlıca yürünsün.

Kürt kadınının bugün verdiği aşama üzerinde devrimsel hamlelere yürüyeceği gerçeği bir iltifat olarak söylenmiş olmayıp pratik gerçekliklerden alınan deneyim ışığında dile getirilmektedir. Bunun en bariz örneği geçtiğimiz günlerde yaşanan Yekitiya Jinên Welatparêzên Kürdistan (YJWK) öncülüğünde gelişen kongrede iki bini aşkın Kürt kadınının biraraya gelmiş olma-

sıdır. Toplum içinde söylenen "Allah iki kadını biraraya getirmesin" sözüyle sömürgeci Kemalizmin "Dünyada iki Kürdün biraraya gelmesi kadar zor bir şey yoktur" sözünün iflasa uğratılması anlamında gerçekten önemli ve anlamlı bir role sahip olan Kürdistanlı kadınların olağanüstü kongresi, denilebilir ki aynı zamanda Kürdistan tarihinde ilk kez Kürt kadınlarının insanlığını bu denli yoğunca yaşadıkları bir zemin oldu. Hem kendi kaderi hakkında, hem ülkesinin ve toplumunun kaderi hakkında ilk kez bu denli yoğun ve güçlü söz ve karar gücü haline geliyor. Bu hem Kürdistan toplumu açısından, hem de Kürt kadını açısından büyük onur duyulacak bir gelişmedir. Bu onuru gelişme ülke zemininde yüzlerce kadın gerilla ve Kürt kadınının katılacağı bir kongre ile daha da taçlanacak ve kadının tarihte hak ettiği saygı yere ulaşmasında önemli ilerleme kapıları açılmış olmaktadır.

Dolayısıyla önümüzdeki süreç her ne kadar Kürt insanı için devrimsel bir kazanım ve gelişim süreciyse bu, Kürt kadını açısından daha da gelişme ve kazanımları mümkün ve şart kılacaktır. Artık eski tabular, eski anlayışlar yıkılmış, mahkum edilmiştir. Gelişmenin ve özgürleşmenin ve bu temelde güzelleşip sevilmenin gerçek anlamı PKK pratiğinde gerillası ve serihildanıyla sergilenmiştir. Toplumun bir bütün olduğu, hele Kürdistan gibi ulusal birlik ve bütünlüğe son derece susamış bir ülke söz konusuysa kadın ve erkeğin özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde birbirlerinin kopmaz birer parçaları olarak yeni devrimci yaşamı karşılıklı dayanışma, destek, sevgi ve saygı temelinde inşa etme zorunluluğunun kaçınılmazlığı ortadadır ve ancak bu yakalanıp sürdürüldükçe 1992'nin devrimsel hamlesinde layıkıyla yer almak ve başarıda söz sahibi olmak mümkündür.

“Özgürleşen Kürdistan kadını özgürleşen Kürdistan...”

Baştarafı 12. sayfada

gündemleştirmeyi, özgürlük savaşımını bütün yaşamın önüne geçirmeyi yenilecek-çilecek, çocuklar büyüülecek-aileler kurulacaksa bunların da özgürlük savaşımı için olmasını gerektirir. Bunun dışında hiçbir şeye asla izin yok! Sevgiler, tutkular her şey vatan için! Bunlar tarihin bu döneminde özgürlük savaşımının emredici koşullarıdır. Öyle talep de değil, emir derecesinde kavranması gereken koşullarımızdır.

Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelemizde kadının da büyük açılımı meydana gelecektir. Bu, kadının kendi yeteneklerini bulduğu, gerçek kişiliğini konuşturabildiği bir mücadele olacaktır. Bu konuda kesin ısrarlı ve ilkeli olacağız. Basit ilişkilere yem ettirmemeye dikkat kadar, sizlerin de basitliklerinize alet olmayacağız. Bu konuda oldukça gelişen çabalarla tanık olduğunuzda da şaşırmayacaksınız. Bizim yaklaşımımız, basit cinsellik ilişkileri anlamına gelmez. Zaten bu konuda burjuvazi en alçaltıcı ve de sömürüye hizmet ettireni yaptırıyor. Buna ne sizlerin ihtiyacı var, ne de biz bu konuda düşünülüşelim. Size ait olması gerekeni kendi şahsınız için olmasa bile, kendi cinsiniz için yaratabilmelisiniz. Kürdistan'ın özgürlünde ulusal öze en yakın olan kadın kitlesi, özgürlükte kendini yeniden yaratmada en ileri düzeyde katılımı sağlamalıdır. Kürdistan kadınının PKK gibi bir önderliğe ihtiyacı vardır. Şimdiden katılımı böyle yüksek derecede yapması bunu fark ettiğinden dolayıdır. PKK'de bazı değerleri yakaladı, bizim bu konu-

daki çabalarımızın az da olsa farkına vardığı içindir. Gelişen özgürlük mücadelemiz, özgürleşen Kürdistan kadını olacaktır. Özgürleşen Kürdistan kadını, özgürleşen Kürdistan olacaktır.

Bütün Kürdistan kadını ayaklanmaya kaldırdık. Cizre, Nusaybin, Diyarbakır ve her taraf buna tanık. Kadın çok büyük bir cesaretle yürüyor. Cizre, Nusaybin feodal hükümlerin en çok yürüdüğü yerler. Ama en güçlü örnekler de burdan çıkıyor. Açıkça söyleyeyim: Sevgi artık Cizre'ye, Nusaybin'e bağlanabilir. Çünkü orada direnişte kendini kanıtlama, orada özgürlük için başkaldırı, orada sevgiye açık bir ortam vardır. Yalnız kirliletmeyelim ve tekrar feodalizmi dayatmayalım. Kadınlar şimdi bize çok bağlı, önderlikle yürümek istiyorlar. Benim bu konuda görevlerimi yerine getirmem lazım. Daha bu yıl otuza yakın genç kız ve kadın şehit verdik. Böylesi Ortadoğu halklarının tarihinde yoktur. Biz daha onların anısının gereklerini yerine getirmedik. 15-20 yaşındaki genç kızın özel savaş karşısındaki şahadeti çok önemlidir. Umurum biraz duygularınız olur, onları anlamaya çalışırsınız, birkaç değerlendirilmeye konu edersiniz. Kadınlar halen en cesur yürüyüş kolunu teşkil ediyorlar. Şimdi bizi ilgilendiren budur ve bunun üzerinde düşünceğiz.

Sevgiye bu temelde yol açacağız, kendini sağa sola atanı sevebilir miyiz? Hayır! İster eski eşimiz, ister sevdiğimiz olsun böyle yapan kaybeder. Özgürlük için başkaldıranlar sevilir. Ben şöyle bir sözde kullanmıştım:

Aslında Kürt sevilmez! Bunu abartma olarak söylemedim, gerçektir. Köleliğin bu kadar egemen olduğu ilişkilerde tutkuların oluşmuş, güdüleriniz ayağa kalkmış, buna sevgi demeyin. Bu ince ama, ciddi bir çelişkidir. Saffarımızda bazılarının güdülerini ayağa kalkıyor, buna özgürlük istiyorlar. Güdüye özgürlük hayvanılaşmaya kadar götürülebilir. Bu aynı bir şey, özgürlüğü sevmek ve onu yüceltmek aynı şeydir. Bu ayrımı mutlaka yapmalıyız. Eğer bu filizlenme tırpanlanmazsa, rüyalarımızda ve hiçbir romanda görmeyeceğimiz sevgi ilişkileri zemin buluyor, güçleniyor. Bu, kesinlikle devrimci savaşla ilgilidir.

Ben birçok kıza ilgilendim. Cizre'ye yolladığımız kız uzun bir süre yanımızda kalmıştı. Bu kızın doğru dürüst okuma-yazması yoktu, fakat gerçekten yurtsever biri olmayı bildi. Önderliğe bağlandı, yurtseverliğe bağlandı, Cizre halkına bağlandı. Gidin Cizre halkına sorun, göreceksiniz ki onlar da bağlanmışlardır. O, Cizre'yi Cizre yapan temel gerçeklerden birisidir ve Cizre kadını şimdi önderdir. Bu da bir ilişki tarzıdır. Ama büyük çabalarla ortaya çıkan bir ilişki tarzıdır. Cizre'ye bir kıızı yollamak büyük yürek ve çaba işidir. Şunu çok iyi gördüm ki sevgi olayının gelişebilmesi için hizmet ve çaba gerekli. Yüzlerce kadın-kıza hizmet edeceksiniz ve onlar ayağa kalkacak ki sevesin-sevilesin. Bu küçük bir başlangıçtır ama, devrimci çözüm de budur.

Kürt erkeğinin tutkularının ifade edilmesi, Kürt ailesinin kurulması ancak böyle mümkündür. Bin düşündük bir yaptık; çözüm, bu direniştedir.

Erkeklerle şu uyarıyı yapıyoruz: Bugün kadınların bizi tutmalarının sebepleri var. Siz, eski yöntemlerle işinize geldiği gibi kadına tutkunsunuz. Açıktır: Özgürlük bayrağı altında hiçbirisi size tenezül etmez. Dikkat edin, kadınlar yanınızdan kaçıyor. Tabiki kaçın diye teşvik ettim ve şimdi bir talimat yollasak, kadınları yarı-yarıya kaçacaklar. Kadınlar erkeği zorluyor ve şimdi erkek usul usul partinin iradesine tabi. Birçok evli erkek biliyorum, ancak evin kadınında yarattığımız bağlılık onu zararlı olmaktan çıkarıyor. Şu tehditi görüyor: Eğer o partiyle oynarsa, kadın da kendisiyle oynayacak! Kadınlar elbette bize bağlı olmak durumundadırlar. Çünkü kadın olayına bağlılar ve kurtuluş, savaşımızdır.

Bu konuda PKK çözümü sıradan bir çözüm değildir. Ben bu konudaki çabamı militan bir çaba olarak değerlendiriyorum. Peygamberce bir yaklaşım diye de sunmuyorum. Oldukça bilimsel temellerde sorunu yakalamaya çalışıyorum. Bu konuda siyasi yaklaşımı esas almaktan, ilişkinin esasına siyaseti, parti içinde yoldaşlığı oturtmaktan başka seçenekte yoktur. Duygular gerçekten ikinci-üçüncü planda bir yer tutar. Bu büyüklüğü göstermeniz gerekiyor. Belki zor olabilir, ben den daha fazla zorlanabilirsiniz ama, geleneksel gerici tutkuyu yıkmamız gerekiyor. Amacımız, sizlerin birey anlamında çok yardımcı olmamız gereken sosyal ilişkilerinize ket vurmak değildir. Mesele, gerçekten bir savaş sürdürebilmektir. Ben, savaşta hizmet eden kadın-erkek birlikteli-

liğine çok yüksek değer biçiyorum. Bu konuda yalnız düşmana karşı savaşarak değil, aynı zamanda binlerce yıllık geleneklere karşı da kendi aranızda savaşarak sonuca gidin. Siz kadınlar: Ne PKK önderliğinde ve dolayısıyla PKK militanlığında kadın kurmazlığıyla aldatılabileceğiniz erkeklilik söz konusudur. Ve erkekler: Ne de siz eski erkeklik yöntemleriyle kadın bulabilirsiniz. Bu hikaye PKK'de bitti. Yititlik gerekiyor. Vatanı savunmazsanız ne kadın var ne de erkek. Vatanı kazanmanız için savaş kazanmanız gerekiyor. Savaşı kazanmazsanız hepsi gider. Savaş ve savaş kazanmaya götürecek ilişkiyi kazanmak sizin bir alın yazınız şimdi.

Tarih bu aşamada bizim için şunu söylüyor: Oğul ve kızlar olarak eğer çok kahramanca bir savaş kazanmayı esas alan bir savaş ilişkisi, bir örgüt ilişkisini, gerillayı, halk savaşını tutturmaz ve kazanmazsanız vatan yok, vatan olmadığı için de yuva yok. Kuşlar bile her yıl belirli yerlere yuva yaparlar. Siz nereye yaparsınız? Bunun için, vatan, vatan için savaş, savaş için örgüt, örgüt için de militan yoldaşlık gerekiyor, kendimizi kandırmayalım.

Bütün bunları belirtirken, PKK'deki büyük çözüm, PKK'deki büyük ilişki gücü, PKK'deki büyük militanlığı hatırlatmak istiyorum. Kesinlikle bu mücadelemiz en sevilir sonuca götürecektir. Sevgi, büyük özgürlüğe bağlıdır. Büyük özgürlük, büyük savaşla bağlıdır. Bu kadar hassas olmamız, büyük sevgiye yol açmak içindir. PKK'de bunu görmemek için kör olmak lazım.

PKK'de çözümün böyle geliştiğini anlamamak manda yürekli olmak demektir. Güçlü ve biricik sevgi yolu budur. Bunun dışında sevgi ölmüştür. Bunun dışında sevgi adına yapılan her şey çirkinidir. Dolayısıyla, büyük sevgiye giden doğru yolu alıştır yakaladığımız büyük bir fırsat var. Bu eşsiz bir fırsattır. Halkın oğul ve kızları olarak, özgürlük savaşımını böylesine somut bir yaşam biçimi haline getirdikten sonra, sizden daha mutlu olamaz.

PKK'nin şehitlerine ve özelliklerle genç kız ve oğulların şehitliğine bir bağlılığınız varsa, bunu ancak, böylesine bir ülkede, böylesine bir insanlığın fışkırması için savaşarak ve onlara sonuna kadar bağlı olacağımızı vurgulayarak kanıtlayabiliriz. Bu aşamada, bütün yetersizliklerimizle rağmen, varmış olduğumuz çözüm düzeyimiz budur. İnaniyorum ki, bütün partililer kişisel gibi gözüken bu yönlü sorunlarını doğru bilimsel ifadeye oturarak yaklaşacak ve en önemlisi de kadın-erkek yoldaşlığını büyük emek ve çabayla yaratmaya çalışacaklardır. Geçmişin ikiye bölünmüşlüğüne, metalaşan ilişkilerine asla ve asla yer veremeyeceklerdir. Çok özlü ve dürüst kalacak, gerektiğinde kadının zayıflığının da bir gerçek olduğunu bilerek yoldaşça yardımlarını eksik etmeyeceklerdir. Kurmak istedikleri dünyanın bu temelde büyük bir dönüşümüne bilinciyle, coşkuyla hareket edecek ve büyük devrimde olduğu gibi büyük tutkular yaşamazlar bile, büyük tutkular yaşamazlar olmayı kendisi kadar büyük görecektir, savaşacak ve mutlaka sonuçta savaşta kazanacaklardır.